

Bundel – Algemeen Bestuur Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid van 28 november 2024

Agenda bijlagen

- 1 Agenda AB OZHZ 28 november 2024 vs01x
- 2 Conceptnotulen AB OZHZ 11 juli 2024 vsdef
- 3a Belegnotitie BURAP II 2024
- 3b BURAP_2-2024_versie DB 071124 VASTGESTELD
- 3c Bestuursnotitie derde begrotingswijziging 2024
- 4a Belegnotitie ombuigingen
- 4b Bestuursnotitie bestuursopdracht ombuigingen
- 4c 2024-10-23 Brief regionale pfo's financiën aan ozhz
- 4d 00206B44A5D0241107113230
- 5a Belegnotitie begrotingsrichtlijnen 2026
- 5b Begrotingsrichtlijnen 2026
- 6a Belegnotitie protocol accountantscontrole 2024
- 6b Ontwerp Controleprotocol accountantscontrole 2024
- 7a Belegnotitie financiële verordening
- 7b concept financiële verordening OZHZ 2024 (1)
- 8a Belegnotitie Jaarprogramma 2025 Ontwikkelaanpak
- 8b OZHZ – Ontwikkelaanpak 2025 def
- 9a Belegnotitie Jaarprogramma Toezicht Midden 2025
- 9b Jaarprogramma Toezicht Midden 2025 versie 1.6 DB-AB
- 10a Brief AB OZHZ betreft beoordeling plan van aanpak robuuste omgevingsdienst
- 10b 2024-0905 Bijlage Maatregelen per OD – OZHZ
- 11 2025 Planning bestuursvergaderingen versie AB

**Algemeen bestuur
Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid**

AGENDA VERGADERING d.d. 28 november 2024

9.30 tot 11.00 uur

(Dordrecht, Stadskantoor Dordrecht)

	ONDERWERP	BIJLAGEN
1.	Opening en mededelingen	
2.	Notulen van de vergadering van 11 juli 2024 - Vaststellen van de notulen van 11 juli 2024	- Concept-notulen van de vergadering van 11 juli 2024
EIGENAAR		
3.	BURAP II van 2024 en derde begrotingswijziging 2024 - Kennismemen van de BURAP II 2024 - Vaststellen van de derde wijziging van de begroting 2024	- Belegnotitie - BURAP II 2024 - Bestuursnotitie inzake de derde begrotingswijziging 2024
4.	Ombuigingen 2026 1. Instemmen met de uitwerking van de bestuursopdracht inzake de ombuigingsmogelijkheden inzake: a) Externe budgetten. b) Efficiëntie in processen. Randvoorwaarde is positieve besluitvorming inzake uitwerking van het terugdringen van de rapportagelast (beslispunt 4). c) Inhoudelijke keuzes van de deelnemers. d) Regionale taakuitvoering. Randvoorwaarde is een besluit van de individuele gemeenten inzake overheveling van taken. 2. OZHZ de opdracht geven om in de reguliere verantwoordingsrapportages te rapporteren over de voortgang van de ombuigingsmaatregelen. 3. OZHZ de opdracht geven de voorstellen nader uit te werken. De financiële vertaling krijgt gestalte in de respectievelijke begrotingsrichtlijnen. 4. Ten aanzien van 1b. OZHZ de opdracht geven om in 2025 een nader voorstel te ontwikkelen inzake terugdringen van de rapportagelast.	- Belegnotitie - Bestuursnotitie - Brief van de wethouders financiën van de Drechtstedengemeenten - Reactie van het DB op de ingekomen brief van de wethouders financiën
5.	Richtlijnen begroting 2026 - Vaststellen van de Begrotingsrichtlijnen 2026. - Inzake de indexering als volgt te besluiten: o Het uurtarief 2026 te indexeren met 3,04%. Daarnaast een besparing door te voeren van 2,7%. Per saldo bedraagt de tariefontwikkeling daarmee	- Belegnotitie - Bestuursnotitie inzake de richtlijnen begroting 2026

	ONDERWERP	BIJLAGEN
	<p>0,34%.</p> <ul style="list-style-type: none"> o Het uurtarief 2026 komt daarmee uit op € 112,83. o De budgetten wettelijke taken (jaarprogramma's) en inwonerbijdrage 2026 te indexeren met 0,34%. o De budgetten wettelijke taken (jaarprogramma's), inwonerbijdrage én tarieven 2026 te indexeren met 0,34%. o Indien opdrachtgevers hun jaarprogramma niet of met een lager percentage indexeren, dit te beschouwen als een volumetaakstelling waarop de frictiebepaling van de bijdrageverordening OZHZ van toepassing is. <ul style="list-style-type: none"> - De collectieve bijdrage voor de asbestdaken (€ 75.000 vanaf 2025) te beëindigen en de collectieve bijdrage voor de ontwikkelaanpak te verminderen met € 100.000 vanaf 2026. Het besluit over de beëindiging van de bijdrage aan E-noses (€ 80.000 vanaf 2026) wordt in de loop van 2025 aan het AB voorgelegd. - De besparingen in 2025 ten gevolge van de regionale taakuitvoering bouwtaken gemeente Hardinxveld-Giessendam (0,3%) en externe budgetten (0,3%) inzetten om het weerstandsvermogen versneld op te bouwen. In totaal gaat het om een bedrag van € 190.000. 	
6.	<p>Protocol accountantscontrole boekjaar 2024</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vaststellen van het protocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2024 	<ul style="list-style-type: none"> - Belegnotitie - Protocol accountantscontrole 2024
7.	<p>Herziening Financiële verordening en Controleverordening OZHZ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vaststellen van de herziene Financiële en controleverordening Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid 	<ul style="list-style-type: none"> - Belegnotitie - Herziene financiële en controleverordening
OPDRACHTGEVER		
8.	<p>Ontwikkelaanpak 2022 – 2025, jaarschijf 2025</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vaststellen van de jaarplannen 2025 van de Ontwikkelaanpak 2022 - 2025 	<ul style="list-style-type: none"> - Belegnotitie - Jaarplannen 2025 Ontwikkelaanpak
9.	<p>Jaarprogramma Toezicht Midden 2025</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vaststellen van het Jaarprogramma Toezicht Midden 2025 	<ul style="list-style-type: none"> - Belegnotitie - Jaarprogramma Toezicht Midden 2025
OVERIG / TER INFORMATIE		
10.	<p>Versterking van het VTH-stelsel</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kennismaken van de brief van lenW van 20 september 2024 inzake de beoordeling van het plan van aanpak over de robuustheid en van het gesprek van 23 oktober 2024 met de DG van lenW - Kennismaken van de stand van de samenwerking van de 	<ul style="list-style-type: none"> - Brief van lenW van 20 september 2024, met bijlage

	ONDERWERP	BIJLAGEN
	Zuid-Hollandse omgevingsdiensten (mondeling) - Ontwikkelingen in de structuur OmgevingsdienstNL (mondeling)	
11.	Planning bestuurs- en ambtelijke vergaderingen 2025 - Ter informatie	- Notitie
12.	Rondvraag en sluiting	

Conceptnotulen

Algemeen Bestuur Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

van 11 juli 2024

Aanwezig:

Stolk (PZH, voorzitter), Mw. De Jonge (Dordrecht), De Gier (Alblasserdam), Nederveen (Hardinxveld-Giessendam), Merx (Dordrecht), Lock (Molenlanden), Kosten (Papendrecht), Lafleur (H-I-Ambacht), mw. Van Dongen (Zwijndrecht), Van der Wulp (Hoeksche Waard) en Visser (OZH, secretaris).

Afwezig:

De Boer (Gorinchem), mw. Van Leeuwen (PZH), Bijderwieden (Sliedrecht).

Verder aanwezig:

Mw. Tolsma (plv. controller) en Numan (directiesecretaris).

	ONDERWERP	BESLUIT
1.	<p>Opening en mededelingen</p> <p>De heer <u>Van den Berg</u> start per 1 augustus 2024 als controller bij OZH. Hij is nu ter vergadering aanwezig. Namens het AB heet de <u>Voorzitter</u> hem welkom en wenst hem veel succes in deze nieuwe functie.</p> <p><u>Update implementatie Omgevingswet</u></p> <p>Memorandum Omgevingswet</p> <p>De heer <u>Visser</u> wijst op de zorg- en aandachtspunten in de bijgevoegde memo. Graag aandacht daarvoor bij de deelnemers.</p> <p><u>Businesscase uitvoering bouwtaken voor Hardinxveld-Giessendam</u></p> <p>De heer <u>Nederveen</u> licht toe dat sprake is van een goed proces. De ondernemingsraden van beide organisaties zullen nog adviseren. Overgang van de taken is voorzien per 1 januari 2025. Het betreft de bwt-taken.</p>	
2.	<p>Notulen van de vergadering van 28 maart 2024</p> <p>Concept-notulen van de vergadering van 28 maart 2024</p> <p>Er zijn geen opmerkingen over de notulen.</p>	Notulen van de vergadering van 28 maart 2024 conform vastgesteld.
E I G E N A A R		
3.	<p>Jaarstukken 2023</p> <p>Belegnotitie</p> <p>Voorlopige jaarrekening 2023</p> <p>Accountantsverslag 2023</p> <p>Aanbiedingsbrief</p> <p>Bestuursnotitie naar aanleiding van het accountantsverslag</p> <p>Namens de auditcommissie wijst de heer <u>Lafleur</u> op het advies van de auditcommissie. De auditcommissie adviseert positief over de jaarstukken 2023. In de belegnotitie bij de jaarstukken is reeds het</p>	<p>Conform voorstel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kennisgenomen van het accountantsverslag 2023 en de reactie daarop van OZH. 2. Kennisgenomen van de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur conform paragraaf 3 van de jaarrekening 2023 (deel II van de jaarstukken 2023).

	ONDERWERP	BESLUIT
	<p>advies van de auditcommissie d.d. 3 april 2024 opgenomen. Op 4 juli 2024 heeft de auditcommissie opnieuw met de accountant gesproken over het definitieve accountantsverslag en de evaluatie die OZHZ en BDO hebben gehad over het verloop van het controleproces. De auditcommissie complimenteert de organisatie met de goedkeurende verklaring, en ondersteunt de stappen die OZHZ op dit moment zet om tot verbetering te komen in onder meer de beoordeling van het tijdschrijven en van de facturen. Borging in het proces is van groot belang om tot duurzame verbetering te komen, en zal uiteindelijk tot de nodige tijdswinst leiden bij Control en Financiën (en daarvan afgeleid bij BDO). De auditcommissie houdt de vinger aan de pols bij dit verbeterproces; te verwachten is dat bij de interimcontrole 2024 de eerste resultaten van deze inspanning zichtbaar zullen worden.</p> <p>De <u>Voorzitter</u> wijst tot slot op de goede ontwikkeling omtrent het ziekteverzuim dat onder de norm van 5% zit.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 3. De jaarrekening 2023 vastgesteld. 4. Besloten om het negatieve resultaat over 2023 van € 629.000 ten laste te brengen van het weerstandsvermogen.
4.	<p>BURAP I en 2^e begrotingswijziging 2024</p> <p>Belegnotitie BURAP I 2024</p> <p>Bestuursnotitie inzake de 2^e begrotingswijziging 2024</p> <p>De heer <u>Visser</u> wijst op een nieuw element in de BURAP, i.c. de robuustheidscriteria. De zelfmeting en het verbeterplan zijn eerder in het AB besproken en vastgesteld. Daarna is het verbeterplan ingediend bij het ministerie van IenW. Het weerstandsvermogen staat, vanwege de aanwending, niet meer op groen maar op oranje. Het komt weer op groen te staan na aanvulling vanuit de positieve resultaten van de komende jaren, en eventueel aanvulling vanuit de deelnemers indien nodig.</p> <p>OZHZ merkt dat er veel tijd gaat zitten in het inwerken van nieuwe medewerkers. Daarnaast speelt de uitvoering van de nieuwe Omgevingswet, waarbij we meer zaken administratief moeten vastleggen. Ook dat kost meer tijd. Het is ook te zien in de besteding over de eerste maanden van 2024. Daarom wordt uitvoering gegeven aan het verzoek van Dordrecht en Gorinchem om meer taakstellend te opereren. Intern is er goed naar gekeken. Het regionale programma Generiek Toezicht zou zonder maatregelen over de 100% gaan vanwege deze ontwikkelingen. Voorstel is daarom om een aantal branches niet meer dit jaar te controleren. Dat leidt tot een lagere overschrijding bij een aantal gemeenten en andere gemeenten sluiten dan op 100%. Het vergt een collectief besluit later dit jaar.</p> <p>De heer <u>Lafleur</u> wijst op het advies van de auditcommissie. De auditcommissie adviseert positief over de BURAP I van 2024 en de tweede begrotingswijziging. Wel wijst de auditcommissie op de samenhang met de financiële opgave van diverse opdrachtgevers als gevolg van het ravijnjaar: wat zou het effect zijn voor OZHZ (oftewel het collectief van eigenaren) als meerdere opdrachtgevers zouden besluiten om te gaan bezuinigen? Dat kan namelijk gevolgen hebben voor de robuustheid van de dienst op bepaalde taakgebieden, of voor de dekking van de overhead. De auditcommissie zou het toejuichen als ook inzichtelijk wordt gemaakt (bijvoorbeeld in de Burap's) hoe de financiële uitputting van de budgetten van de individuele opdrachtgevers verloopt. Het collectief krijgt dan een beter beeld van het soort vraagstukken die door individuele opdrachtgevers bij OZHZ worden neergelegd. In het</p>	<p>Conform voorstel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kennisgenomen van de BURAP I 2024. 2. De tweede wijziging van de begroting 2024 vastgesteld.

	ONDERWERP	BESLUIT
	<p>bestuur dient daar ook het gesprek over te worden gevoerd.</p> <p>De heer <u>Merx</u> sluit zich aan bij het betoog van de heer Lafleur. We moeten het wel kunnen betalen. Er ligt een forse opdracht voor een ieder om er kritisch naar te kijken.</p>	
5.	<p>Begroting 2025</p> <p>Belegnotitie</p> <p>Ontwerpbegroting 2025</p> <p>Bestuursnotitie inzake de ingekomen zienswijzen op de ontwerpbegroting 2025 en de reacties op de bestemming van het rekeningresultaat 2023</p> <p>De heer <u>Nederveen</u> is positief over het beantwoorden van de ingekomen zienswijzen. Aandachtspunten zijn verder nog a) de kostendekkendheid van de (milieu) leges waarbij OZHZ wordt opgeroepen dat actief te monitoren, b) de jaarprogramma's met de oproep om te bezien wat er minder kan en tot slot c) de financiering van de overkomende bodemtaken. Op dit laatste is de gemeente al ingegaan in haar zienswijze.</p> <p>Mevrouw <u>De Jonge</u> wijst op de zienswijze van Dordrecht waarin opmerkingen staan over de Nota VTH. Oproep is om daar samen goed naar te kijken.</p> <p>Mevrouw <u>Van Dongen</u> licht toe dat bij Zwijndrecht al in 2025 grote druk op de begroting is. Het is nu de periode om ernaar te kijken. Spreker heeft een goed gevoel bij het overleg dat hierover al is gevoerd met OZHZ. Tegelijkertijd is het wenselijk dat we een goede omgevingsdienst behouden. Friciekosten moeten we zien te voorkomen. Thema's zoals bodemdaling en slappe bodem worden vanuit het Gemeentefonds niet gecompenseerd, en dat betekent wellicht een andere inzet van gelden als OZHZ er een taak in krijgt. Dit soort perspectieven voor de komende jaren moeten we ook meenemen.</p>	Conform voorstel de begroting 2025 vastgesteld.
6.	<p>Ombuigingen 2026</p> <p>Belegnotitie</p> <p>Tussenrapportage</p> <p>Het advies van de auditcommissie bij dit onderwerp is als volgt. De auditcommissie maakt de organisatie een compliment voor de wijze waarop voortvarend de zoektocht naar ombuigingsmogelijkheden is opgepakt en de concrete uitwerking die voorligt. De auditcommissie vindt het niet zijn rol om daar een inhoudelijk advies bij te geven; wel wil de auditcommissie de verwachtingen bij de leden van het bestuur van OZHZ enigszins temperen, gelet op de noodzaak dat OZHZ een robuuste organisatie moet zijn, die goed toegerust is op de vraagstukken die aan de dienst worden voorgelegd.</p> <p>De heer <u>Visser</u> licht toe dat OZHZ de handschoen heeft opgepakt. De uitwerking geschiedt in vier sporen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De eigen organisatie is gebaat bij minder administratieve ballast. Tijdschrijven is erg gedetailleerd. Vraag is wat allemaal met die informatie wordt gedaan. Plan is daarnaast om het aantal rapportages naar beneden bij te stellen, in combinatie met het ontwikkelen van dashboards met realtime informatie. Dat vergt besluitvorming op termijn en bestuurlijke moed omdat hier en daar sprake is van ambtelijke weerstand. Maar tegelijkertijd is het aantal 	Conform voorstel kennisgenomen van de eerste tussenstand inzake scenario's voor de financiële ombuigingen 2026.

	ONDERWERP	BESLUIT
	<p>reacties op de rapportages van OZHZ niet groot.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Terugbrengen van de inhuur is belangrijk. We zouden een lager percentage dan 10% moeten willen opnemen om naar te streven. Daarnaast gaat het om het structureel maken van budgetten. Inhuur is twee keer zo duur als eigen personeel. En bovendien gaat het om het behoud van kennis binnen de regio. Dat proces bereiden we nu voor. Wat mogelijk is doen we al. - Beleidskeuzes hebben effect op de uitvoering door OZHZ. Aan een ontheffingenstelsel in het omgevingsplan zitten uitvoeringslasten vast. OZHZ zal scherper acteren op vragen van gemeenten om nieuwe taken uit te voeren. De totale keten moet in beeld zijn, incl. de kosten. De deelnemers kunnen daar zelf veel aan doen. Ook het op andere manieren betrekken van de omgeving voorkomt procedures. - Het uitvoeren van regionale taken, zoals net toegelicht door de heer Nederveen voor wat betreft de bouwtaken van Hardinxveld-Giessendam, geschiedt vanzelfsprekend met behoud van lokale autonomie. Kostenbesparing kan 10% zijn van het totaal, derhalve ongeveer eur. 800 tot 850K. Maar alleen als dat collectief wordt besloten door de deelnemers. - Een en ander is kortgesloten met de AGO en AGE en ook besproken met twee gemeentesecretarissen. Men is positief. Na de zomer bespreekt OZHZ het nogmaals in het overleg met alle gemeentesecretarissen, in het regionale controlleroverleg en met de wethouders financiën. <p>De opmerkingen in het AB zijn als volgt.</p> <p>De heer <u>Merx</u> is positief. Het is goed om te kijken naar de bureaucratie. Bepaalde zaken kunnen we minder doen als het geld oplevert en er voldoende grip blijft. Soms moet je dat risico bewust nemen. Spreker zou graag zien dat we ook grip op de processen hebben. De gemeenten moeten we goed in het traject meenemen en het mag niet tot verrassingen leiden of we het op termijn gered hebben. Derhalve is het belangrijk om vinger aan de pols houden.</p> <p>De heer <u>Nederveen</u> dankt OZHZ voor de gedegen voorbereiding, waarvoor complimenten. Vraag is of het meer gebruik maken van data leidt tot efficiënter werken in 2026. Wat zijn de kansen? Spreker vraagt verder aandacht voor de post over het Duurzaamheidsbeleid die op pm staat. Graag meer aandacht daarvoor. Er is veel kennis lokaal en bij OZHZ, dus zoek elkaar op en kijk of we met minder mensen hetzelfde kunnen doen. Of met dezelfde mensen meer kunnen doen. We moeten niet bezuinigen op de arbeidsvoorwaarden.</p> <p>De heer <u>Van der Wulp</u> is het eens met de vorige sprekers. Spreker ziet uit naar de verdere uitwerking. Belangrijk is dat bij overgang van taken van het rijk naar gemeenten ook de financiering is geregeld.</p> <p>De heer <u>Lock</u> noemt dat naast data ook het koppelen van kennis belangrijk is. Via platforms kan die worden gedeeld. In het DB is gesproken over het maken van keuzes over sturingsinformatie op regionaal en op lokaal niveau. Keuzes op regionaal niveau hebben een breder effect. Het is een bestuurlijke uitdaging om keuzes te durven maken.</p>	

	ONDERWERP	BESLUIT
	<p>De heer <u>Lafleur</u> geeft complimenten voor de uitwerking. Het is een mooie eerste aanzet. Inbreng van taken geeft schaalvoordelen. Vraag is of dat alleen over de bwt-taken gaat of ook breder.</p> <p>De heer <u>De Gier</u> is positief verrast. Alblasserdam moet al in 2025 flink bezuinigen. Spreker ziet veel herkenning in de voorstellen in vergelijking met de eigen organisatie. Het is een goed voorbeeld voor de andere GR-en in de regio. Spreker ziet daar echter nog weinig beweging. Alblasserdam gaat het niet redden als de GR-en niet ook meedoen.</p> <p>De heer <u>Kosten</u> geeft ook complimenten voor de uitwerking. Spreker heeft behoefte aan aanscherping van de planning voor het proces aan de raad. Discussie over de taken moet intern goed kunnen worden gevoerd aan de hand van extra informatie om de afweging te kunnen maken. Het is goed dat OZHZ ook naar de eigen interne bedrijfsvoering kijkt, waaronder de overhead.</p> <p>Mevrouw <u>Van Dongen</u> sluit zich aan bij de vorige sprekers.</p> <p>De <u>Voorzitter</u> benoemt namens PZH dat deze ontwikkelingen ook buiten Zuid-Holland Zuid spelen. Ook andere omgevingsdiensten werken dit nu uit. We hoeven dus niet zelf het wiel uit te vinden. Spreker verwijst voorts naar de doorontwikkeling van de omgevingsdiensten. Kijk waar je kunt samenwerken op functies en specialistische kennis zoals de FG-functie, archivering, enzovoort.</p> <p>De heer <u>Visser</u> dankt voor de complimenten en zal deze doorgeven binnen de organisatie. Spreker merkt verder het volgende op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voor wat betreft het terugdringen van bureaucratie geldt dat bestuurlijke keuzes ook bij de gemeenten zelf moeten worden gemaakt. - Voor wat betreft taken en risico's kan verwezen worden naar de Nota VTH. Bijvoorbeeld voor het serviceniveau bij de afhandeling van klachten. Wat betekent het bijvoorbeeld voor het aantal handavingsverzoeken als we niet meer alle klachten in behandeling nemen. Die afweging moeten we dan ook goed communiceren met de omgeving. Daarnaast kijken we naar de inhoudelijke risico's vanuit de Nota VTH en andere beleidsnota's. Bijv. bij de frequentie van het actualiseren van vergunningen. Daarover moeten we dan wel regionale afspraken maken om efficiënt het werk te kunnen blijven doen. Wellicht is het een idee om een informeel AB te organiseren om er wat dieper op te kunnen inzoomen, voordat we er echt over besluiten. We monitoren wat het oplevert. - Sinds 1 januari jl. is binnen OZHZ een nieuwe Unit Data gestart om meer grip te krijgen. Onder andere door dashboards te ontwikkelen, ook voor de interne bedrijfsvoering. Data-analyse is onderdeel van de innovatiekalender en wordt opgepakt samen met andere omgevingsdiensten en ODNL. Ook bij het thema circulaire economie en duurzaamheid kan er slim gebruik van worden gemaakt en kunnen dubbelingen worden voorkomen. Het gaat er om dat we de kennis slim weten te koppelen, samen met de gemeenten. - Over de wettelijke taken geven we al signalen af aan het rijk, samen met VNG en IPO. De omgevingsdiensten doen dat via ODNL. Er is ook al overleg om beleidstekorten onder de aandacht van lenW te 	

	ONDERWERP	BESLUIT
	<p>brennen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ook het koppelen van kennis geschiedt via ODNL. In het IBP is kennis een belangrijk thema. Het ministerie wil fors financieel bijdragen aan de kennisinfrastructuur. Niet alleen voor omgevingsdiensten maar ook voor ambtenaren van gemeenten, provincie etc overigens. Het vergt een forse investering die we meenemen in de begroting vanaf 2025. - Het schaalvoordeel bij het regionaal uitvoeren ziet niet alleen op bwt-taken, maar bijvoorbeeld ook op taken zoals apv en huisvesting, circulaire economie en duurzaamheid. - OZHZ zal een nadere planning opstellen. Nu richten we ons op de begrotingsrichtlijnen voor 2026. Kansen om laaghangend fruit te plukken in 2024 en 2025 worden zoveel mogelijk benut. - Bij toename van taken hoeft de overhead bij OZHZ niet even snel mee te stijgen. Dat is het schaalvoordeel. Daarnaast geeft het verminderen van administratieve ballast ook minder overhead. - Voor wat betreft nieuwe taken zoals bodemdaling en water-bodemsturing is het belangrijk dat we de kennis hierover regionaal opbouwen en lokaal benutten. We kijken daarbij ook om ons heen, bijvoorbeeld door gebruik te maken van het kenniscentrum in Gouda. <p>De heer <u>Merx</u> dankt de heer Visser voor de beantwoording. Spreker zou graag zien dat de doelen en mijlpalen in de uitwerking preciezer worden uitgeschreven en hoe we het AB en DB goed meenemen. Ook als er kinken in de kabel optreden. De heer <u>Visser</u> licht toe dat de voortgang in het DB en AB zal worden gerapporteerd. Zo nodig tussentijds. Hij wil er wel voor waken dat er te veel en te vaak moet worden gerapporteerd, mede met het oog op de administratieve ballast.</p>	
7.	<p>Herbezinning op de relatie OZHZ – Servicegemeente Dordrecht</p> <p>Belegnotitie</p> <p>Bestuursnotitie</p> <p>Er zijn geen vragen of opmerkingen over deze stukken.</p>	Conform voorstel kennisgenomen van de stand van dit traject.
OPDRACHTGEVER		
8.	<p>Financiering e-nose netwerk in 2025</p> <p>Belegnotitie</p> <p>Bestuursnotitie</p> <p>De <u>Voorzitter</u> benoemt het verbod op varend ontgassen dat sinds 1 juli jl. geldt. De ILT moet nu de handschoen oppakken. De heer <u>Visser</u> licht toe dat gesprekken met ILT lopen. Er is al een mooi netwerk van e-noses met koppelingen naar de rest van Zuid-Holland en naar omliggende provincies. Met hen is ook overleg. ILT heeft nog geen besluit genomen, maar gelet op het contract over de e-noses is het wenselijk al wel een besluit te nemen voor 2025. Er zou anders een gat ontstaan. Het gaat niet alleen over varend ontgassen, maar ook voor het gebruik van de e-noses ten behoeve van andere (geur)klachten. Daarom ligt dit voorstel nu voor. Als niet tot afspraken met ILT kan</p>	Conform voorstel besloten om de financiering van het e-nosenetwerk in Zuid-Holland Zuid in 2025 te continueren.

	ONDERWERP	BESLUIT
	<p>worden gekomen dat zullen we na 2025 het netwerk moeten opheffen of een andere wijze van financieren moeten afspreken.</p> <p>De heer <u>Lock</u> wijst op de bespreking in het DB. Er is sprake van een e-nose-netwerk. Gelderland wil niet doorgaan, maar wat betekent dat dan voor de effectiviteit van het hele netwerk? De heer <u>Visser</u> wijst erop dat signalen dan later binnenkomen en dus later kunnen worden opgepakt. Namelijk pas bij de grens van Zuid-Holland. Maar er wordt nu ook met ILT en met andere omgevingsdiensten gekeken wat verder mogelijk is met de inzet van drones. Bijvoorbeeld door de e-nose onder de drone te hangen. Met Gelderland moeten we kijken of hun besluit kan worden heroverwogen. Het is ook in hun belang om signalen en klachten effectief en efficiënt te kunnen oppakken.</p>	
9.	<p>Circulaire agenda</p> <p>Medewerkers Aart van der Wilt en Laura Melkert geven een toelichting op de Circulaire Agenda van OZHZ. De sheets van de presentatie zullen met de notulen van deze vergadering worden verspreid.</p> <p>Naar aanleiding van de toelichting komt het volgende ter sprake:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het is goed om met elkaar over dit onderwerp spreken. Het komt hard op ons af en we moeten er op acteren. De VTH-taken van OZHZ zijn nodig bij de uitvoering van het gemeentelijke beleid. De data van OZHZ kan de gemeenten helpen bij het bepalen van de inzet. - We moeten goed nadenken over de functie van de overheid in deze. Gemeenten drukken er zelf nog niet echt op, ook al omdat bedrijven er zelf al actief mee bezig zijn. Laat dan ook gebeuren wat er bottom-up wordt ontwikkeld en gedaan. Bedrijven voelen het ook zelf in hun portemonnee. Belangrijk is dus te weten wat er loopt en hoe we dat als overheid kunnen ondersteunen. De behoefte kan ook per branche verschillen. - Voor wat betreft de inzet van OZHZ en gemeenten speelt de vraag hoe we dit efficiënt kunnen organiseren, met gebruik van elkaars expertise, ook van andere betrokken partijen. Houd het scherp, concentreer en werk samen. - Bij de wetgeving speelt de vraag wat daarin is opgenomen. Gaat het om wettelijke taken die OZHZ uitvoert? - OZHZ heeft in elk geval een rol bij de VTH en voorlichting aan ondernemers. Oproep is om die ondernemers ook actief op te zoeken. Er zijn ondernemers die al heel ver zijn. Die moeten we inzetten, bijvoorbeeld met een innovatietafel. Zij komen ook al actief met vragen. Naast VTH is het logisch dat OZHZ betrokken is bij het verzamelen van data. - Het onderwerp staat bij de gemeenten op de agenda. OZHZ moet een helicopterview hebben. Acties moeten elkaar versterken en het mag niet dubbelen met wat de gemeenten doen. Vraag is ook waar gemeenten op moeten sturen, bijvoorbeeld in aanbestedingen en bij bouwen. - Wetgeving kan op dit moment een belemmering zijn voor circulaire initiatieven / de bevordering van de circulaire economie. Daar zit een belangrijke rol voor OZHZ. 	<p>Kennisgenomen van de werkzaamheden die OZHZ voor zijn deelnemers kan uitvoeren in het kader van de Circulaire Agenda.</p>

	ONDERWERP	BESLUIT
	<ul style="list-style-type: none"> - Er lopen in de regio al veel initiatieven op dit thema. Haal de best practices op. Bijvoorbeeld het bedrijventerrein Ambachtse Zoom. OZHZ organiseert daar al een ambtelijke rondleiding in september met de circulaire regio. Zeker de moeite waard om er een keer heen te gaan. - Dit thema moeten we benaderen als een transitie. Wat zouden we over 10 jaar willen kunnen vertellen. Tegelijkertijd komt er nieuwe wetgeving aan met taken voor OZHZ. Gemeenten moeten ondernemers durven vertellen dat het nodig en urgent is, ook als zij vragen hebben over de uitvoering van die wetgeving door OZHZ. We moeten ook bezien waar we de focus kunnen leggen, bijvoorbeeld bij de maritieme sector hier in de regio. - OZHZ lichtte toe dat bedrijven de dienst nu al actief benaderen. Men wil namelijk soms al sneller handelen dan wat de wetgeving op dit moment toelaat. Vraag is dan of en hoe OZHZ hen kan helpen en blokkades kan wegnemen. Daarbij wordt ook samengewerkt met de provincie en de andere omgevingsdiensten. Het is belangrijk dat bedrijven niet investeren in zaken die op korte termijn niet meer relevant zijn. OZHZ informeert hen daarover. <p>Tot slot wees OZHZ op de discussie afvalstof - grondstof. Landelijk is daarvoor een platform in ontwikkeling vanuit ODNL, samen met andere betrokken overheden, waar bevoegde gezagen terecht kunnen met vragen. We moeten voorkomen dat elke organisatie weer zelf het wiel gaat uitvinden. Feit blijft wel dat we er zorgvuldig mee om moeten gaan of iets als afvalstof of als grondstof kwalificeert. Er zijn ook voorbeelden waarbij dat niet goed is gegaan.</p>	
10.	<p>Versterking VTH-stelsel</p> <p>Brief IenW d.d. 26 juni 2024 inzake voortgang robuuste omgevingsdiensten</p> <p>De heer <u>Visser</u> licht toe dat het IBP afloopt in september. Het heeft geleid tot veel producten, waaronder een nieuw financieringsmodel, afstemming tussen strafrecht en bestuursrecht, een systeem van onderlinge visitaties, enzovoort. OZHZ beziet op dit moment of en hoe deze producten kunnen worden geïmplementeerd. Daarnaast zijn er landelijk ook nog zaken in ontwikkeling, met name op het gebied van goede en vergelijkbare data en de kennisinfrastructuur. Hoe het nieuwe kabinet er in staat is nog niet duidelijk.</p> <p>De <u>Voorzitter</u> benoemt dat landelijk ook wordt gesproken over de borging van de ontwikkelde producten. Het moeten blijvende resultaten zijn.</p> <p>Mevrouw <u>De Jonge</u> licht de doorontwikkeling van de omgevingsdiensten in Zuid-Holland toe. De leden van de bestuurlijke begeleidingscommissie zijn geïnterviewd. De commissie is niet het gremium dat de stip op de horizon bepaalt, omdat zij niet de opdrachtgever is van dit traject. De bestuursopdracht betreft zowel de primaire als de ondersteunende taken. Uitwerking geschiedt nu door de vijf directeuren. Aandachtspunt is de wenselijke nabijheid van de omgevingsdienst in relatie tot de aansturing. Waar gaan straks de mensen fysiek zitten? De omgevingsdienst moet zichtbaar en herkenbaar zijn. Belangrijk is dat we het slimmer doen met de vijf omgevingsdiensten.</p>	<p>Kennisgenomen van de stand van dit traject.</p>

	ONDERWERP	BESLUIT
OVERIG		
11.	Verslagen ter informatie: <u>Sociaal Jaarverslag 2023</u> Sociaal jaarverslag 2023 met belegnotitie <u>Jaarverslagen 2022 en 2023 van de archivaris</u> Jaarverslagen 2022 en 2023 van de archivaris met aanbiedingsbrief en belegnotitie	Kennisgenomen van het sociaal jaarverslag 2023. Kennisgenomen van de jaarverslagen 2022 en 2023 van de archivaris
12.	Rondvraag en sluiting Niets meer aan de orde zijnde sluit de <u>Voorzitter</u> de vergadering.	

Algemeen bestuur OMGEVINGSDIENST Zuid-Holland Zuid

Notitie t.b.v. vergadering d.d. 28 november 2024

Onderwerp:

BURAP II 2024 en 3^e begrotingswijziging 2024

Gevraagde beslissing:

1. Kennisnemen van de BURAP II 2024.
2. Vaststellen van de derde wijziging van de begroting 2024.

Toelichting:

De financiële verordening van OZHZ schrijft voor dat het DB het AB door middel van tussentijdse rapportages informeert over de realisatie van de begroting over de eerste vier en acht maanden van het desbetreffende boekjaar. De voorliggende tweede bestuursrapportage (BURAP II) van 2024 is de nadere uitwerking van dit artikel.

De bestuursrapportage heeft een beheersmatig karakter. OZHZ rapporteert de voortgang van de wettelijke taken en uitvoeringsprogramma's periodiek aan de opdrachtgevers. Daarbij geeft de dienst ook de financiële vertaling. Op grond van de financiële realisatie tot en met augustus en de geprognosticeerde doorwerking naar eind 2024, legt de directie in deze bestuursrapportage een voorstel voor (derde) aanpassing van de begroting voor aan het bestuur.

Het geprognosticeerde resultaat komt uit op een overschot van € 155.000. Ten opzichte van de tweede begrotingswijziging vindt geen resultaatbijstelling plaats. De realisatie tot en met augustus laat een overschot zien van € 15.000. Een aantal posten lopen echter niet lineair gedurende het jaar waaronder de personele lasten als gevolg van de CAO-verhoging van 1,25% per 1 oktober en de post onvoorzien. Hoofdstuk 1 van BURAP II geeft het overzicht van de realisatie en bijgestelde begroting, een algemene toelichting op het bijgestelde resultaat en een toelichting op de mutaties per begrotingspost.

Voorstel

De in de BURAP II genoemde wijzigingen leiden tot bijstelling van de begroting 2024. Het DB stelde BURAP II van 2024 vast op 7 november 2024 en stelt u voor de derde wijziging van de begroting 2024 conform voorliggend voorstel vast te stellen.

Ambtelijke voorbereiding en Auditcommissie:

Adviesgroep Eigenaren (AGE)

BURAP II is op 24 oktober 2024 toegelicht in de AGE. Het volgende kwam ter sprake:

- De passage over de ontwikkelingen in de bouwopgave (compenseren van de dip die de komende 2 jaar speelt) betreft een inschatting vanuit de vakunit van OZHZ. In elk geval bouwt OZHZ de externe inhuur af.
- Structurele meevallers inzake dienstverlening SGD, huisvesting en overige bedrijfskosten zitten nog niet in de begroting 2025. Die worden verwerkt met de eerste

begrotingswijziging 2025.

- Inzake de raming van de offerte- en subsidietaken is opgemerkt dat de ophoging bij BURAP I van 2024 bij nader inzien te hoog is geweest. Aannee op dat moment was nog dat er sprake zou zijn van extra omzet, maar helaas bleef de vraag achter. In de begroting 2025 is een lager bedrag opgenomen. Wel zijn er in 2025 weer mogelijkheden om (incidentele) subsidiegelden te krijgen in het kader van de robuustheid van de omgevingsdiensten. Idee is om deze vooral in te zetten op de uitdagingen van de organisatie, indien de subsidieregeling dat mogelijk maakt. Dat laatste is op dit moment nog niet duidelijk. Met de vier andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland is de afspraak gemaakt om de subsidiegelden ook in te zetten ten behoeve van de innovatieagenda.

Auditcommissie

BURAP I wordt op 21 november 2024 ook besproken in de Auditcommissie. Voorafgaand aan of ter vergadering van het AB op 28 november 2024 zal hiervan een terugkoppeling worden gegeven.

Communicatie:

Nvt

Financiële consequenties:

Nvt

Verdere procedure:

Geen.

Genomen besluit:

Bijlage(n):

- BURAP II 2024, vastgesteld door het DB op 7 november 2024.
- Bestuursnotitie inzake de derde begrotingswijziging 2024.

Wonen en werken. In een veilige,
gezonde en duurzame leefomgeving.

Tweede Bestuursrapportage januari - augustus

Vastgesteld door het DB op 7 november 2024

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Voorwoord	3
1. Financiële realisatie en prognose	4
1.1 Baten.....	5
1.2 Lasten	5
1.3 Mutaties reserves 2024	7
1.4 Financiële risico's.....	7
1.5 Investerings 2024.....	8
2. Ontwikkelingen	9
2.1 Uitvoering van de Omgevingswet.....	9
2.2 Overgang van bodemtaken	10
2.3 Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS).....	10
2.4 Stikstof en soortenbescherming	11
2.5 Energieagenda, energielabel C en personenmobiliteit.....	12
2.6 Bouwopgave	12
2.7 Circulaire economie	13
2.8 Algemene financiële context	13
2.9 Uitdagingen in de bedrijfsvoering van OZHZ	14
2.10 Kwaliteitsimpuls vergunningverlening, toezicht en handhaving.....	17
3. Rapportage over de kpi	19
3.1 Algemene kpi	19
3.2 Vergunningen en meldingen	22
3.3 Toezicht en handhaving	23
3.4 Beoordelingen en beschikkingen bodem	25

Voorwoord

Voor u ligt de tweede bestuursrapportage 2024 van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ). Hierin rapporteert OZHZ over de uitvoering van de begroting, de belangrijkste ontwikkelingen in de periode van januari – augustus 2024 en de afgesproken kritische prestatie-indicatoren.

De begroting 2024 is geactualiseerd en bijgesteld. In deze aangepaste begroting blijft het positieve resultaat zoals reeds genoemd in de eerste bestuursrapportage onveranderd. We verwachten het jaar 2024 af te sluiten met een positief resultaat van € 155.000. Dit bedrag zal conform eerdere afspraken in het AB aan het weerstandsvermogen worden toegevoegd. De actualisatie van de begroting 2024 vindt plaats door middel van een voorstel voor een derde begrotingswijziging.

Mr. R. Visser
Directeur Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

1. Financiële realisatie en prognose

Het geprognosticeerde resultaat komt uit op een overschot van € 155.000. Ten opzichte van de tweede begrotingswijziging vindt geen resultaatbijstelling plaats. De realisatie tot en met augustus laat een overschot zien van € 15.000. Een aantal posten lopen echter niet lineair gedurende het jaar waaronder de personele lasten als gevolg van de CAO-verhoging van 1,25% per 1 oktober en de post onvoorzien.

Onderstaand het overzicht van de realisatie en bijgestelde begroting, een algemene toelichting op het bijgesteld resultaat en een toelichting op de mutaties per begrotingspost.

Resultatenrekening 2024

Programmarekening 2024 Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	Begroting 2024 primair	Begroting 2024 2e wijziging	Begroting 2024 8-maands	Realisatie 2024 8-maands	Begroting 2024 3e wijziging	Begroting 2024 verschil
Baten						
Inwonerbijdrage	2.463	2.508	1.662	1.662	2.508	-
Wettelijke taken	25.481	29.384	19.305	19.491	29.614	230
Offerte- en subsidietaken	2.444	3.463	2.275	1.488	2.588	875-
Overige baten	21	111	74	152	206	95
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	30.408	35.467	23.317	22.793	34.917	550-
Lasten						
Personeelskosten	24.763	28.972	19.315	19.529	29.422	450
Kapitaallasten	539	484	323	289	453	31-
Ondersteuning SGD	1.862	2.028	1.352	1.264	1.896	131-
Huisvesting	690	805	537	410	620	185-
Overige bedrijfskosten	1.410	1.874	1.249	1.065	1.627	247-
Additionele productkosten	968	1.242	816	388	837	405-
Onvoorzien	176	177	118	14	177	-
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-	-
Totaal lasten	30.408	35.582	23.709	22.959	35.032	550-
Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	0-	115-	392-	165-	115-	0
Onttrekkingen aan reserves	-	271	180	180	271	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	0-	155	212-	15	155	0
<i>Waarvan algemeen dekkingsmiddel</i>	2.463	2.508	1.662	1.662	2.508	-
<i>Bedragen x € 1.000</i>						

In bovenstaande tabel zijn verschillende cijfers naast elkaar gezet. De kolom 'Realisatie 2024 8-maands' bevat de realisatiecijfers van de baten en lasten over de periode januari – augustus 2024. Deze cijfers geven een indicatie van hoe de bedrijfsvoering over de eerste 8 maanden is verlopen en laat een bescheiden positief resultaat zien. De prognose over het hele jaar 2024 kan hier echter niet zonder meer van afgeleid worden. De prognose voor het hele jaar is verwerkt in de kolom 'Begroting 2024 3^e wijziging'. Deze cijfers bevatten het meest actuele beeld van de verwachting van de baten en de lasten voor het gehele jaar.

De analyse van de verschillen (de kolom 'Begroting 2024 verschil' en de analyse hierna) bevat de verschillen tussen de stand derde begrotingswijziging en de stand tweede begrotingswijziging.

De baten worden gerealiseerd via de urenproductie van eigen en ingehuurd personeel en de één op één doorbelasting van additionele productkosten aan de opdrachtgevers. Er is sprake van een negatieve bijstelling van de omzet met € 550.000. De omzet en de kosten die samenhangen met de additionele productkosten zijn budgettair neutraal. Naast de bijstelling van de omzet op basis van de lagere urenproductie staat een verhoging van de personeelskosten. De hogere personeelskosten hebben voor een belangrijk deel betrekking op de hogere uurtarieven van ingehuurd extern personeel. Dit leidt tot een

verhoging van de personele lasten (€ 450.000). De kapitaallasten dalen met € 31.000 en de kosten voor de SGD, huisvesting en de overige bedrijfskosten vallen respectievelijk € 131.000, € 185.000 en € 247.000 lager uit. De totale lasten dalen met € 550.000. Dit leidt tot een ongewijzigd positief resultaat van € 155.000.

1.1 Baten

Inwonerbijdrage (nihil)

De inwonerbijdrage is een lumpsumbudget en kan worden beschouwd als een algemeen dekkingsmiddel. Vanuit de inwonerbijdrage worden kosten gedekt die samenhangen met het bestuur van OZHZ en algemene activiteiten van inspecteurs, vergunningverleners en adviseurs die indirect ten goede komen aan alle opdrachtgevers en producten. Voorbeelden zijn: relatiebeheer, kwaliteitszorg en de organisatie van de wachtdienst.

Wettelijke taken milieu en bouw (€ 230.000 hogere baten)

Het budget voor gemeentelijke en provinciale taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en expertisetaken wordt per kwartaal op voorschotbasis bij de opdrachtgevers in rekening gebracht. OZHZ rekent deze jaarlijks af aan de hand van de geleverde prestaties en producten. Jaarlijks vindt indexatie plaats van de opdrachtbudgetten. De realisatie loopt voor op de gewijzigde begroting en hier is in de bijgestelde omzetraming rekening mee gehouden.

Offerte en subsidietaken (€ 875.000 lagere baten)

Deze budgetten hebben een incidenteel karakter en kunnen jaarlijks sterk fluctueren. Opdrachtgevers verstrekken een opdracht voor een specifiek advies of onderzoek op basis van een offerte of programma. Afrekening vindt plaats op basis van gerealiseerde uren of een vaste offerteprijs. De realisatie loopt achter op de primaire begroting. Deze post bevat ook een incidentele bate van € 169.000 als gevolg van de vrijval van de post regionale ondersteuning van OZHZ aan de coördinatie van het toezicht op de noodverordening en de regionale crisiscommunicatie ten tijde van de coronacrisis.

Overige baten (€ 95.000 hogere baten)

De hogere overige baten hebben voornamelijk betrekking op rentebaten. Doordat de rente is gestegen is er in 2024 weer sprake van rentebaten (€ 89.000) die ten gunste komen van de exploitatie.

1.2 Lasten

Personeelskosten (€ 450.000 hogere lasten)

Onder personeelskosten vallen de kosten van het eigen personeel en inhuur (flexibele capaciteit). De omzet van OZHZ is per taakveld in verschillende mate variabel. Daarom streeft OZHZ tot op zekere hoogte flexibilisering na ten aanzien van de capaciteit. Onderscheid wordt gemaakt in de verschillende taakvelden. Extra (incidentele) taken of verloop van personeel worden in eerste aanleg opgevangen door tijdelijke uitbreiding van de flexibele capaciteit. Een gezonde verhouding tussen het structurele en incidentele budget brengt OZHZ beter in staat om een robuuste organisatie op te bouwen rondom de kerntaken. Met de huidige omzetverhouding moet een groot deel van de capaciteit worden ingehuurd. Naast hogere uitvoeringskosten door hoge inhuurtarieven en meer overdrachtsmomenten, belemmert dit de opbouw van lokale kennis. De hogere personeelskosten worden veroorzaakt door hogere inhuurkosten.

Kapitaallasten (€ 31.000 lagere lasten)

De kapitaalgoederen van OZHZ betreffen voornamelijk specifieke investeringen in de huisvesting en ICT. Aangezien OZHZ de kapitaalgoederen grotendeels huurt of leaset is de omvang van de kapitaalgoederen relatief beperkt. Voorbeelden zijn de huurdersinvesteringen inzake Post 120, de uitbesteding van de ICT-dienstverlening bij de SGD en leasecontracten voor het wagenpark. Bij de vorming van OZHZ zijn de vaartuigen en specifieke apparatuur “om niet” verkregen van de provincie. De (afschrijving op de) investering in de nieuwe patrouillevaartuigen, en onderhoud- en gebruikskosten van deze activa worden gedekt uit de provinciale bijdrage. OZHZ doet investeringen in ICT-voorzieningen en software. De afschrijvingen zijn aangepast aan de verwachte investeringen.

Ondersteuning SGD (€ 131.000 lagere lasten)

Met ingang van 1 januari 2022 voert de Servicegemeente Dordrecht de taken uit die tot dan door het SCD werden uitgevoerd. Voor OZHZ gaat het om taken op het gebied van ICT, personeels- en salarisadministratie, juridische diensten en inkoop- en aanbestedingsadvies. De lagere lasten betreffen een bijstelling van de raming omdat de variabele kosten lager zijn dan begroot.

Huisvesting (€ 185.000 lagere lasten)

OZHZ is gevestigd in het pand Post120 in Dordrecht. De huurkosten worden doorbelast door de verhuurder op basis van de getekende huurovereenkomst. De huisvestingskosten zijn opgebouwd uit de kale huurprijs en servicekosten en worden jaarlijks geïndexeerd. De raming is naar beneden bijgesteld omdat de kwartaalfacturen en eindafrekening van de energiekosten lager zijn dan begroot.

Overige bedrijfskosten (€ 247.000 lagere lasten)

De overige bedrijfskosten betreffen onder meer verzekeringen, softwarelicenties, print- en drukkosten, bedrijfsgezondheidszorg, kwaliteitszorg en externe expertise. De lagere incidentele kosten in 2024 hebben voornamelijk betrekking op softwareonderhoud. Op basis van de realisatie 2024 is de raming van deze kosten verlaagd.

Additionele productkosten (€ 405.000 lagere lasten)

Additionele productkosten zijn directe materiële kosten die OZHZ een op een doorbelast aan de opdrachtgevers. De lagere lasten hebben betrekking op minder uitbestede werkzaamheden en hangen samen met een lagere omzet die hier tegenover staat. De raming is verlaagd omdat inzet voornamelijk is gepleegd door inhuur van personeel in plaats van dat er additionele productkosten worden gemaakt.

Onvoorzien (nihil)

De post onvoorzien is onderdeel van het weerstandsvermogen en bedraagt 0,5% van de totale lasten voor reservering en stijgt mee met de verhoging van de lasten.

1.3 Mutaties reserves 2024

Mutaties reserves 2024	
Algemene reserve	-629
Friciekosten	-271
Onverdeeld resultaat 2023	629
Mutaties reserves 2024	-271

Bedragen * € 1.000

Algemene reserve (onttrekking 2024: € 628.544)

De algemene reserve is onderdeel van het weerstandsvermogen. Voor de beleidsuitgangspunten, omvang, en samenstelling van het weerstandsvermogen en de bijbehorende risico's wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen. De onttrekking in 2024 betreft het negatieve resultaat 2023 (€ 628.544). Rekening houdend met deze onttrekking bedraagt de Algemene Reserve € 168.000.

Het AB heeft besloten om dit tekort in 2023 ten laste van het weerstandsvermogen te brengen, wat daardoor fors is geslonken. Tegelijk heeft het AB besloten om in vier jaar het weerstandsvermogen weer op het gewenste niveau te brengen, door in elk geval de (eventuele) positieve rekeningresultaten uit die jaren, toe te voegen aan de algemene reserve (en dus niet terug te geven aan de deelnemers).

Friciekosten

De reserve is bedoeld voor improductiviteit ten gevolge van het inwerken van nieuwe medewerkers en het bevorderen van uitstroom of doorstroom naar andere functies. Beiden zijn nodig om de formatie kwalitatief en kwantitatief op orde te brengen. Hiervoor is toegelicht dat de productiviteit achter blijft bij de norm vanwege een bovengemiddeld hoge instroom van nieuwe medewerkers, deels zij-instromers, die een intensief opleidingstraject volgen. Ook wordt meer ingehuurd en tegen hogere tarieven, dan waar in de begroting rekening mee is gehouden. Om beide (financiële) effecten te dempen wordt de reserve frictiekosten ingezet.

Onverdeeld resultaat (Onttrekking 2024: € 628.544)

Het financieel resultaat 2023 bedroeg nadelig € 628.544. Dit bedrag wordt onttrokken aan de algemene reserve en komt dus ten laste van het weerstandsvermogen.

1.4 Financiële risico's

Inzet personeel

Zoals reeds in de eerste bestuursrapportage is vermeld, is het terugdringen van de personeelskosten een item dat een stevige opgave vormt voor OZHZ. De prijsontwikkeling zorgt ervoor dat inhuurtarieven blijven stijgen en dat op sommige vlakken de inhuurtarieven het niveau overschrijden dat OZHZ bij haar deelnemers in rekening brengt. Daarnaast blijft er sprake van een aanzienlijke onderbezetting op de vaste formatie. OZHZ stelt alles in het werk middels o.a. wervingscampagnes om nieuwe medewerkers maar ook huidige inhuurkrachten in vaste dienst te nemen. Ook de aanscherping van de controle op de wet DBA kan eraan bijdragen dat inhuurkrachten overwegen om in vaste dienst te treden.

Het heeft onze volledige aandacht dat de verhouding vast/flexibel personeel onder druk staat. We blijven onveranderd streven naar een maximale flexibele schil van maximaal 10% van de totale benodigde capaciteit. In werkelijkheid zitten we nog op 17% en de directie stuurt hier actief op.

In relatie tot personeel is productiviteit een voorname KPI voor OZHZ. We constateren dat gemiddeld in de organisatie de norm niet gehaald wordt. Dit wordt o.a. veroorzaakt door:

- Instroom van nieuwe medewerkers/zij-instromers die ingewerkt en opgeleid moeten worden.
- Doordat nog steeds veel gewerkt wordt met offertes, gaan nogal wat productieve uren verloren aan administratieve verantwoording, tijdschrijven, het voorbereiden van offertes en advies-opdrachten, etc.
- ICT-verstoringen: het traject ICT Beweegt heeft dusdanig veel verstoringen tot gevolg in het ICT-netwerk, dat medewerkers vele uren niet (productief) kunnen werken. OZHZ heeft berekend dat de schadepost inmiddels is opgelopen tot meer dan 2 ton.

Omzet

We signaleren een achterblijvende omzet bij de offerte- en subsidietaken. Zoals bekend is de inzet van OZHZ om zoveel mogelijk afspraken met de deelnemers onder te brengen in de jaarprogramma's en het onderdeel offerte- en subsidietaken tot een minimum te beperken. De achterblijvende offerte-omzet heeft echter geen navenante verhoging van de omzet op de jaarprogramma's tot gevolg. We voorzien we dat we de verwachte begrote omzet niet gaan realiseren.

Ombuiging ravijnjaar 2026

Reeds in de eerste bestuursrapportage hebben wij u geïnformeerd over onze opgave in deze ombuigingen. De afgelopen maanden hebben wij DB, AB, financiële wethouders en gedeputeerde actief betrokken bij de plannen om invulling te geven aan de bestuursopdracht en de onzekerheden die daarbij komen kijken. Met de bovenstaande financiële risico's alsmede de beperkte resultaatontwikkeling dit jaar is het de opgave van het management van OZHZ om de juiste balans te vinden tussen verhoging van productiviteit, terugbrengen van kosten en doorvoeren van efficiency (met behoud van kwaliteit en het voldoen aan de robuustheidscriteria) alsmede aandacht te blijven houden voor het blijven van een aantrekkelijke werkgever zodat we de verhouding vast/flexibel personeel gunstig kunnen ontwikkelen.

Weerstandsvermogen

Voor dit onderdeel verwijzen we u naar de tekst in de 1e bestuursrapportage en de toelichting op de Algemene Reserve. De inhoud en het belang blijft ongewijzigd.

1.5 Investeringen 2024

Er hebben zich ten opzichte van de 1^e bestuursrapportage geen wijzigingen voorgedaan.

Boekjaar		2024				
Omschrijving	Beginstand krediet 2024	Krediet toevoegingen	Investeringen 2024 *	Aanvraag krediet Burap I	Aanvraag krediet Burap II	Eindstand krediet 2024
a Huisvesting	14.318	-	15.000	1.000	-	318
b ICT en audiovisuele investeringen	40.715	-	185.000	145.000	-	715
c Meubilair	8.823	-	32.091	24.000	-	732
d Software	12.135	-	107.500	96.000	-	635
e Bedrijfsmiddelen	15.635	-	30.000	15.000	-	635
f Vaartuigen	1.253.239	-	1.196.860	-	-	56.379
TOTAAL	1.344.865	-	1.566.451	281.000	-	59.414

Bedragen × €

*Bestaande uit investeringen en investeringsverwachting

2. Ontwikkelingen

In dit hoofdstuk doet OZHZ verslag van de belangrijkste ontwikkelingen en opgaven die op dit moment spelen. Het gaat om de volgende onderwerpen:

- 1) Uitvoering van de Omgevingswet.
- 2) Overdracht van bodemtaken.
- 3) Zeer Zorgwekkende Stoffen.
- 4) Stikstof en soortenbescherming.
- 5) Energieagenda, energielabel C en personenmobiliteit.
- 6) De bouwopgave.
- 7) Circulaire economie.
- 8) Algemene financiële context.
- 9) Uitdagingen in de bedrijfsvoering.
- 10) Kwaliteitsimpuls vergunningverlening, toezicht en handhaving.

2.1 Uitvoering van de Omgevingswet

OZHZ heeft inhoudelijke en financiële basisafspraken gemaakt met gemeenten over de consequenties van de Omgevingswet. Deze gelden met ingang van 1 januari 2024. OZHZ neemt het initiatief om met de opdrachtgevers in gesprek te blijven over de goede werking van deze afspraken.

OZHZ monitort actief de uitvoering van de Omgevingswet. Er zijn goede afspraken nodig met de bevoegde gezagen over het integraal beoordelen van ingekomen vergunningaanvragen. Door het vervallen van het onlosmakelijkheids criterium (de situatie waarin bijvoorbeeld alleen een vergunning voor het bouwen wordt aangevraagd terwijl ook een (aparte) vergunning voor milieu of natuur nodig is; zie ook hierna bij de paragraaf over natuur en stikstof) bestaat het risico op klachten en handhaving achteraf en op vertraging bij de initiatiefnemer.

2024 staat in het teken van het opdoen van ervaringen met de Omgevingswet. Er is bijvoorbeeld een wekelijks overleg waarbij gekeken wordt of alle techniek werkt. Ook vanuit het regiobrede project wordt de samenwerking opgezocht en afgestemd. Daarbij is ook aandacht voor de overgang van programma Omgevingswet naar de lijn bij veel opdrachtgevers. Met de opdrachtgevers hebben we regelmatig gesprekken om over de praktijkervaringen met de Omgevingswet en de invloed hiervan op werkafspraken.

Samen met de gemeenten in ZHZ zijn we een project gestart voor regionale samenwerking voor milieuthema's in het Omgevingsplan. Het doel van de samenwerking is om te komen tot harmonisering van milieuregels in omgevingsplannen bij de 10 gemeenten in ZHZ. Voor onderwerpen waarvoor (nog) geen harmonisering mogelijk of gewenst is en gemeenten eigen keuzes willen maken, richt de samenwerking zich op het delen van voorbeelden, documenten, kennis en ervaringen. Door samen te werken wordt het proces efficiënter, zowel voor de gemeenten als voor OZHZ.

Ook maken we aanvullende specifieke afspraken over een aantal taken (bodemsanering, natuurwetgeving, lucht en geluid). Uitgebreidere uitwerking vindt plaats in de individuele jaarprogramma's

2025. Inbedding van deze afspraken kan vragen om maatwerk per opdrachtgever. Indien het niet in de jaarprogramma's past dan worden extra financiële afspraken gemaakt.

2.2 Overgang van bodemtaken

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet ging het bevoegd gezag over de bodemtaken grotendeels over van de provincie naar de gemeenten. Het provinciaal bestuur blijft echter op grond van het overgangsrecht verantwoordelijk voor lopende saneringen, nazorgtrajecten en grondwater. Ten opzichte van BURAP I zijn er geen ontwikkelingen te melden op dit dossier. In BURAP I meldden we al het volgende.

Voor de bodemtaken en apparaatskosten worden geen specifieke extra middelen in het gemeentefonds gestort. Financiering van de bodemtaken dient te geschieden uit de algemene uitkering waarmee alle uit de Omgevingswet voortvloeiende taken dienen te worden gefinancierd. Het nieuwe Regionaal Uitvoeringsniveau (RUN) bodem biedt een basis voor de begroting van de VTH-taken voor bodem. 2024 is het eerste jaar waarin risicogericht bodemtoezicht plaatsvindt op basis van het RUN-bodem. Daarbij brengt OZHZ de financiële consequenties in kaart ten behoeve van de jaarprogrammering 2025. OZHZ adviseerde de gemeenten in de voorjaarsbrief (ten behoeve van de begrotingen 2025 van de deelnemers) om, naast het structurele budget, ook het incidentele budget opnieuw te reserveren. Verder bestaat de mogelijkheid dat gemeenten aanspraak kunnen maken op specifieke uitkeringen die door het ministerie beschikbaar worden gesteld om bepaalde verontreinigingen aan te pakken. De gemeenten zijn dit voorjaar door OZHZ benaderd om ondersteuning te bieden bij het doen van een dergelijke aanvraag daar waar dat aan de orde is.

Tot slot kan op basis van de eerste ervaringen met de Omgevingswet gezegd worden dat het behandelen van meldingen meer tijd vergt dan voorheen. Dat komt in de eerste plaats doordat uitgezocht moet worden of de melding onder het overgangsrecht valt en al dan niet moet worden getoetst aan het oude recht. Is dat niet het geval, dan moet de melding beoordeeld worden in het kader van het nieuwe recht waar nog ervaring mee moet worden opgedaan.

2.3 Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)

ZZS zijn voor mens en milieu gevaarlijke stoffen. Negatieve effecten kunnen zich zowel op korte als op lange termijn voordoen. De actuele ontwikkelingen rondom de PFOA-emissies van Chemours krijgen inmiddels op regionaal, provinciaal en landelijk niveau veel bestuurlijke en maatschappelijke aandacht. Ook tankcleaners staan in de belangstelling.

Vanuit het budget 2024 voor de Ontwikkelaanpak (innovatieagenda) loopt een nieuwe uitvraag aan bedrijven. De eerste fase van deze uitvraag wordt verzorgd door een extern bureau. Hiermee wordt bekeken of het automatiseren van verschillende handelingen in de uitvraag en verwerken van de data bijdraagt aan opschalen van de uitvraag in relatie tot capaciteit. Vooral nog zijn we tevreden over de eerste resultaten en is fase 2 van de uitvraag in voorbereiding.

Het is nog veel pionieren, onderzoeken en daarna organiseren. Continue aandacht voor dit thema blijft nodig, onder andere voor het ontwikkelen van een data- en risicogerichte werkwijze voor (nieuwe) ZZS-en en het ontwikkelen van VTH-werkwijzen voor meldingsplichtige MBA's onder de Omgevingswet.

De provincie Zuid-Holland vraagt om het onderwerp ZZS vanaf 2026 goed te integreren in de vaste afspraken in de jaarprogramma's van de Omgevingsdiensten.

De actualiteit van de provinciale vergunningen is beoordeeld voor alle milieuthema's inclusief ZZS. Veel afvalverwerkende bedrijven zijn in bezit van een geactualiseerde vergunning uit 2020 of 2021. In deze vergunningen zijn ZZS-voorschriften opgenomen. OZHZ heeft deze ZZS-voorschriften tegen het licht gehouden en beoordeeld of deze nog goed passen bij wat redelijkerwijs van het bedrijf kan worden verwacht. Hierbij is gekeken naar de DCMR-standaard die is ontwikkeld voor het opstellen van voorschriften omtrent ZZS, maar ook de verplichtingen die rechtsreeks volgen uit het BAL (Omgevingswet). Opgemerkt wordt dat een aantal van de voorschriften niet meer voldoende passend zijn. Bij de actualisatie van de vergunning wordt dit meegenomen.

2.4 Stikstof en soortenbescherming

De stikstofproblematiek en de uitspraak van de Raad van State leiden tot uitdagingen op het gebied van vergunningverlening. In de Wet stikstofreductie en natuurverbetering is opgenomen dat in 2035 tenminste 74% van de 'kritische depositiewaarden' (KDW) niet meer wordt overschreden. Het thema stikstof raakt de grotere opgaven van gemeenten, zoals woningbouw en economische ontwikkelingen. OZHZ adviseert de gemeenten bij vragen en door middel van nieuwsberichten over de actualiteiten op het gebied van stikstof en bij vragen.

In 2024 kijken we hoe de inwerkingtreding van de Omgevingswet van invloed is op het thema stikstof. Bijvoorbeeld door het vervallen van de onlosmakelijkheid constateren we nu al dat er geen automatische check meer is op stikstof bij een bouw aanvraag. We adviseren over deze ontwikkelingen en helpen bij vragen van de gemeenten. Ook is er een nieuwe informatieplicht voor stikstofemissies voor bouwen en slopen. Om duidelijker te maken welke informatie hierbij hoort hebben wij een stuk op de OZHZ-website geplaatst. Daarnaast hebben wij in 2024 een aantal keer afgestemd met Omgevingsdienst Haaglanden (ODH) en de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland over de nieuwe ontwikkelingen op het gebied van stikstof. In oktober is de jaarlijkse actualisatie van het stikstofrekenprogramma AERIUS. ODH informeert ons hiervoor zodat wij deze informatie weer kunnen delen met collega's en de gemeenten in de regio Zuid-Holland Zuid.

Op het gebied van soortenbescherming is belangrijk dat de woningeigenaar bij isolatiewerkzaamheden rekening moet houden met de eventuele aanwezigheid van vleermuizen in spouwmuuren. Dit is een extra stimulans voor gemeenten om soortenmanagement-plannen (SMP's en pre-SMP's) op te stellen. OZHZ kan de gemeenten adviseren ten aanzien van SMP's. Met 5 gemeenten in de Drechtsteden zijn daarover al afspraken gemaakt.

OZHZ controleert namens de provincie Zuid-Holland op de voorschriften die in deze SMP's zijn opgenomen en natuurlijk op andere ontheffingen en vergunningen die door de Omgevingsdienst Haaglanden worden afgegeven ten aanzien van beschermde soorten.

2.5 Energieagenda, energielabel C en personenmobiliteit

Energieagenda

De E-agenda is een programma van OZHZ om de energietransitie in de regio te versnellen. Het programma draagt bij aan de besparingsdoelen van de Regionale Energiestrategieën (RES). De toezichttaken binnen de E-agenda behoren tot de basistaak van OZHZ. Het stimulerend spoor (de inzet van preventieve instrumenten om bovenwettelijke duurzame maatregelen te stimuleren) is noodzakelijk, omdat met alleen wettelijk verplichte maatregelen de RES-doelstellingen niet worden gerealiseerd.

Doorzetten van het energie programma is noodzakelijk. Energietoezicht is een basistaak en het stimulerend spoor draagt verder bij aan het realiseren van de RES-doelstellingen. De invulling is afhankelijk van de behoeften van onze opdrachtgevers en van landelijke en lokale ontwikkelingen. Om de energiebesparingsdoelstelling kracht bij te zetten stelt het rijk extra middelen in een SPUK-subsidie beschikbaar voor additioneel toezicht op energiebesparing. Voor OZHZ gaat het om circa € 250.000 per jaar tot en met 2026.

Energielabel C

Sinds 1 januari 2023 moeten alle kantoren groter dan 100 m² voorzien zijn van energielabel C of hoger. OZHZ voert het toezicht uit indien de gemeenten dat verzoeken. De toezichtstaak loopt goed op schema. OZHZ doet label C-controles op dit moment voor alle gemeenten behalve voor Hoeksche Waard, Molenlanden en Hardinxveld. Sliedrecht en Zijndrecht doen mee op offertebasis, de anderen hebben budget in het jaarprogramma. Gorinchem heeft dit jaar besloten ook mee te doen op offertebasis.

Personenmobiliteit

Vanaf maart 2025 controleren de omgevingsdiensten de rapportageplicht personenmobiliteit. Bedrijven met meer dan 100 fte moeten vanaf 1 juni 2024 de personenmobiliteit registreren. OZHZ brengt de financiële consequenties van deze nieuwe taak in kaart ten behoeve van de jaarprogrammering 2025. Gemeenten ontvangen hiervoor middelen via het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, als onderdeel van de bredere regeling voor uitvoeringslasten klimaatbeleid. In Q3 2024 worden de gemeenten geïnformeerd over het aantal bedrijven met meer als 100 fte in hun regio en plan van aanpak voor uitvoering.

2.6 Bouwopgave

Onderzoekers verwachten een dip in de woningbouwproductie de komende twee jaar vanwege de prijsstijgingen en stikstofproblematiek. Tegelijkertijd is er sprake van een forse bouwopgave. Verwachting is dat de dip meer dan gecompenseerd wordt in de jaren daarna. De uitdaging is daarom om de capaciteit bij gemeenten en OZHZ beschikbaar te houden. OZHZ en gemeenten maken hierover waar mogelijk en gewenst nadere afspraken. OZHZ voert op dit moment de bouwtaken uit voor de gemeenten Alblasterdam en Dordrecht en voor de provincie Zuid-Holland, en deels voor Molenlanden. In 2025 zal OZHZ deze taken ook voor Hardinxveld-Giessendam gaan uitvoeren. Ambitie is om dit voor meer gemeenten te gaan doen. Deze ambitie is ook onderdeel van de uitwerkingsopgave van de bestuursopdracht als bedoeld in paragraaf 2.10.

De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) heeft gevolgen voor alle gemeenten. Per saldo leidt het nieuwe stelsel structureel tot meerwerk voor de gemeenten. Daarnaast heeft de Wkb effect op de legesinkomsten. Na de start van de Wkb is toezicht nodig op de lopende trajecten (oude regime), terwijl de

leges al in het jaar of de jaren voorafgaand aan de Wkb ontvangen zijn. OZHZ monitort de gevolgen van de Wkb en adviseert de gemeenten een deel van de legesinkomsten te reserveren voor 2025, als volgens de huidige planning per 1 juli 2025 ook verbouw onder de Wkb valt.

2.7 Circulaire economie

Het Rijksbrede programma 'Nederland circulair in 2050' streeft naar een afvalvrije economie met als doel in 2030 50% minder primaire grondstoffen in Nederland te gebruiken. Wetgeving wordt aangepast om een circulaire economie te stimuleren, maar we zien ook dat de huidige wetgeving soms een belemmering is bij het streven naar een circulaire economie. OZHZ bereidt zich voor op deze veranderingen, omdat deze directe gevolgen hebben voor onze VTH-taken. Waar bijvoorbeeld het Landelijke Afvalbeheerplan het toetsingskader was, wordt dit het Circulair Materialenplan.

Vanuit onze primaire taakvoering is met alle gemeenten het gesprek gevoerd welke rol zij nog meer zien voor OZHZ. Hier zijn vier pijlers uitgekomen waar we ons op richten, te weten: VTH taken, ondernemers, data en overheid (opdrachtgevers). Onze rol is veelal aanjager, initiatiefnemer en kennisdeler. Zo organiseren we meerdere keren per jaar het circulaire regio overleg waar alle gemeenten uit de regio Zuid-Holland Zuid aan deelnemen. Het doel van de circulaire regio is het delen en ontwikkelen van kennis rondom een actueel onderwerp.

We hebben de circulaire agenda verder vormgegeven en het AB er op 11 juli 2024 over geïnformeerd. Naar aanleiding van de verkregen feedback werkt OZHZ de circulaire agenda verder uit naar een Circulair Actieplan 2025 – 2028.

2.8 Algemene financiële context

De inflatie, toekomstige begrotingsruimte en krappe arbeidsmarkt leiden al enige tijd tot grote (financiële) onzekerheid bij gemeenten, provincie en OZHZ. In vervolg op BURAP I is daarover thans het volgende te melden.

- Het AB stelde op 28 maart 2024 de eerste wijziging van de begroting 2024 vast. Dit vanwege het besluit van het AB van 30 november 2023 om de tarieven voor 2024 (extra) te verhogen met 2%. Voorafgaand is een zienswijzeprocedure gevolgd bij de raden en PS.
- Het AB stelde op 28 maart 2024 de bestuursopdracht vast over de bijdrage van OZHZ aan het verminderen van de financiële problematiek van de gemeenten. Deze luidt:

"Het nader uitwerken van bezuinigingsmogelijkheden en/of inhoudelijke keuzes die bijdragen aan het beheersbaar houden van de financiële positie van de gemeenten en provincie. Uitgangspunt is een collectieve aanpak langs de volgende lijnen:

- *Externe budgetten OZHZ.*
- *Efficiëntie in processen.*
- *Inhoudelijke keuzes van de deelnemers (individueel of regionaal).*
- *Kostenbesparingen bij de deelnemers door taken regionaal uit te laten voeren.*

De uitwerking krijgt gestalte in nauwe samenwerking met de ambtelijke vertegenwoordigers van gemeenten en provincie. Bestuurlijke agendering van de resultaten vindt plaats bij de Begrotingsrichtlijnen 2026."

Inmiddels besprak OZHZ de eerste uitwerking met het DB en AB. De tweede uitwerking is dit najaar besproken met het DB, met de wethouders financiën en op 16 oktober met de AB-leden. De verkregen input en informatie uit de Septembercirculaire leiden tot voorstellen in de richtlijnen voor de begroting 2026.

- Het DB stelde op 11 april 2024 de voorlopige jaarrekening 2023 vast. Er is sprake van een negatief financieel resultaat 2023 van € 629.000. Conform eerdere besluitvorming besloot het AB op 11 juli 2024 het negatieve resultaat ten laste te brengen van het weerstandsvermogen.
- Het AB stelde op 11 juli 2024 de begroting 2025 vast.

Bij toezending van de begroting 2025 aan de deelnemers is het volgende gemeld.

"De begroting is meerjarig in evenwicht. Daarbij past wel de opmerking dat OZHZ de komende jaren voor ingewikkelde opgaven staat. Naast het weer op niveau brengen van het weerstandsvermogen betreft dit onder andere de stijgende kosten van inhuur en de eisen die op landelijk niveau worden gesteld aan de (financiële) robuustheid van omgevingsdiensten. Deze aspecten zijn al zo goed mogelijk verwerkt in de voorliggende begroting. Daarnaast echter is, gelet op de bezuinigingsopgaven waarvoor de lagere overheden staan, OZHZ ook gevraagd te bezien welke financiële ombuigingen vanaf 2026 mogelijk zijn. In feite staat OZHZ daarmee voor een meervoudige opgave. OZHZ brengt de mogelijkheden tot ombuiging dit jaar zo goed mogelijk in beeld. Het eindresultaat landt vervolgens in de richtlijnen voor de begroting 2026. U heeft via de AB-stukken van 11 juli 2024 al kunnen kennismaken van de eerste tussenresultaten.

De thans in de begroting voorziene positieve bedrijfsresultaten in 2024, 2025 en 2026 moeten dan ook in dat licht worden gezien. Zij worden aangewend voor het aanvullen van het weerstandsvermogen, en zijn daarmee feitelijk al onderdeel van de financiële opgave. De aanvulling van het weerstandsvermogen volgt uit het besluit van het AB van OZHZ van 6 juli 2023 om het weerstandsvermogen binnen een periode van maximaal 4 jaar weer op het niveau van het risicoprofiel te brengen middels toekomstige positieve resultaten en, als deze niet toereikend zijn, via een aanvullende bijdrage van de deelnemers.

Opvallend is verder de hoge incidentele omzet in 2024 ten opzichte van het meerjarige beeld. Daarbij gaat het met name om conjunctuurgevoelige bouwbudgetten en externe tijdelijke SPUK-subsidies. OZHZ is met diverse opdrachtgevers in gesprek over het structureel financieel borgen van nieuwe wettelijke taken."

2.9 Uitdagingen in de bedrijfsvoering van OZHZ

Krappe arbeidsmarkt

We zien landelijk een tekort aan ervaren personeel op het domein van de leefomgeving. Dit speelt inmiddels op alle fronten; van bouwkundig personeel (vergunningverleners, constructeurs,

toezichthouders), milieuspecialisten (bijvoorbeeld voor externe veiligheid, lucht en geluid) tot ICT-adviseurs. In de landelijke media is ook al aandacht geweest voor bijv. de tekorten aan toezichthouders.

OZHZ is zeer actief in het werven van nieuwe medewerkers en werkt daarbij waar mogelijk samen met de andere omgevingsdiensten in de provincie en het land. In maart 2024 is een landelijke campagne van start gegaan om het werken bij omgevingsdiensten te promoten en de naamsbekendheid te vergroten: www.werkenbijdeomgevingsdiensten.nl. Deze campagne zal in het laatste kwartaal nog worden geïntensiveerd met radio- en digital out of home reclame (zoals de reclameschermen op stations). Met actieve werving doet OZHZ er alles aan om al het werk op het afgesproken kwaliteitsniveau uit te voeren, binnen de wettelijke termijnen. Zelf opleiden is hierbij het devies omdat ervaren medewerkers schaars zijn in de arbeidsmarkt. Ook moet worden bezien of de echte senior/specialistische functies ook niet anders gewaardeerd moeten worden. Uiteraard brengen zowel opleiden als hoger waarderen kosten met zich mee.

Tegelijkertijd is het niet invullen van functies maar deze uit laten voeren door inhuur, naast dat dit minder continuïteit en zekerheid biedt, nog altijd fors duurder. Inhuurtarieven blijven fors stijgen én het wordt steeds lastiger om goede inhuurkwaliteit te vinden. De verhouding tussen vast en flexibel personeel zou aan de voorkant op onderdelen anders ingeregeld kunnen worden. De zekerheid die nu hierin is ingebouwd om in te kunnen spelen op bijv. een lagere omzet is veel groter dan de laatste jaren nodig is gebleken. Terwijl deze zekerheid wel fikse kosten met zich meebrengt vanwege het gat tussen inhuurtarieven en loonkosten. OZHZ is kritisch naar de inhuur aan het kijken om te bezien waar deze vervangen kan worden door eigen personeel.

Data en informatie

Maatschappelijke ontwikkelingen en wetgeving zoals de Wet open overheid vragen om steeds meer publieke informatie en inzicht in de besluitvorming van de overheid. Ook de Omgevingswet vereist dat applicaties, processen en documenten duurzaam toegankelijk zijn. OZHZ schoont momenteel de archieven op. In het verlengde werken we uit hoe we willen omgaan met de informatie uit de archieven (geheel of gedeeltelijk digitaliseren), maar ook hoe we de data in de toekomst het beste kunnen gaan opslaan en het meest effectief kunnen gebruiken om onze processen en diensten te ondersteunen. Belangrijk is dat we de datatoegankelijkheid en -kwaliteit optimaliseren, zoals vereist door de landelijke robuustheidscriteria (business intelligence).

Door de vorming van de unit Data en ICT (DIT) verankeren we de strategische en tactische sturing op data en ICT en gaat data concreet waarde toevoegen aan de producten van OZHZ. Uitgangspunten van de werkwijze zijn: risicogericht, datagestueerd en een ketenaanpak. In de afgelopen kwartalen heeft de focus gelegen op:

- Duidelijkheid creëren waar data het verschil moeten maken voor OZHZ. Er zijn grote stappen gezet in het ontwikkelen van een proces om nieuwe aanvragen naar resultaat te brengen. Waar in het eerste kwartaal nog de focus lag op het bij elkaar brengen van alle veranderverzoeken, ligt de focus nu op prioritering en het creëren van een goede flow binnen de teams.
  - Er is gestart met de implementatie van Djuma, het nieuwe DMS en van MyForms, een applicatie voor de monitoring van de VTH-kwaliteitscriteria.
  - Samen met Key Users worden continue verbeteringen doorgevoerd in de inrichting van onder andere onze VTH-applicatie OpenWave. Een van de belangrijkste sporen is de

- herinrichting en doorontwikkeling van het omgevingsdossier. Dit is een belangrijke drijver voor het verbeteren van de datakwaliteit in OpenWave.
- Een andere belangrijke drijver voor het verbeteren van de datakwaliteit, zijn de informatieproducten (dashboards, gegevensverzamelingen etc.) die ontwikkeld worden. Continue monitoring van de (verbeterde) datakwaliteit die de basis vormt voor deze producten, wordt samen met de data-eigenaren ingericht.
  - Heldere en stevige regie op data en ICT (beheer en verandering). Bijvoorbeeld door het definiëren van duidelijke datastromen en een transparante ICT-architectuur met bijbehorende kwaliteitscriteria. Daarnaast worden nieuwe werkwijzen geïmplementeerd, met helder omschreven rollen en verantwoordelijkheden, waarbij gebruik wordt gemaakt van agile-werkmethoden. Het data- en ICT-landschap dat OZHZ beheert is tevens opgedeeld in overzichtelijke domeinen, waaraan specifieke verantwoordelijkheden en functies zijn gekoppeld op verschillende organisatieniveaus.
  - De afronding van de opbouw van de DIT-unit is gerealiseerd door het invullen en aanpassen van de formatie, en het afstemmen van het formatieplan op de werkprocessen.

Aanpassingen in de bedrijfsvoering

OZHZ blijft de bedrijfsvoering herzien om effectief in te spelen op al deze ontwikkelingen. Naast de vorming van de unit Data en ICT kijkt OZHZ kritisch naar de mogelijkheden in het financieringsmodel om innovatie, de noodzakelijke opbouw en het behoud van expertise, het inwerken van nieuwe medewerkers en het inregelen van nieuwe taken te faciliteren. Ook het verminderen van de administratieve lastendruk heeft hoge prioriteit. Dit heeft effect op de indicatoren van de Nota Bedrijfsvoering. Voorbeelden zijn de productiviteit, overhead, flexibele capaciteit en de tariefstructuur.

In het kader van de bestuursopdracht uit paragraaf 2.8 wordt bijvoorbeeld uitgewerkt welke kostenbesparingen mogelijk zijn bij het hanteren van een kleinere flexibele schil, door het LEAN organiseren van bepaalde processen, door de administratieve lasten bij offertes terug te dringen en door minder rapportagelasten.

Evaluatie dienstverlening SGD en contractverlenging

Omwillen van het streven naar een hogere kwaliteit van dienstverlening, meer mogelijkheden tot maatwerk, meer innovatiekracht en een streven naar efficiency, is in 2022 de dienstverlening van het voormalige Servicecentrum Drechtsteden ondergebracht binnen de ambtelijke organisatie van de gemeente Dordrecht (hierna: SGD). Bij de start is de afspraak gemaakt dat na 2 jaar een evaluatie plaatsvindt gericht op de inhoudelijke bijsturing van de taakuitvoering en de overeenkomst. Deze evaluatie is eind 2023 uitgevoerd. Regionaal willen partijen de ruimte nemen om samen weloverwogen keuzes te maken over welke adviezen zij al dan niet overnemen.

In het DB van 11 april 2024 is besproken dat - vanuit het perspectief van OZHZ - met name de strategische oriëntatie op de samenwerkingsverhouding belangrijk is. Daarbij speelt dat in de toekomst onderscheid gemaakt kan gaan worden tussen enerzijds de 6 gemeenten als partner van SGD, en anderzijds de samenwerkingsverbanden als klant of contractpartij. De verdere uitwerking hiervan bepaalt sterk de positie van OZHZ binnen de samenwerking in de Drechtsteden / Zuid-Holland Zuid, vooral bij vraagstukken over innovatie, wezenlijk anders gaat zijn en of OZHZ zich op enig moment zal moeten heroriënteren op de huidige dienstverleningsrelatie (geheel of ten dele) met SGD. In Q3 gaf de SGD mee dat er thans aan wordt gedacht om de gemeenten en gemeenschappelijke regelingen zowel klant als partner te laten zien. De verdere uitwerking van deze gedachte vindt nog plaats.

Naast continuering van (een deel van) de dienstverlening van SGD oriënteert OZHZ zich ook op de vraag of hij deze taken deels ook zelf kan doen, op de markt kan inkopen of met de andere omgevingsdiensten kan organiseren. Voor dit laatste lopen al verkenningen, meest concreet voor het onderwerp informatiebeveiliging en privacy, waarbij het besluit is genomen om deze vanuit een van de vijf omgevingsdiensten te gaan uitvoeren.

De huidige dienstverleningsovereenkomst (DVO) tussen SGD en OZHZ loopt af op 31 december 2025. OZHZ heeft de SGD laten weten in elk geval gebruik te willen maken van de mogelijkheid om het contract met 2 jaar, derhalve tot en met 31 december 2027, te verlengen. SGD heeft inmiddels een aanbieding gedaan waarover OZHZ zich nog moet beraden.

2.10 Kwaliteitsimpuls vergunningverlening, toezicht en handhaving

OZHZ is nauw betrokken bij het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel (het IBP), een rijksbreed traject ter versterking van de VTH-taken van omgevingsdiensten. Landelijk lopen initiatieven om te zorgen voor een duurzaam vervolg na afloop van dit programma (halverwege 2024). Daarnaast versterken de vijf omgevingsdiensten in Zuid-Holland de onderlinge samenwerking.

Plan van aanpak robuustheidscriteria

Het AB stelde op 28 maart 2024 het plan van aanpak inzake de robuustheidscriteria vast. Het bevat de acties om te gaan voldoen aan de eisen over de hoogte van het opleidingsbudget en over business-intelligence (het werken met data). OZHZ voldoet al aan de overige robuustheidseisen. De stand van het weerstandsvermogen is zoals gezegd een aandachtspunt.

Het plan van aanpak is op 29 maart jl. naar het ministerie van IenW gestuurd. In opdracht van het ministerie analyseerde Twynstra Gudde alle ontvangen plannen van aanpak. In oktober 2024 vindt een gesprek plaats met OZHZ over de positieve bevindingen van IenW naar aanleiding van ons plan van aanpak. De staatssecretaris heeft er vertrouwen in dat OZHZ per 1 april 2026 volledig robuust is.

Naast het voldoen aan de robuustheidseisen verwijst het plan van aanpak ook naar de samenwerking tussen de vijf omgevingsdiensten in Zuid-Holland. Deze is sinds 2021 versterkt en heeft al tot mooie resultaten geleid op het gebied van werving van personeel, kennisdeling en samenwerking van opsporingsmedewerkers, en de inrichting van een gezamenlijk datalab. Grote maatschappelijke transities op het gebied van energie en circulaire economie en actuele onderwerpen zoals de Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) raken bovendien steeds meer de uitvoering van de taken van de omgevingsdiensten. Hiervoor is nieuwe expertise nodig die tijdig aangetrokken of opgebouwd moet worden. Op deze onderwerpen en specialismen en ook op enkele onderwerpen van bedrijfsmatige aard intensiveren de omgevingsdiensten hun samenwerking. Op 19 september 2024 besprak de bestuurlijke begeleidingscommissie de samenwerkingsstrategie. Thans loopt de verdere uitwerking bij de omgevingsdiensten naar een gezamenlijke strategie en uitvoeringsagenda.

Plan van aanpak vanwege de externe visitatie

Het AB stelde op 28 maart 2024 ook het plan van aanpak vast vanwege de externe visitatie. De visitatiecommissie constateerde een aantal sterke punten. OZHZ presteert operationeel goed, is sterk in de relatie en communicatie, is gericht op samenwerking en heeft een pragmatische instelling. Te verbeteren valt de daadwerkelijke realisatie van de noodzaak tot doorontwikkeling en te reflecteren op de

redenen waarom dat soms niet goed lukt, de implementatie en consequenties van het concept van zelforganisatie en het ontwikkelen van perspectieven op de toekomst. Het plan van aanpak bevat de acties om hieraan een vervolg te geven. Deels kunnen deze verbeteringen worden gerealiseerd in de samenwerking met de andere omgevingsdiensten, mede in het licht van de Zuid-Hollandse doorontwikkeling en van de robuustheidscriteria. Voor de meeste aanbevelingen geldt dat OZHZ deze kan meenemen bij al lopende trajecten en plannen.

De actie om een visie op de toekomst te ontwikkelen is inmiddels opgepakt. In november bespreekt OZHZ de ambtelijke eindconcepten met het DB en AB, waarna de bijbehorende strategie verder kan worden uitgewerkt naar de reguliere plancyclus van OZHZ.

3. Rapportage over de kpi

OZHZ rapporteert in de bestuursrapportages en in de jaarstukken over de kritische prestatie-indicatoren (kpi) die met de deelnemers zijn afgesproken. De bijdrageverordening en de Nota Bedrijfsvoering bevatten bijvoorbeeld de kaders voor financiën en kwaliteit van de uitvoering die aan de kpi ten grondslag liggen. Daarnaast rapporteert OZHZ over de kpi die gaan over de uitvoering van de VTH-taken en die voortvloeien uit (landelijke) trajecten ter versterking van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH).

3.1 Algemene kpi

OZHZ wordt voor meer dan 90% gefinancierd op basis van geleverde producten. Met de opdrachtgevers zijn prestatieafspraken gemaakt die OZHZ op jaarbasis binnen een bandbreedte van 90% - 110%, moet realiseren. De omzet van OZHZ is per taakveld in verschillende mate variabel. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Voor adviestaken zijn gemeenten niet verplicht om opdrachten neer te leggen bij OZHZ. Wel onderschrijft het bestuur het preferred suppliership van OZHZ.

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie BURAP II
Taakuitvoering vindt plaats binnen de door het AB gestelde kaders voor financiën en kwaliteit (bijdrageverordening)	<p>Taakuitvoering van OZHZ voldoet aan de landelijke criteria voor robuustheid van omgevingsdiensten, waaronder de VTH-kwaliteitseisen.</p> <p>Producten en prestaties worden gerealiseerd binnen een bandbreedte van 90 - 110% van het jaarprogramma. Voor BURAP II is dit: 56,7 – 74,7%.</p> <p>Volumeafspraken voor de uitvoering van de wettelijke en additionele wettelijke taken voldoen aan de afgesproken bandbreedten.</p>	<p>Zie de tabel op de volgende bladzijde.</p> <p>Realisatie PZH: 63%.</p> <p>Realisatie gemeenten: het gewogen gemiddelde van 66% bevindt zich op totaalniveau binnen de bandbreedte.</p>
Opdrachtgevers worden actief geïnformeerd.	2 maal per jaar voortgangs- en 1 maal per jaar jaarrapportages conform planning in jaarprogramma.	De jaarrapportage 2023 en de eerste en tweede voortgangsrapportage 2024 zijn cf. planning opgesteld.
Periodiek overleg met de opdrachtgever	<p>1 maal per maand vindt gesprek met de gedeputeerde plaats</p> <p>2 maal per jaar met wethouders</p> <p>1 maal per 4 maanden ambtelijk MARAP-overleg</p>	<p>Het periodiek overleg met de gedeputeerde en met de wethouders heeft in de verslagperiode consequent plaatsgevonden.</p> <p>Ook de ambtelijke MARAP overleggen zijn conform planning gevoerd.</p>

Robuustheidscriteria

Het AB stelde op 28 maart 2024 het plan van aanpak vast inzake de robuustheidscriteria. In de BURAPs rapporteert OZHZ over de stand van zaken. Een van de onderdelen van de robuustheidscriteria betreft de VTH-kwaliteitseisen voor de kritische massa die al enkele jaren in de begroting van OZHZ als kpi is opgenomen. De tabel hieronder is ten opzichte van BURAP I niet gewijzigd. De teksten bij de *** zijn waar nodig geactualiseerd.

#	Normering	Toetsing OZHZ	Score
1	Randvoorwaarden	OZHZ voldoet aan alle randvoorwaarden.	
2	Innovatieagenda en -budget <i>Kpi: innovatiekalender en 1% van de begroting besteden aan innovatie.</i>	Innovatie verloopt via de meerjarige programma's van de Ontwikkelaanpak. Het budget is ± eur. 1 mln en voldoet daarmee aan de norm.	
3/4	Opleidingsplan en -budget <i>Kpi: opleidingsbudget is ten minste 3% van loonsom.</i>	Het opleidingsplan bevat alle verplichte elementen. Het opleidingsbudget voldoet met 1,55% niet aan de gestelde norm.	(*)
5/6	Informatiegestuurd werken en business intelligence <i>Kpi: business intelligence strategie en unit bestaande uit ten minste 3 FTE.</i> <i>Kpi: de omgevingsdienst beschikt over een business-intelligence (BI) strategie.</i>	OZHZ werkt grotendeels al informatiegestuurd. Acties om dit verder te versterken en te structureren lopen al. Per 1 januari 2024 is een nieuwe unit Data en ICT operationeel.	(**)
7	VTH-kwaliteitseisen	OZHZ voldoet aan de VTH-kwaliteitseisen.	(***)
8	Congruentie en samenhang werkgebied	OZHZ is in staat bij te dragen aan de maatschappelijke opgaven in Zuid-Holland Zuid. Er is sprake van een sterke (bestuurlijke) congruentie in de regio.	
9	Omvang werkprogramma <i>Kpi: de norm van € 16,5 miljoen voor basistakenpakket en milieureguleerde plustaken.</i>	De omvang van het werkprogramma is circa € 20 mln. en voldoet daarmee aan de norm.	
10	Eigen werknemers <i>Kpi: minimaal 80% medewerkers in eigen dienst.</i>	De flexibele capaciteit bedraagt op dit moment 16,4%, waarmee aan deze norm voor robuustheid wordt voldaan.	(****)
11	Mogelijkheden voor taakuitbreiding	Die mogelijkheden zijn er zeker. OZHZ voert echter geen actief acquisitiebeleid. Het is aan de opdrachtgevers om al dan niet extra taken bij OZHZ te beleggen. Daarover worden dan nadere afspraken gemaakt (businesscase).	(*****)
12/13	Afspraken over taakvermindering	Afspraken over taak/budgetvermindering staan in de gemeenschappelijke regeling en in de bijdrageverordening. Er is voornamelijk geen directie relatie met de nieuwe normen voor robuustheid. Daarover kunnen nadere procesafspraken worden gemaakt.	

14	Algemene reserve <i>Kpi: weerstandsratio is ten minste 0,8%.</i>	Het weerstandsvermogen voldoet aan de norm.	(*****)
15/16/17	Alsnog realiseren van robuustheid	Niet van toepassing.	

- (*) Kpi is verwerkt in de ontwerpbegroting 2025.
- (**) Kpi is verwerkt in de ontwerpbegroting 2025.
- (***) OZHZ implementeert in Q4 de applicatie MyForms om het voldoen aan de VTH-kwaliteitseisen voor wat betreft de kritische massa doorlopend te kunnen monitoren, daarover te rapporteren en op tijd bij te sturen. Daarnaast geeft de applicatie goede informatie die kan worden gebruikt voor de strategische personeelsplanning en opleidingen van de medewerkers. De implementatie heeft in de loop van 2024 vertraging opgelopen omdat de leverancier de geactualiseerde kwaliteitscriteria niet op tijd in het systeem kon opnemen.
- (****) Kpi is tevens onderdeel van financiële ombuigingen 2026 e.v. (bijstellen verhouding eigen medewerkers – inhuur). Bij de richtlijnen voor de begroting 2026 zullen voorstellen worden gedaan.
- (*****) Kpi is tevens onderdeel van financiële ombuigingen 2026 e.v. (beleggen van aanvullende omgevingstaken op regionaal niveau). Bij de richtlijnen voor de begroting 2026 zullen voorstellen worden gedaan.
- (*****) In de nulmeting (najaar 2023) stond deze nog op groen. Het weerstandsvermogen dient echter te worden aangevuld vanuit positieve bedrijfsresultaten 2024, 2025 en 2026 en eventueel aanvullende bijdrage van de deelnemers. Het is tevens onderdeel van financiële ombuigingen 2026 e.v. De weerstandsratio is nu 0,46.

Bij de uitvoering van de jaarprogramma's voor de gemeenten (gewogen gemiddelde van de financiële voortgang 66%) presteert OZHZ over het algemeen binnen de bandbreedte. Het beeld per opdrachtgever is divers. Zeven van de tien gemeenten blijven binnen de afgesproken bandbreedte met aandachtspunten per taakgebied; twee gemeenten blijven achter (onder de 90%) en een gemeente loopt harder dan de bandbreedte van 110%. Prestaties worden gedurende het jaar gemonitord. Op individueel niveau is OZHZ met de opdrachtgevers in gesprek over eventuele bijsturingsacties.

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie BURAP II
Productiviteit	Het aantal productieve uren per FTE bedraagt 1.388 uur. De productiviteitsnorm bedraagt daarmee 66,7%.	De productiviteit bedraagt 64,7%.
Flexibele capaciteit	Het aandeel uren inhuur ten opzichte van het totaal aantal uren is gemiddeld 10%.	De flexibele capaciteit bedraagt 16,4%.
Aandeel overhead	Het aandeel uren overhead ten opzichte van het totaal aantal uren is genormeerd op 27,3%.	Het overheadpercentage is 26,3%.
Ziekteverzuim ¹	OZHZ hanteert een norm van 5% voor ziekteverzuim.	Het ziekteverzuim bedraagt 5%.

Het productiviteitspercentage van de eigen medewerkers blijft achter bij de norm. Dit komt mede vanwege de instroom van veelal relatief jonge en onervaren medewerkers. Daardoor is sprake van een intensieve inwerkperiode.

¹ Inclusief zwangerschapsverlof.

Doelstelling is een gemiddelde flexibele schil van 10% en 90% eigen formatie. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in de verschillende taakvelden. Onderdelen met een meer variabele omzet (bijvoorbeeld bouw en expertise en advies) hebben een hogere flexibele schil, dan de onderdelen die de wettelijke milieutaken uitvoeren. Ook op de taakvelden waar structurele financiering onzeker is (bijvoorbeeld bodem, energietoezicht) ligt het percentage inhuur bewust een stuk hoger dan gemiddeld. Er is sprake van een relatief hoog aantal vacatures (7% van de vaste formatie). Daarmee komt de flexibele capaciteit met 16,4% veel hoger uit dan de norm. Er wordt bekeken op welke wijze de bezetting op niveau gebracht kan worden.

De vacatures hangen samen met de krappe arbeidsmarkt en nieuwe opdrachten met vaak een incidenteel karakter. De werving van nieuwe medewerkers en het boeien en binden van huidige medewerkers is topprioriteit. Zie hoofdstuk I.

Het ziekteverzuim bedraagt 5,03% op grond van een 12 maands-gemiddelde. Het verzuim in de tweede viermaandsperiode bedraagt 4,97% met een ziekteverzuim van 3,69% in augustus. De verscherpte aanpak van het ziekteverzuim heeft in de eerste viermaandsperiode zijn vruchten afgeworpen. Hier gaan we mee door. Samen met de arbodienst blijven we het case-management intensiveren en bieden we een breed aanbod aan persoonlijke ondersteuning voor de medewerkers, ook als het gaat om problematiek in de persoonlijke sfeer.

3.2 Vergunningen en meldingen

Vergunningaanvragen moeten binnen wettelijke termijnen worden afgehandeld en meldingen moeten worden beoordeeld op juistheid en volledigheid. De door de burgers en bedrijven ingediende documenten worden getoetst en leiden bij volledigheid en juistheid tot een bevestigingsbrief of een beschikking.

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie BURAP II
Tijdige en geïntegreerde vergunningen	<u>Regulier</u> : 99% van de reguliere vergunningen dient binnen de wettelijke termijn verleend te zijn. <u>Uitgebreid</u> : 95% van de uitgebreide vergunningen dient binnen de wettelijke termijn verleend te zijn. Bij wettelijke termijn moet gedacht worden aan de mogelijkheden die de wet biedt, dus inclusief mogelijke verlenging.	95% van het aantal besluiten is binnen de termijn verleend. 45% van het aantal besluiten is binnen de termijn verleend.
Risicobeheersing	99% van de besluiten wordt niet vernietigd dan wel krijgt positief advies bij de rechtbank/Raad van State dan wel de bezwaarschriftencommissie	100% van de zaken is in stand gebleven.
Dienstbaarheid	Klanttevredenheid: Het gemiddelde van het KTO is minimaal een 7.	Over de tweede periode van 2024 is er geen klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd.

Onder de Omgevingswet gelden de termijnen van orde voor alle procedures. Voor 2025 willen we daarom de reguliere en uitgebreide procedures samenvoegen met een KPI van 95%. Niet alleen omdat voor beide

procedures de termijn van orde geldt, maar ook omdat de uitgebreide procedure onder de Omgevingswet een uitzondering is geworden.

Als we de procedures op dit moment samenvoegen resulteert dat in een KPI van 94%, waarbij we de 95% dus net niet halen. Dit heeft onder andere te maken met het feit dat er nog steeds veel uitzoekwerk is rondom de Omgevingswet, hoewel dit effect wel langzaam afneemt.

Buiten deze aanpassing van het samenvoegen van de KPI, verwachten we, doordat het Omgevingsweteffect afneemt, in 2025 weer vaker binnen de uiterste beslistermijn een besluit te nemen.

3.3 Toezicht en handhaving

OZHZ houdt toezicht en handhaaft de relevante wettelijke bepalingen. Bij toezicht wordt informatie verzameld en een oordeel gevormd over het feit of een activiteit voldoet aan de in de vergunning en regels gestelde eisen. Onder handhaving wordt verstaan het opleggen van sancties (bestuursrechtelijk en/of strafrechtelijk) indien uit het toezicht blijkt dat niet aan de gestelde eisen wordt voldaan.

"TD is gedefinieerd als het percentage uitgevoerde periodieke controles in een verslagperiode t.o.v. het aantal geplande periodieke controles in het jaarprogramma."

"NA-initieel is gedefinieerd als het aantal uitgevoerde periodieke controles zonder overtredingen t.o.v. het aantal uitgevoerde periodieke controles aan het einde van een verslagperiode."

Speerpunt	Prestatie indicator	Resultaten september 2024
Betrouwbaarheid Provincie	<u>Provincie Grijs:</u> TD = 100% (periode 2 = 66%) NA-initieel >= 60% ¹	TD grijs = 61% NA-initieel = 59%
	<u>Provincie Groen:</u> TD = 100% (periode 2 = 66%) NA-initieel >= 80% ¹	TD groen = 61% NA-initieel = 70%
	<u>Provincie Bouw en sloop:</u> NA-initieel >= 90% ¹	NA-initieel = 99%
Betrouwbaarheid Gemeenten	<u>Gemeenten RUN² milieu periodiek toezicht:</u> TD milieu = 100% (periode 2 = 66%) NA-initieel >= 60%	TD = 60% NA-initieel = 59%
Betrouwbaarheid Gemeenten AL, DO, ML	<u>Gemeenten RUN integraal periodiek toezicht:</u> Deze werkzaamheden zijn uitgevoerd voor de gemeenten Alblasserdam, Dordrecht en Molenlanden. TD integraal = 100% (periode 2 = 66%) NA-initieel >= 60%	TD = 59% NA-initieel = 45%

	<p><u>Gemeenten Bouw en sloop (incl. asbest):</u> Deze werkzaamheden zijn uitgevoerd voor de gemeenten Alblasterdam en Dordrecht.</p> <p>Voor de bouw- en sloopfase is geen KPI TD vast te stellen. Afhankelijk van het soort bouw- of sloopplan geeft het beleid aan of toezicht noodzakelijk is. NA-initieel >= 70%</p>	NA-initieel = 96%
Risicobeheersing	80% van de zaken die bij de bezwarencommissie, rechtbank en afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State worden behandeld blijft in stand.	Realisatie = 83%

Provincie Grijs

TD: de uitvoering van het periodieke toezicht blijft marginaal achter op de norm. Dit heeft vooral met het moment van monitoring te maken. Een aantal grotere controles is al voorbereid en worden in de komende weken uitgevoerd. De verwachting is dat de realisatie boven de 100% zal uitkomen. Dit komt doordat begin het jaar het bevoegd gezag bij drie tankcleaners in onze regio is verschoven van B&W naar GS.

Provincie Groen

TD: in 2024 hebben we het toezicht op extern salderen verder opgepakt. Bedrijven die stikstofruimte nodig hebben, bijvoorbeeld voor een uitbreiding, kunnen daarvoor stikstofrechten van andere bedrijven overnemen. Wanneer we een controle uitvoeren, gaan we zowel bij de saldonemer als de saldogever(s) langs. In de praktijk kan dit betekenen dan we hiervoor bij meerdere bedrijven langs moeten, omdat er sprake kan zijn van meerdere saldogevers. Deze inzet wordt dit geregistreerd als één controle. Voor de stikstofcontroles zal in de laatste maanden van 2024 gewerkt worden aan een toezichtplan, zodat we hier in de toekomst een betere planning voor kunnen maken.

Provincie Bouw en sloop

NA-initieel: de naleving bij de bouw- en sloopwerkzaamheden bij de bedrijven die onder de provincie vallen in onze regio is zeer goed. Het percentage is ongewijzigd ten opzichte van de eerste periode. Het gaat echter wel om een beperkt aantal controles die uitgevoerd zijn, waardoor het resultaat vertekend.

Gemeenten RUN milieu periodiek toezicht

TD: de uitvoering van dit toezicht vraagt om meer inzet. De inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft een aanzienlijke impact. Zowel bij de gecontroleerde bedrijven als bij OZHZ ontbreekt ervaring en efficiëntie als het gaat om de nieuwe algemene regels voor milieu. Dit heeft effect op de verwachte realisatie van 2024. Volledige uitvoering van het controleprogramma staat hierdoor onder druk en mogelijk zal een enkele controle niet dit jaar kunnen worden gerealiseerd. In de uitvoering zal rekening worden gehouden met de nieuwe prioritering die onder de nota VTH per 2025 van kracht zal worden.

Gemeenten RUN integraal periodiek toezicht (Alblasterdam, Dordrecht en Molenlanden)

TD: de uitvoering van dit toezicht vraagt om meer inzet. De inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft een aanzienlijke impact. Zowel bij de gecontroleerde bedrijven en instellingen als bij OZHZ ontbreekt ervaring en efficiëntie als het gaat om de nieuwe algemene regels voor milieu, bestaande bouw en brandveilig gebruik.

De norm van 100% zal in 2024 niet worden gehaald. Vanuit gemeente Dordrecht is het verzoek gekomen om het controleprogramma in Dordrecht te versoberen omdat de inzet op verschillende producten binnen het jaarprogramma van 2024 de begroting zullen overstijgen. De uitvoering van de controleprogramma's in Alblasserdam en Molenlanden worden conform de jaarprogramma's uitgevoerd. De prognose is dat de toezichtdichtheid van periodiek toezicht integraal voor de gemeenten aan het einde van het jaar rond de 90% zal uitkomen.

NA-initieel: de naleving van de gecontroleerde bedrijven en instellingen ligt lager dan de norm. Dit beeld is onveranderd ten opzichte van voorgaande jaren. Het gaat met name om het tijdig uitvoeren van terugkomende verplichtingen zoals keuringen van veiligheidsinstallaties. De huidige arbeidsmarkt zorgt ervoor dat bijtijds opdracht moet worden gegeven aan bijvoorbeeld installatiebedrijven om verplichtingen tijdig en op een juiste wijze te laten plaatsvinden. Om dit voor elkaar te krijgen is een vanuit eigenaarschap een veel actievere houding nodig dan vaak nu het geval is. In de nieuwe nota VTH die in 2025 operationeel zal zijn wordt het verbeteren van de naleving rondom (terugkerende) verplichtingen één van de speerpunten.

Gemeenten Bouw en Sloop (incl. asbest)

NA-initieel: de naleving van de regelgeving rondom met name het slopen en afvoeren van asbest is stabiel en komt overeen met eerdere resultaten uit 2023. Deze goede naleving is mede het gevolg van actieve inzet op gedragsbeïnvloeding. Door de inspecteur wordt bij aanvang van de werkzaamheden contact opgenomen met de opdrachtgever om de verplichtingen die bij de werkzaamheden behoren door te nemen. Dit zorgt ervoor dat de uitvoerders bewuster de voorschriften naleven.

^[1] De norm is nog niet formeel vastgesteld

^[2] Regionaal Uitvoeringsniveau (RUN)

3.4 Beoordelingen en beschikkingen bodem

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie BURAP II
Tijdigheid	Minimaal 90% van de producten wordt afgerond binnen de termijn.	100% (cumulatie kort- en langlopende procedures)
Risicobeheersing	99% van de in mandaat genomen besluiten blijft in stand in bezwaar, beroep of hoger beroep.	Er is geen rechtsbescherming gezocht tegen bodembeschikkingen.
Dienstbaarheid	Klanttevredenheid: het gemiddelde van het KTO is minimaal een 7.	Over periode t/m augustus is er geen klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Zie voetnoot 2.

Tijdigheid

Voor de KPI 'Tijdigheid' ligt de realisatie met 100% ruim boven de minimale prestatie indicator.

Risicobeheersing

In deze verslagperiode is geen nieuw bezwaar gemaakt en is er geen nieuw beroep ingesteld.

Bestuursnotitie

Datum 16 oktober 2024
Onderwerp Ontwerp- derde begrotingswijziging 2024

INLEIDING

Op 6 juli 2023 stelde het algemeen bestuur van OZHZ de begroting 2024 vast, op 28 maart 2024 de eerste begrotingswijziging 2024 en op 11 juli 2024 de tweede begrotingswijziging 2024.

De financiële verordening van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid stelt dat het dagelijks bestuur het algemeen bestuur door middel van tussentijdse rapportages informeert over de realisatie van de begroting over de eerste vier en acht maanden van het desbetreffende boekjaar.

De tweede bestuursrapportage 2024 is de nadere uitwerking van dit artikel. De bestuursrapportage heeft een beheersmatig karakter. OZHZ rapporteert de voortgang van de wettelijke taken en beleidsprogramma's periodiek aan de afzonderlijke opdrachtgevers. Daarbij geeft de dienst ook de financiële vertaling.

Op grond van de financiële realisatie tot en met augustus en de geprognosticeerde doorwerking naar 2024, legt de directie een voorstel voor aanpassing van de begroting 2024 voor aan uw bestuur.

Voor de inhoudelijke toelichting per begrotingspost wordt verwezen naar de tweede BURAP 2024.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid van 28 november 2024.

De secretaris,

De voorzitter,

Mr. R. Visser

Drs. M. Stolk

Begrotingswijziging

Dienstjaar : 2024
Begrotingswijz.nr. : 2024- 3¹
Onderwerp : BURAP II en 3^e begrotingswijziging 2024

Programma	Omschrijving Programma	Omschrijving	LASTEN (Debet)		
			verhoging van de raming	verlaging van de raming	nieuwe Raming

Exploitatie

OZHZ	Omgevingsdienst	Totaal mutaties exploitatie		550	35.032
------	-----------------	------------------------------------	--	------------	---------------

---

¹ Bedragen * € 1.000

Programma	Omschrijving programma	Omschrijving	BATEN (Credit)		
			verhoging van de raming	verlaging van de raming	nieuwe Raming

Exploitatie

OZHZ	Omgevingsdienst	Totaal mutaties exploitatie		550	34.917
------	-----------------	------------------------------------	--	------------	---------------

Algemeen bestuur OMGEVINGSDIENST Zuid-Holland Zuid

Notitie t.b.v. vergadering d.d. 28 november 2024

Onderwerp:

Bestuursopdracht ombuigingen

Gevraagde beslissing:

1. Instemmen de uitwerking van de bestuursopdracht inzake de ombuigingsmogelijkheden inzake:
  - a. Externe budgetten.
  - b. Efficiëntie in processen. Randvoorwaarde is positieve besluitvorming inzake uitwerking van het terugdringen van de rapportagelast (beslispunt 4).
  - c. Inhoudelijke keuzes van de deelnemers.
  - d. Regionale taakuitvoering. Randvoorwaarde is een besluit van de individuele gemeenten inzake overheveling van taken.
2. OZHZ de opdracht geven om in de reguliere verantwoordingsrapportages te rapporteren over de voortgang van de ombuigingsmaatregelen.
3. OZHZ de opdracht geven de voorstellen nader uit te werken. De financiële vertaling krijgt gestalte in de respectievelijke begrotingsrichtlijnen.
4. Ten aanzien van 1b. OZHZ de opdracht geven om in 2025 een nader voorstel te ontwikkelen inzake terugdringen van de rapportagelast.

Toelichting:

Het algemeen bestuur gaf OZHZ de volgende bestuursopdracht:

"Het nader uitwerken van bezuinigingsmogelijkheden en/of inhoudelijke keuzes die bijdragen aan het beheersbaar houden van de financiële positie van de gemeenten en provincie. Uitgangspunt is een collectieve aanpak langs de volgende lijnen:

- *Externe budgetten OZHZ.*
- *Efficiëntie in processen.*
- *Inhoudelijke keuzes van de deelnemers (individueel of regionaal).*
- *Kostenbesparingen bij de deelnemers door taken regionaal uit te laten voeren.*

De uitwerking gebeurde in nauwe samenwerking met de ambtelijke vertegenwoordigers van gemeenten en provincie. OZHZ gaat uit van een collectieve besparing van 5% door efficiencymaatregelen en gemeenschappelijke inhoudelijke keuzes. Deelnemers die meer wensen te besparen kunnen dit doen door keuzes te maken in de specifieke taken die OZHZ voor hen uitvoert. Bij de

bespreking in het DB van 7 november 2024 is geconcludeerd dat er een goede basis ligt om mee verder te gaan. Het is tegelijkertijd belangrijk dat we blijven kijken wat mogelijk is, zonder dat het ten koste gaat van de kwaliteit van de dienstverlening. OZHZ lichtte toe dat de dienst continu bezig is te bezien wat en hoe er efficiënter kan. Het is een permanente gezamenlijke zoektocht om er nu mee verder te gaan. Zowel aan de kant van OZHZ (ambtelijk en bestuurlijk) als aan de kant van de gemeenten. De stukken geven aan wat er op dit moment mogelijk en haalbaar wordt geacht. De gemeenten moeten nu de afweging maken hoe zij de verdere stappen willen zetten die zijn benoemd in de stukken.

Bijgaande notitie geeft de nadere uitwerking.

Resumerend kunnen wij een tariefverlaging doorvoeren van 2,7% in 2026 en een extra 0,5% vanaf 2027. Cumulatief betekent dit 3,2%. Daarnaast kunnen wij een besparing realiseren van € 255.000 doorvoeren met een lager niveau van taakuitvoering. Dat is 0,8% van het opdrachtbudget. Per saldo is daarmee 4% van de beoogde 5% in beeld. Daarmee wordt opgemerkt dat de besparing hoger wordt wanneer de effecten inzake het verder "lean" organiseren van processen en de nieuwe werkwijze wachtdienst kunnen worden gekwantificeerd.

De besparingen worden hoger, al naar gelang gemeenten overgaan tot een brede taakuitvoering van de VTHA taken door OZHZ. Een verdere VTH-taakuitvoering vraagt een afzonderlijk bestuurlijk besluit van desbetreffende gemeenten. We doorlopen een zorgvuldig traject met belangstellende gemeenten. Na formeel bestuurlijk akkoord op de verkenning, werken we gezamenlijk een businesscase uit. De businesscase bevat inhoud en volume van de werkzaamheden, inclusief financiële vertaling. Op grond van de uitwerking wordt een finaal bestuurlijk besluit genomen door de gemeente.

De besparingen in 2025 ten gevolge van de regionale taakuitvoering (0,3%) en externe budgetten (0,3%) zet OZHZ in om het weerstandsvermogen versneld op te bouwen. In totaal gaat het om een bedrag van € 190.000. Het stopzetten van het project asbestdaken leidt in 2025 tot een directe besparing voor de opdrachtgevers van € 75.000 (0,2%).

Ombuigingen	2025		2026		2027		opmerking
	euro*	%	euro*	%	euro*	%	
Externe budgetten	100	0,3	600	1,8	600	1,8	verlagingtarief 2026
Efficiency processen	0		210	0,6	345	1,1	verlagingtarief 2026
Inhoudelijke taakuitvoering	75	0,2	255	0,8	255	0,8	verlagingopdrachtsom
Regionale taakuitvoering	90	0,3	90	0,3	90	0,3	verlagingtarief 2026
totaal	265	0,8	1.155	3,5	1.290	4,0	
Waarvan tariefsdaling		0		2,7		3,2	
* bedragen in eur 1.000							

Brief van de wethouders financiën van de Drechtstedengemeenten

Op 24 oktober 2024 ontving OZHZ een brief van de wethouders financiën van de Drechtsteden. De wethouders Financiën geven aan nog onvoldoende concrete uitkomsten van de bestuursopdracht te hebben ontvangen en verzoeken de uitkomst zo snel mogelijk te delen met de gemeenten. OZHZ herkent zich niet in het geschetste beeld, gezien de reacties uit de ambtelijke en bestuurlijke

afstemming, waaronder met de wethouders Financiën. Namens het DB is een reactie gestuurd. Deze is bijgevoegd.

Ambtelijke voorbereiding:

Zowel de Adviesgroep Eigenaren (AGE) als de Adviesgroep Opdrachtgevers (AGO) bespraken het voorstel op 24 oktober 2024.

In de AGE kwam het volgende ter sprake:

- Het terugbrengen van de rapportage-inspanningen geeft nog discussie. Het DB gaf daarover eerder al mee om de controllers te betrekken bij de uitwerking. Voor beide partijen moet het comfort geven. OZHZ lichtte toe dat de uitwerking samen met gemeenten en provincies zal worden opgepakt, waarover separaat nog een voorstel zal worden gedaan. Dat betreft dan o.a. de frequentie van rapporteren en de omvang en diepgang van de rapportages. Ervaringen bij andere omgevingsdiensten worden opgehaald. In 2026 plukken we daarvan dan de vruchten, en in 2027 die van de aanpassingen in het tijdschrijven. Opgemerkt werd dat dit overigens een minder hoge besparing oplevert in vergelijking met o.a. terugdringen van de inhuur en het gaan uitvoeren van extra bouwtaken.
- OZHZ zal in de stukken sterker benadrukken dat de dienst uitvoering gaat geven aan het voorstel dat nu voor ligt en waarover het AB een besluit neemt. Dit is voor nu het maximaal haalbare, waarbij oog is voor de eigen opgaven van de dienst en de kwaliteit van de dienstverlening. Toegevoegd wordt nog een samenvattende tabel met de stappen / jaartallen en jaarlijkse besparingen, zoals die ook in de tweede tussenrapportage over de ombuigingen was opgenomen.
- OZHZ zal in de reguliere P&C-producten rapporteren over de voortgang van de genoemde acties. Dit betreft zowel de eigen acties als de acties die van de deelnemers worden gevraagd.

In de AGO kwam het volgende ter sprake:

- Er is behoefte aan het monitoren of de voorgenomen besparingen – zeker gezien de PM-posten – ook daadwerkelijk zich in 2025 en verder vertalen. De AGO ziet dit als randvoorwaarde om de bestuursopdracht als ‘afgerond’ te beschouwen. Hierbij is duidelijk behoefte aan één integraal overzicht in de reguliere P&C-producten.
- Gemeente Dordrecht is van mening dat de besparingen op de inhoudelijke keuzes nog te beperkt zijn. Daarom wil Dordrecht op enig moment het gesprek aangaan over het uitvoeringsniveau onder de nota VTH voor de gemeentelijke taken. OZHZ geeft aan dat de voorliggende bezuinigingsmaatregelen het meest effectief zijn. OZHZ vindt het ongewenst om in te boeten op een goede uitvoeringskwaliteit van de VTH-taken. Dit gezien het maatschappelijk belang en de landelijke verbetertrajecten inzake de VTH uitvoering. Aanpassing van het uitvoeringsniveau vraagt om een collectieve afweging op bestuurlijk niveau. Wanneer een individuele gemeente niet voldoet aan de Nota VTH, moet OZHZ het AB in kennis stellen.
- Gemeente Papendrecht hecht er waarde aan om te benadrukken dat het verkennen van taken geen automatisch commitment op het vervolg betekent. OZHZ geeft aan dat de besluitvorming en regie in het gehele proces volledig bij de individuele gemeente liggen.
- De AGO adviseert positief op het voorstel en complimenteert OZHZ voor het zorgvuldig doorlopen van het proces.

Communicatie:

Nvt.

Financiële consequenties:

Zie boven.

Verdere procedure:

Zie boven.

Genomen besluit:**Bijlage(n):**

- Bestuursnotitie ombuigingen.
- Brief van de wethouders financiën van de Drechtstedengemeenten.
- Reactie van het DB op de brief van de wethouders financiën van de Drechtstedengemeenten.

Bestuursnotitie

Datum 28 oktober 2024

Onderwerp Uitwerking bestuursopdracht ombuigingen

1. Inleiding

De inflatie, toekomstige begrotingsruimte en krappe arbeidsmarkt leiden tot grote (financiële) onzekerheid bij gemeenten, provincie en OZHZ. Dit tegen de achtergrond van grote maatschappelijke opgaven op het gebied van wonen, leefomgeving, duurzaamheid.

De afgelopen jaren maakte het Rijk veel incidenteel geld vrij voor onder meer de energietransitie en de woningbouwopgave. De koppeling van het gemeentefonds aan de rijksuitgaven maakt dat gemeenten nu relatief hoge inkomsten hebben. Vanaf het "Ravijnjaar 2026" vallen de rijksuitgaven fors lager uit. Dit werkt door in het Gemeentefonds. Ook vindt er een herverdeling plaats van het Gemeentefonds. De regiogemeenten en provincie kennen daarom een aanzienlijke bezuinigingsopgave. Deze vertaalt zich door naar OZHZ.

2. Bestuursopdracht ombuigingen

Het algemeen bestuur gaf OZHZ daarom de volgende bestuursopdracht:

"Het nader uitwerken van bezuinigingsmogelijkheden en/of inhoudelijke keuzes die bijdragen aan het beheersbaar houden van de financiële positie van de gemeenten en provincie. Uitgangspunt is een collectieve aanpak langs de volgende lijnen:

- *Externe budgetten OZHZ.*
- *Efficiëntie in processen.*
- *Inhoudelijke keuzes van de deelnemers (individueel of regionaal).*
- *Kostenbesparingen bij de deelnemers door taken regionaal uit te laten voeren.*

De uitwerking gebeurde in nauwe samenwerking met de ambtelijke vertegenwoordigers van gemeenten en provincie. OZHZ gaat uit van een collectieve besparing van 5% door efficiencymaatregelen en gemeenschappelijke inhoudelijke keuzes. Deelnemers die meer wensen te besparen kunnen dit doen door keuzes te maken in de specifieke taken die OZHZ voor hen uitvoert.

3. Overige financiële uitdagingen

OZHZ zal in de begroting middelen moeten vrijmaken voor al bestaande financiële uitdagingen. Dan gaat het om:

- Het voldoen aan de landelijke criteria voor robuustheid van omgevingsdiensten in het kader van de landelijke samenwerking.
- De gevolgen van de Omgevingswet.
- De moeilijke situatie op de arbeidsmarkt.
- De stijgende kosten van externe inhuur.
- De aanvullingen van het weerstandsvermogen tot het vereiste niveau.
- De evaluatie van het dienstverleningsconcept van de Servicegemeente Dordrecht.

4. Uitwerking bestuursopdracht OZHZ

Externe budgetten

OZHZ gaat de werving intensiveren zodat we de externe inhuur kunnen afbouwen tot redelijke proporties. Naast kostenbesparing biedt dit een betere waarborg voor continuïteit van expertise, robuustheid en lokale nabijheid. Het “boeien en binden” van medewerkers is daarmee des te belangrijker. We zorgen daarom voor voldoende opleidingsmogelijkheden en doorgroeimogelijkheden. Daarnaast verlagen we de overhead en stroomlijnen we de materiële kosten. Per saldo verwachten we een besparing van circa € 600.000 structureel vanaf 2026. Dit is 1,8% van het tarief. In 2025 besparen we al € 100.000 door met de stofkam door de kosten te gaan.

Efficiency in processen

Wij zijn een transparante organisatie. De rapportagedruk is echter niet in balans. Dan gaat het om de hoeveelheid rapportages, de omvang en het detailniveau van het tijdschrijven. Wij denken dat stroomlijning goed mogelijk is zonder verlies van transparantie. Bijvoorbeeld door het werken met online dashboards, betere analyses en actieve signalering richting opdrachtgevers bij substantiële afwijkingen. Een separaat bestuurlijk voorstel volgt.

Daarnaast gaan we de processen systematisch “lean” maken. Bijvoorbeeld door het offerteproces verder te reduceren en te stroomlijnen, of het zoveel mogelijk digitaal verzenden van post. Per saldo denken wij een besparing te realiseren die oploopt tot circa € 345.000. In 2026 verlagen we het tarief met 0,6%. In 2027 komt daar een verlaging van 0,5% bovenop.

Inhoudelijke taakuitvoering

Randvoorwaarde voor ombuigingen is dat we geen concessies kunnen doen aan een de professionele uitvoering van de VTHA taken.

We zijn momenteel nog bezig met een evaluatie van de afhandeling van klachten en meldingen door de wachtdienst. Ten opzichte van de omgevingsdiensten in Zuid-Holland hebben we een hoog serviceniveau. We denken een besparing te realiseren zonder groot effect op de veiligheid. Het financieel effect valt nog niet goed in te schatten.

Met de Ontwikkelaanpak speelt OZHZ in op de ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving, actuele thema's en de benodigde kwaliteitsimpuls. Bijvoorbeeld het datafundament, omgevingswet, milieucriminaliteit en circulariteit. OZHZ komt met een voorstel voor de Ontwikkelaanpak vanaf 2026. Momenteel voldoet OZHZ aan de robuustheidscriteria ten aanzien van innovatie. Ook denken we meer effect uit de landelijke en provinciale samenwerking te halen door een koppeling met de innovatiekalender. Een structurele besparing van € 100.000 op het totale opdrachtbudget is mogelijk vanaf 2026.

Medio 2024 ging een landelijk verbod op varend ontgassen van kracht. Hiermee verplaatst het bevoegd gezag voor toezicht en handhaving naar het Rijk. In het AB is afgesproken dat OZHZ met het Rijk in gesprek gaat over de financiering. Per 2026 kan daarmee een besparing worden gerealiseerd op het opdrachtbudget van € 80.000.

Tot slot is OZHZ voornemens om te stoppen met het project "asbestdaken". De invulling richt zich sterk op particuliere asbestsanering en ligt daarmee wat verder van de kerntaken. Dit leidt tot een besparing van € 75.000 per 2025.

Per saldo leidt besparing op de inhoudelijke taakuitvoering tot een structurele ombuiging van circa € 255.000.

Regionale taakuitvoering

We hebben de ambitie om de omgevingsbrede VTHA-taken (milieu, bouwen, advies, APV, huisvesting) voor steeds meer gemeenten te gaan doen. Zo kan de samenhang in taken optimaal worden benut. Daarnaast biedt taakverbreding het voordelen van het borgen van landelijke kwaliteitseisen, continuïteit, efficiency en het zijn van een aantrekkelijk werkgever.

Wij kunnen circa 10% van het extra volume inzetten voor efficiencybesparing. Op een extra omzet van € 8,5 mln. zou dit een besparing opleveren van circa € 850.000. Dat is ongeveer 3% op het tarief. We kunnen nu alvast 0,3% inboeken vanwege de overgang van de bouwtaken naar de gemeente Hardinxveld-Giessendam per 1 januari 2025.

Een verdere VTH taakuitvoering vraagt een afzonderlijk bestuurlijk besluit van desbetreffende gemeenten. We doorlopen een zorgvuldig traject met belangstellende gemeenten. Na formeel bestuurlijk akkoord op de verkenning, werken we gezamenlijk een businesscase uit. De businesscase bevat inhoud en volume van de werkzaamheden, inclusief financiële vertaling. Op grond van de uitwerking wordt een finaal bestuurlijk besluit genomen door de gemeente.

5. Samenvattend

Resumerend kunnen wij een tariefverlaging doorvoeren van 2,7% in 2026 en een extra 0,5 % vanaf 2027. Cumulatief betekent dit 3,2%. Daarnaast kunnen wij een besparing realiseren van € 255.000 doorvoeren met een lager niveau van taakuitvoering. Dat is 0,8% van het opdrachtbudget. De besparingen worden hoger, al naar gelang gemeenten overgaan tot een brede taakuitvoering van de VTHA taken door OZHZ en OZHZ de processen verder "lean" maakt.

Een verdere VTH-taakuitvoering vraagt een afzonderlijk bestuurlijk besluit van desbetreffende gemeenten. We doorlopen een zorgvuldig traject met belangstellende gemeenten. Na formeel bestuurlijk akkoord op de

verkenning, werken we gezamenlijk een businesscase uit. De businesscase bevat inhoud en volume van de werkzaamheden, inclusief financiële vertaling. Op grond van de uitwerking wordt een finaal bestuurlijk besluit genomen door de gemeente.

De besparingen in 2025 ten gevolge van de regionale taakuitvoering (0,3%) en externe budgetten (0,3%) zet OZHZ in om het weerstandsvermogen versneld op te bouwen. In totaal gaat het om een bedrag van € 190.000. Het stopzetten van het project asbestdaken leidt in 2025 tot een directe besparing voor de opdrachtgevers van € 75.000 (0,2%).

Ombuigingen	2025		2026		2027		opmerking
	euro*	%	euro*	%	euro*	%	
Externe budgetten	100	0,3	600	1,8	600	1,8	verlagingtarief 2026
Efficiencyprocessen	0		210	0,6	345	1,1	verlagingtarief 2026
Inhoudelijke taakuitvoering	75	0,2	255	0,8	255	0,8	verlagingopdrachtsom
Regionale taakuitvoering	90	0,3	90	0,3	90	0,3	verlagingtarief 2026
totaal	265	0,8	1.155	3,5	1.290	4,0	
<i>Waarvan tariefsdaling</i>		<i>0</i>		<i>2,7</i>		<i>3,2</i>	
<i>* bedragen in eur 1.000</i>							

Aan de leden van het Algemeen Bestuur van de OZHZ

Hendrik-Ido-Ambacht, 23 oktober 2024

Geachte AB-leden,

Er komen voor ons als gemeenten financieel spannende jaren aan. Uw GR voert voor onze gemeenten een aantal belangrijke taken uit die ten goede komen aan onze inwoners. Voor het uitvoeren van deze taken vloeit een substantieel deel uit onze begrotingen richting uw GR. Dat maakt dat we samen aan de lat staan voor het goed opvangen van de financiële consequenties die als gevolg van veranderend rijksbeleid, nieuwe of vernieuwde wetgeving en andere ontwikkelingen bij ons als gemeenten terecht komen.

Bestuursopdracht

Vandaar dat het ONS-D vorig jaar aan u gevraagd heeft om een bijdrage te leveren aan het opvangen van deze consequenties. In het verleden deden we dit vaak volgens het "trap-op trap-af"-principe. In de afgelopen jaren zijn we op deze wijze met elkaar de trap op gegaan. De komende jaren geven we als gemeenten gemiddeld 7% minder uit. We willen dit principe - nu we de trap afgaan - niet toepassen. Daarbij is ervan uitgegaan dat u als GR zelf het beste in staat bent om voor uw organisatie scenario's in beeld te brengen. U hebt als AB hiervoor een bestuursopdracht geformuleerd die in november 2023 in uw AB is vastgesteld.

Aan deze bestuursopdracht zat ook een tijdspad gekoppeld. In dat tijdspad was vastgelegd dat de uitkomsten van uw onderzoek in de zomer van 2024 gepresenteerd zouden worden. Dat was ook een logisch moment. U zou dan de uitkomsten van dit onderzoek kunnen gebruiken voor de uitgangspunten in uw (primitieve) begroting voor 2026. En dit kunnen wij als gemeenten vervolgens verwerken in onze perspectiefnota's voor 2026 en verder.

Uitkomsten bestuursopdracht

Wij hebben echter tot op heden nog onvoldoende concrete uitkomsten van uw bestuursopdracht mogen ontvangen. Het lijkt ons van belang dat die uitkomsten zo snel mogelijk gedeeld worden. Op de eerste plaats voor uw eigen GR. Maar zeker ook voor ons als deelnemende gemeenten.

Voor ons zijn de maanden januari en februari de maanden waarin we aan onze perspectiefnota's werken. Wij staan er dan ook op dat de uitkomsten van de bestuursopdracht voor 1 januari bij ons zijn aangeleverd. Dan kunnen wij er in eigen huis tijdig mee aan de slag.

Wij vertrouwen erop dat voor u dit een (aangepast) tijdspad is waarin u het eindresultaat van de bestuursopdracht kunt opleveren.

Met vriendelijke groeten,

J.C Paas

Wethouder financiën gemeente Sliedrecht

W. van der Kruijff

Wethouder financiën gemeente Dordrecht

T. Jansen

Wethouder financiën gemeente Zwijndrecht

J.A. Meerkerk

Wethouder financiën gemeente Hardinxveld-Giessendam

R. Pardo Kruidenier

Wethouder financiën gemeente Alblasserdam

J.D. van der Borg

Wvd. Wethouder financiën Papendrecht

L.P. Platschorre

Wethouder financiën Hendrik-Ido-Ambacht

Aan de wethouders financiën van de gemeenten in de Drechtsteden
p/a de heer E. Bressers, bestuursadviseur Hendrik-Ido-Ambacht
(per mail)

Uw brief van 23 oktober 2024

Verzenddatum 7 november 2024

Uw kenmerk

Reactie op

Zaaknummer Z-21-385366

Onderwerp Reactie op uw brief van 23 oktober
2024 inzake uitkomsten
bestuursopdracht

Ons kenmerk D-24-2476157

Behandeld door E. Numan

(Gelieve bij correspondentie dit nummer te vermelden)

Geachte wethouders financiën,

Wij ontvingen uw brief van 23 oktober 2024 en begrijpen de zorgen die u uitspreekt over de financieel spannende jaren die komen gaan. Wij begrijpen echter de timing en de teneur van uw brief niet, gezien onze eerdere gesprekken met u en de positieve reacties op de stappen die wij ondernemen.

OZHZ werkt hard aan de uitkomsten van de bestuursopdracht. Het AB neemt er op 28 november 2024 een besluit over, waarna OZHZ - in afstemming met de deelnemers - de concrete uitwerking ter hand neemt. Zoals met het AB afgesproken levert OZHZ de bevindingen dan voor 1 januari 2025 aan, zodat de gemeenten tijdig aan hun perspectiefnota's voor 2026 kunnen werken. Wij beseffen dat dit een cruciaal moment is voor zowel de organisatie als voor de gemeenten.

Met vriendelijke groet,

Het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid,

De secretaris,

De voorzitter,

Mr. R. Visser

drs. M. Stolk

Algemeen bestuur Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Notitie t.b.v. vergadering d.d. 28 november 2024

Onderwerp:

Begrotingsrichtlijnen 2026

Gevraagde beslissing:

1. Vaststellen van de Begrotingsrichtlijnen 2026.
2. Inzake de indexering als volgt te besluiten:
  - a) Het uurtarief 2026 te indexeren met 3,04%. Daarnaast een besparing door te voeren van 2,7%. Per saldo bedraagt de tariefontwikkeling daarmee 0,34%.
  - b) Het uurtarief 2026 komt daarmee uit op € 112,83.
  - c) De budgetten wettelijke taken (jaarprogramma's) en inwonerbijdrage 2026 te indexeren met 0,34%.
  - d) De budgetten wettelijke taken (jaarprogramma's), inwonerbijdrage én tarieven 2026 te indexeren met 0,34%.
  - e) Indien opdrachtgevers hun jaarprogramma niet of met een lager percentage indexeren, dit te beschouwen als een volumetaakstelling waarop de frictiebepaling van de bijdrageverordening OZHZ van toepassing is.
3. De collectieve bijdrage voor de asbestdaken (€ 75.000 vanaf 2025) te beëindigen en de collectieve bijdrage voor de ontwikkelaanpak te verminderen met € 100.000 vanaf 2026. Het besluit over de beëindiging van de bijdrage aan E-noses (€ 80.000 vanaf 2026) wordt in de loop van 2025 aan het AB voorgelegd.
4. De besparingen in 2025 ten gevolge van de regionale taakuitvoering bouwtaken gemeente Hardinxveld-Giessendam (0,3%) en externe budgetten (0,3%) inzetten om het weerstandsvermogen versneld op te bouwen. In totaal gaat het om een bedrag van € 190.000.

Toelichting:

De begrotingsrichtlijnen bevatten de belangrijkste opgaven waar OZHZ en zijn opdrachtgevers / eigenaren voor staan. Waar mogelijk maakte OZHZ financiële vertaling van deze opgaven. OZHZ gaat met de deelnemers in gesprek over de specifieke invulling in aanloop naar hun begroting 2026.

Het gaat om de volgende onderwerpen:

- Financieel kader en ombuigingen.
- Kwaliteitsimpuls vergunningverlening, toezicht en handhaving.
- Inhoudelijke onderwerpen: Zeer Zorgwekkende stoffen, Omgevingswet, Regionaal uitvoeringsniveau bodem, circulaire agenda

Steller: J. den Uijl

Datum: 7 november 2024

Bestandsnaam en versie: [https://old.sharepoint.com/sites/afd-ozhz-directie-en-staf/Gedeelde documenten/General/DIR/STAVERGADERINGEN/AB/2024/04\) 28 11 2024/Belegnotitie begrotingsrichtlijnen 2026.doc](https://old.sharepoint.com/sites/afd-ozhz-directie-en-staf/Gedeelde%20documenten/General/DIR/STAVERGADERINGEN/AB/2024/04%2011%202024/Belegnotitie%20begrotingsrichtlijnen%202026.doc)

en energiebesparing.

OZHZ houdt in de tarieven van 2026 rekening met een loonontwikkeling van 3,4% en een prijsontwikkeling van 2,2%. Dit betekent een gewogen gemiddelde stijging van 3,0% voor 2026. Met de uitwerking van de bestuursopdracht hebben we diverse mogelijkheden tot ombuigingen in beeld gebracht. Resumerend kunnen wij een tariefverlaging doorvoeren van 2,7% in 2026 en een extra 1,1% vanaf 2027. Per saldo leidt dit tot een verhoging van het uurtarief van 0,34% in 2026. Het uurtarief 2026 komt daarmee uit op € 112,83.

Naast de ombuigingsvoorstellen die leiden tot een tariefsverlaging (externe kosten, efficiency processen en regionale taakuitvoering) stelt OZHZ voor om te bezuinigen op een aantal collectieve thema's:

- Een besparing van € 100.000 op de ontwikkelaanpak vanaf 2026 door meer effect te halen uit de landelijke en provinciale samenwerking met omgevingsdiensten.
- Beëindiging van het regionale project asbestdaken (€ 75.000 vanaf 2025).
- In gesprek gaan met het Rijk over de financiering van e-noses na overdracht bevoegd gezag over het varend ontgassen aan het rijk. (€ 80.000). Het besluit over de beëindiging van de bijdrage aan E-noses wordt in de loop van 2025 aan het AB voorgelegd.
- Verdere efficiency van de klachtenafhandeling door de wachtdienst (pm).

Bij het bovenstaande dient wel een aantal kanttekeningen te worden geplaatst. Hoewel de genoemde percentages voor wat betreft de opbrengsten van de te realiseren bezuinigingsmogelijkheden zich aan de onderkant van de bandbreedte bevinden zitten er risico's in. Hierbij valt te denken aan de nog steeds gespannen arbeidsmarkt en aan de onzekerheden rond de uitkomsten van de cao-onderhandelingen. OZHZ zal, indien zich tegenvallers voordoen, hierover tijdig aan de bel trekken.

Het DB stelt u voor te besluiten conform de voorstellen als genoemd bij 'gevraagde beslissing'.

Ambtelijke voorbereiding:

De Adviesgroep Eigenaren (AGE) en Adviesgroep Opdrachtgevers (AGO) bespraken het stuk op 24 oktober 2024.

In de AGE is toegelicht dat het stopzetten van de sanering van asbestdaken met ingang van 2025 een besparing oplevert van € 75.000. Dit wordt verwerkt bij de eerste begrotingswijziging van 2025 en de jaarprogramma's 2025. De AGE had verder geen opmerkingen.

Bij de AGO bestaat behoefte aan het nader duiden van de incidentele en structurele kosten van de Omgevingswet. Wat betekent de opmerking dat 'deelnemers eventuele meerkosten direct financieel verrekenen'? Een nadere analyse van de incidentele en structurele kosten van de Omgevingswet valt nu nog niet te geven. Op basis van de eerste maanden 2024 is er namelijk te weinig informatie voorhanden voor een gedegen analyse. Een brede evaluatie, zowel op inhoud, als op kosten, volgt in 2025.

Voor wat betreft verrekening is een logische lijn dat de regionale samenwerking ook in 2026 wordt gefinancierd uit de opvolger van de Ontwikkelaanpak. Voor 2026 is het nog onzeker wat de omvang van incidentele financiële Omgevingsweteffecten is. Structurele effecten neemt OZHZ zoveel mogelijk mee in de jaarprogramma's. Bij

eventuele structurele meerkosten gaat OZHZ in gesprek over inpassing in het jaarprogramma of verrekening als meerkosten. Hierin zit een onzekerheidsmarge. Daarom benoemt OZHZ in die zin de effecten van de Omgevingswet als mogelijk risico.

De AGO had verder geen opmerkingen.

Communicatie:

Nvt

Financiële consequenties:

OZHZ probeert de inhoudelijke opgaven zoveel mogelijk financieel te vertalen. Nadere afspraken worden zo mogelijk individueel gemaakt in de jaarprogramma's van de gemeenten en provincie. Het regionaal uitvoeringsniveau is daarbij een bindend kader.

OZHZ legt de ontwerpbegroting 2026 in april 2025 voor zienswijze voor aan de raden en Provinciale Staten.

Verdere procedure:

Specifieke uitwerking van de begrotingsrichtlijnen 2026 geschiedt in een memo per opdrachtgever als input voor het jaarprogramma 2026.

Genomen besluit:

Bijlage(n):

Begrotingsrichtlijnen 2026

Begrotingsrichtlijnen 2026

Concept voor het DB van 7 november 2024

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	2
2.	Financieel kader	3
3.	Robuuste omgevingsdiensten en versterking VTTHA	6
4.	Specifieke inhoudelijke ontwikkelingen.....	10
BIJLAGEN		14
	Bijlage 1: Financieel en beheersmatig kader	14
	Bijlage 2: Samenvatting van de Begrotingsrichtlijnen 2026.....	16

1. Inleiding

OZHZ werkt in een steeds complexer wordende omgeving door maatschappelijke, technologische en juridische ontwikkelingen. De combinatie van bedrijvigheid, wonen, natuur en verkeer geeft druk op de veilige leefomgeving in Zuid-Holland Zuid. Dit vraagt scherpe ruimtelijke keuzes van gemeenten en provincie. De regio kent grote ambities met de woningbouwopgave, circulariteit, energiebesparing en klimaatadaptatie. Landelijke ontwikkelingen zorgen voor strengere eisen aan de rol en kwaliteit van omgevingsdiensten.

Het is nodig om goed in te spelen op deze ontwikkelingen. Deze uitdagingen kunnen we aan als we onze bedrijfsvoering op orde houden, goed samenwerken met onze partners en onze data op orde is. Met het oog hierop zal OZHZ zijn missie en visie herformuleren, en daarbij de strategische doelen bepalen die hun uitwerking krijgen naar de producten van de P&C-cyclus.

De voorliggende begrotingsrichtlijnen 2026 bevatten de belangrijkste opgaven waar OZHZ, samen met u, voor staat. Waar mogelijk maken we een financiële vertaling. We gaan met onze deelnemers in gesprek over de specifieke invulling in aanloop naar hun eigen begroting 2026.

Het gaat om de volgende onderwerpen:

- Ombuigingen en overige financiële opgaven.
- Kwaliteitsimpuls vergunningverlening, toezicht en handhaving.
- Inhoudelijke onderwerpen: Zeer Zorgwekkende stoffen, Omgevingswet, Regionaal uitvoeringsniveau bodem, Circulaire agenda en Energiebesparing.

In de bijlagen zijn tot slot opgenomen (1) de financiële en beheersmatige kaders en (2) een samenvatting van deze begrotingsrichtlijnen.

2. Financieel kader

SAMENVATTING

- De inflatie, toekomstige begrotingsruimte en krappe arbeidsmarkt leiden tot grote (financiële onzekerheid bij gemeenten, provincie en OZHZ.
- Het Algemeen Bestuur verstrekte OZHZ de opdracht om keuzemogelijkheden voor ombuigingen in beeld te brengen. OZHZ gaat uit van een taakstelling van 5%.
- Door beperking van de inhuur, administratieve lasten en rapportagedruk en het lean organiseren van processen kan OZHZ op termijn een besparing realiseren van circa 3,2%.
- Daarnaast zijn besparingen mogelijk door beperking van het ontwikkelbudget en het stopzetten van het project asbestdaken en de financiering van de e-noses. Per saldo levert dit 0,8% aan besparing op.
- Randvoorwaarden zijn het blijven van een aantrekkelijk werkgever en borging van de kwaliteit van de VTHA taakuitvoering.
- OZHZ kan verder aanzienlijke besparingen realiseren door een verdere regionale uitvoering van VTH taken op het gebied van bouwen en APV. Dit zorgt bovendien voor meer continuïteit en een betere kwaliteitsborging.
- Het potentieel bedraagt circa 3%. Dit vraagt afzonderlijke besluiten van de deelnemers.

Loon- en prijsontwikkeling

OZHZ houdt in de tarieven van 2026 rekening met een loonontwikkeling van 3,4% en een prijsontwikkeling van 2,2%. Dit betekent een gewogen gemiddelde stijging van 3,0% voor 2026.

Met de uitwerking van de bestuursopdracht hebben we diverse mogelijkheden tot ombuigingen in beeld gebracht. Resumerend kunnen wij een tariefverlaging doorvoeren van 2,7% in 2026 en een extra 0,5 % vanaf 2027. Per saldo leidt dit tot een verhoging van het uurtarief van 0,34% in 2026. Het uurtarief 2026 komt daarmee uit op € 112,83.

Algemene financiële ontwikkelingen

De inflatie, toekomstige begrotingsruimte en krappe arbeidsmarkt leiden tot grote (financiële) onzekerheid bij gemeenten, provincie en OZHZ. Dit tegen de achtergrond van grote maatschappelijke opgaven op het gebied van wonen, leefomgeving, duurzaamheid.

De afgelopen jaren maakte het Rijk veel incidenteel geld vrij voor onder meer de energietransitie en de woningbouwopgave. De koppeling van het gemeentefonds aan de rijksuitgaven maakt dat gemeenten nu relatief hoge inkomsten hebben. Vanaf het "*Ravijnjaar 2026*" vallen de rijksuitgaven fors lager uit. Dit werkt door in het Gemeentefonds. Ook vindt er een herverdeling plaats van het Gemeentefonds. De regiogemeenten en provincie kennen daarom een aanzienlijke bezuinigingsopgave. Deze vertaalt zich door naar OZHZ.

Bestuursopdracht ombuigingen

Het algemeen bestuur gaf OZHZ daarom de volgende bestuursopdracht:

"Het nader uitwerken van bezuinigingsmogelijkheden en/of inhoudelijke keuzes die bijdragen aan het beheersbaar houden van de financiële positie van de gemeenten en provincie. Uitgangspunt is een collectieve aanpak langs de volgende lijnen:

- *Externe budgetten OZHZ.*
- *Efficiëntie in processen.*
- *Inhoudelijke keuzes van de deelnemers (individueel of regionaal).*
- *Kostenbesparingen bij de deelnemers door taken regionaal uit te laten voeren.*

De uitwerking gebeurde in nauwe samenwerking met de ambtelijke vertegenwoordigers van gemeenten en provincie. OZHZ gaat uit van een collectieve besparing van 5% door efficiencymaatregelen en gemeenschappelijke inhoudelijke keuzes. Deelnemers die meer wensen te besparen kunnen dit doen door keuzes te maken in de specifieke taken die OZHZ voor hen uitvoert.

Overige financiële uitdagingen

OZHZ zal in de begroting middelen moeten vrijmaken voor al bestaande financiële uitdagingen. Dan gaat het om:

- Het voldoen aan de landelijke criteria voor robuustheid van omgevingsdiensten in het kader van de landelijke samenwerking.
- De gevolgen van de Omgevingswet.
- De moeilijke situatie op de arbeidsmarkt.
- De stijgende kosten van externe inhuur.
- De aanvullingen van het weerstandsvermogen tot het vereiste niveau.
- De evaluatie van het dienstverleningsconcept van de Servicegemeente Dordrecht.

Uitwerking bestuursopdracht OZHZ

Externe budgetten

OZHZ gaat de werving intensiveren zodat we de externe inhuur kunnen afbouwen tot redelijke proporties. Naast kostenbesparing biedt dit een betere waarborg voor continuïteit van expertise, robuustheid en lokale nabijheid. Het "boeien en binden" van medewerkers is daarmee des te belangrijker. Daarnaast verlagen we de overhead en stroomlijnen we de materiële kosten. Per saldo verwachten we een besparing van circa € 600.000 structureel vanaf 2026. Dit is 1,8% van het tarief.

Efficiency in processen

De rapportagedruk is echter niet in balans. Dan gaat het om de hoeveelheid rapportages, de omvang en het detailniveau van het tijdschrijven. Wij denken dat stroomlijning goed mogelijk is zonder verlies van transparantie. Daarnaast gaan we de processen systematisch "lean" maken. Per saldo denken wij een besparing te realiseren die oploopt tot circa € 345.000 in 2027. In 2026 verlagen we het tarief met 0,6%. In 2027 komt daar een verlaging van 0,5% bovenop. Er volgt een separaat voorstel aan het bestuur. De uitvoering van dit voorstel is randvoorwaarde voor het realiseren van de bezuiniging.

Inhoudelijke taakuitvoering

Randvoorwaarde voor ombuigingen is dat we geen concessies kunnen doen aan een de professionele uitvoering van de VTHA taken. We stellen de volgende ombuigingen voor:

- Een besparing van € 100.000 op de ontwikkelaanpak door meer effect te halen uit de landelijke en provinciale samenwerking met omgevingsdiensten
- Beëindiging van het regionale project asbestdaken (€ 75.000)
- In gesprek gaan met het Rijk over de financiering van e-noses na overdracht bevoegd gezag over het varend ontgassen aan het rijk. (€ 80.000)
- Verdere efficiency van de klachtenafhandeling door de wachtdienst (pm)

Regionale taakuitvoering

We hebben de ambitie om de omgevingsbrede VTHA-taken (milieu, bouwen, advies, APV, huisvesting) voor steeds meer gemeenten te gaan doen. Zo kan de samenhang in taken optimaal worden benut. Daarnaast biedt taakverbreding het voordelen van het borgen van landelijke kwaliteitseisen, continuïteit, efficiency en het zijn van een aantrekkelijk werkgever. Wij kunnen circa 10% van het extra volume inzetten voor efficiencybesparing. Dit levert een besparing op van circa € 850.000. Dat is ongeveer 3% op het tarief. We kunnen nu alvast 0,3% inboeken vanwege de overgang van de bouwtaken naar de gemeente Hardinxveld-Giessendam per 1 januari 2025. Een verdere regionale taakuitvoering is afhankelijk van individuele besluitvorming van de regiogemeenten.

Wat zijn de financiële consequenties van de ombuigingsvoorstellen?

Resumerend kunnen wij een tariefverlaging doorvoeren van 2,7% in 2026 en een extra 0,5 % vanaf 2027. Cumulatief betekent dit 3,2%. Daarnaast kunnen wij een besparing realiseren van € 255.000 doorvoeren met een lager niveau van taakuitvoering. Dat is 0,8% van het opdrachtbudget. De besparingen worden hoger, al naar gelang gemeenten overgaan tot een brede taakuitvoering van de VTHA taken door OZHZ en OZHZ de processen verder "lean" maakt.

De besparingen in 2025 ten gevolge van de regionale taakuitvoering (0,3%) en externe budgetten (0,3%) zet OZHZ in om het weerstandsvermogen versneld op te bouwen. In totaal gaat het om een bedrag van € 190.000.

3. Robuuste omgevingsdiensten en versterking VTHA

SAMENVATTING

- OZHZ dient per 1 april 2026 te voldoen aan de landelijke robuustheidscriteria voor omgevingsdiensten.
- OZHZ implementeert de producten die eind 2024 in het landelijke Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel zijn opgeleverd.
- OZHZ versterkt de samenwerking met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland en voert daartoe de samen ontwikkelde Uitvoeringsagenda uit.
- OZHZ implementeert het beleidskader en strategie voor de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) voor de gemeenten.

Robuustheidscriteria voor omgevingsdiensten

In maart 2024 stelde het AB het plan van aanpak vast om per 1 april 2026 te gaan voldoen aan de nieuwe landelijke robuustheidseisen voor omgevingsdiensten. Afspraak is dat OZHZ in zijn bestuursrapportages en in de jaarstukken hierover zal blijven rapporteren. De robuustheidscriteria hebben onder meer betrekking op het mandaat, financieel volume, VTH kwaliteitscriteria, middelen voor innovatie en opleiding en het weerstandsvermogen. Per derde kwartaal 2024 (zie tweede bestuursrapportage 2024) voldoet OZHZ aan de belangrijkste robuustheidscriteria. Aandachtspunten zijn de middelen voor opleidingen, de capaciteit voor business analyses en het weerstandsvermogen. U vindt de detailrapportage in onze Tweede Bestuursrapportage (BURAP II).

Het ministerie van IenW berichtte OZHZ in september 2024 er vertrouwen in te hebben dat de dienst binnen de eigen invloedssfeer in staat lijkt te zijn de maatregelen op tijd te kunnen realiseren. Inschatting is dat OZHZ uiterlijk 1 april 2026 robuust is. Het ministerie vraagt de omgevingsdiensten om halfjaarlijks over de voortgang van het proces te rapporteren. De Tweede Kamer wordt 2x per jaar geïnformeerd over de voortgang.

Implementatie van de producten uit het IBP-VTH

Voor de opvolging van de aanbevelingen uit de landelijke rapporten van de Commissie Van Aartsen en de Algemene Rekenkamer is het 'Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel' (IBP) opgesteld. Langs 6 pijlers werken alle betrokken partijen in het IBP de afgelopen jaren aan versterking van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Daarnaast loopt het traject van de doorontwikkeling van de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten, dat vooral ten doel heeft de omgevingsdiensten voor te bereiden op nieuwe ontwikkelingen en maatschappelijke opgaven.

Het IBP eindigt op 31 december 2024. De 6 pijlers hebben tal van producten opgeleverd die de omgevingsdiensten de komende jaren kunnen of soms moeten implementeren. Zij werken daarin veelal

samen met andere omgevingsdiensten in het land, onder de vlag van OmgevingsdienstNL (ODNL, de 'branchevereniging' van omgevingsdiensten). Enkele voorbeelden:

- Een financieringssysteem voor omgevingsdiensten en de genoemde robuustheidseisen voor omgevingsdiensten.
- Uitrol van de landelijke handhavingsstrategie, een model voor regionale risicoanalyse, een uniform modelmandaat en een handreiking ketentoezicht.
- Afspraken over het verbeteren van de samenwerking tussen de bestuursrechtelijke en de strafrechtelijke kolom.
- Verbetering van informatie-uitwisseling (onder andere via Inspectieview Milieu) en van de datahuishouding.
- Gezamenlijke opleidingsfaciliteiten (via de ODNL-Academie) en bekendheids- en wervingscampagnes over het werken bij een omgevingsdienst ('Om de leefomgeving').
- Een methodiek voor onderlinge visitatie van omgevingsdiensten.

Het ministerie van IenW heeft toegezegd om de omgevingsdiensten te ondersteunen in hun proces om te komen tot een robuuste omgevingsdienst. Het ministerie stelt hiervoor subsidie beschikbaar. De beoogde subsidie bestaat uit de vier onderdelen:

- Borging van de resultaten van het IBP VTH (bijv. de financieringssysteem)
- Versterking van meetdiensten en verbetering van de beschikbaarheid van meetinstrumenten.
- Intensivering van de inzet van buitengewoon opsporingsambtenaren.
- Ondersteuning van afzonderlijke omgevingsdiensten in hun proces om te komen tot een robuuste omgevingsdienst.

De omgevingsdiensten kunnen bij ODNL ca. €250.000 aanvragen voor o.a. implementatie van de nieuwe financieringssysteem, verbetering kwaliteitscriteria, innovatieagenda, opleidingsplan en regionale samenwerkingsafspraken (KPI 1 t/m 5). Naar verwachting kunnen de omgevingsdiensten hun aanvraag bij ODNL in november 2024 indienen. De subsidie loopt tot 1 april 2026. De Zuid-Hollandse omgevingsdiensten hebben in hun plannen van aanpak aangegeven dat zij ondersteuning zullen vragen bij de ontwikkeling en implementatie van de innovatieagenda.

Van IenW is aanvullend vernomen dat zij zich nog beraadt hoe wordt omgegaan met implementatie van producten uit het IBP die niet in de plannen van aanpak over de robuustheid zijn opgenomen. Een omgevingsdienst die (bijna) robuust is, zoals OZHZ, kan derhalve ook een beroep doen op de ondersteuningsmiddelen om producten van het IBP te implementeren. OZHZ zal hiervoor nog voorstellen doen. Daarnaast stelt IenW een bedrag van € 500.000 beschikbaar voor eventuele fusies (KPI 6). Voorwaarde is wel een bestuurlijke toezegging tot fusie.

Uitvoeringsagenda samenwerking omgevingsdiensten Zuid-Holland

De dagelijkse besturen van de vijf Zuid-Hollandse omgevingsdiensten willen de kwaliteit van de uitvoering van VTH versterken. Zij hebben, door tussenkomst van de bestuurlijke begeleidingscommissie, opdracht gegeven om:

- Een robuuste samenwerkingsstrategie te ontwikkelen, met concrete projecten en trajecten.
- Taken en specialismen te benoemen die zich lenen om gezamenlijk op te pakken. Ook de maatschappelijke transitieopgaven en niet-primaire taken dienen hierin te worden meegenomen.

Samenwerking kan de effectiviteit en de efficiency van de taakuitvoering door de vijf omgevingsdiensten verhogen, maar is geen doel op zich. De samenwerking moet ook legitiem zijn. Dat wil zeggen: gemeenten en provincie moeten de samenwerking dragen (accepteren en steunen). Het is bovendien belangrijk het maatschappelijk belang en de specifieke verantwoordelijkheden van de omgevingsdiensten steeds goed voor ogen te houden. De inhoud staat voorop. Het doel van de samenwerking is daarom als volgt geformuleerd:

De samenwerking tussen de vijf Zuid-Hollandse omgevingsdiensten is erop gericht om de kwaliteit van de taakuitvoering te vergroten, en zo (nog sterker) bij te dragen aan behoud en verbetering van een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving in Zuid-Holland, tegen zo gering mogelijke kosten.

De omgevingsdiensten concretiseren het visie- en strategiedocument in een uitvoeringsagenda met projecten. Jaarlijks vindt actualisatie plaats. De samenwerking op het gebied van innovatie leidt tot een separate innovatieagenda. In de loop van 2025 geven we concreet vorm aan de samenwerking.

Implementatie VTH-beleidskader voor gemeenten in Zuid-Holland Zuid

Op 30 november 2023 stelde het AB het gezamenlijk uitvoeringskader voor de gemeentelijke VTH-taken vast: de 'Nota Vergunningen, Toezicht & Handhaving voor de gemeentelijke taken door OZHZ 2025 - 2028'. De uitrol van deze nota is meerjarig. In 2024 zorgde OZHZ ervoor dat we in basis op 1 januari 2025 gesteld staan. In 2025 ligt de focus op het doorontwikkelen, monitoren en inbedden in de lijnorganisatie, met een doorloop naar 2026. Het verzamelen, borgen en analyseren van data heeft in deze uitrol prioriteit. Daarmee kan OZHZ zicht houden op branches en de omgeving en kunnen we blinde vlekken, zoals niet gemelde nieuwe activiteiten of bedrijfswijzigingen, signaleren. Hierdoor voeren we meer outcome-gerichte interventies uit bij vergunningverlening en toezicht.

Ontwikkelaanpak 2026-2030

Met de ontwikkelaanpak speelt OZHZ in op de ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving, actuele thema's en de benodigde kwaliteitsimpuls. De ontwikkelaanpak werkt met jaarschijven, dit maakt meerjarige aanpak mogelijk. We behouden daarmee ook flexibiliteit (en dus ook budgetruimte) om in te spelen op actuele opgaven.

Daadkracht x 5

ONTWIKKELING NAAR DUURZAAM SAMENWERKEN VOOR EEN TOEKOMSTBESTENDIGE LEEFOMGEVING

2025 is het laatste jaar van de huidige Ontwikkelaanpak. Op grond van een evaluatie komt OZHZ in 2025 met een voorstel voor het meerjarige vervolg. Daarbij is de insteek dat we maximaal aansluiten op de landelijke en provinciale samenwerkingsprojecten. Voorbeeld is de gezamenlijke innovatieagenda die de omgevingsdiensten in Zuid-Holland ontwikkelen. Wij denken daarmee een besparing te realiseren van € 100.000. Het structurele budget voor de ontwikkelaanpak na besparing bedraagt circa € 1,2 mln. (prijspeil 2025).

4. Specifieke inhoudelijke ontwikkelingen

Zeer Zorgwekkende stoffen (ZZS)

Bedrijven moeten inventariseren welke ZZS zij gebruiken en uitstoot voorkomen. OZHZ zet komende periode in op het stroomlijnen van de processen en het beter benutten van data om de VTH-taken en overige ZZS-vraagstukken te kunnen bemensen. We streven ernaar om deze inzet binnen de geraamde jaarprogramma's in te passen.

Eerste effecten Omgevingswet

In 2026 passen we naar aanleiding van praktijkervaringen, jurisprudentie, wetswijzigingen en andere ontwikkelingen werkprocessen en afspraken aan waar nodig

Ook gaan we verder aan de slag met regionale samenwerking voor milieuthema's in het Omgevingsplan. We leveren inhoudelijke expertise en hebben een faciliterende rol.

2024 was een overgangsjaar. Het jaar stond nog veel in het teken van het afhandelen van oude Wabo-aanvragen en bestemmingsplanprocedures. We startten samen met de regiogemeenten een project voor regionale samenwerking voor milieuthema's in het Omgevingsplan. Het doel van de samenwerking is om te komen tot harmonisatie van milieuregels in omgevingsplannen bij de 10 regiogemeenten. Het aanpassen van de Omgevingsplannen zal langere tijd doorlopen. Gemeenten moeten in 2032 klaar zijn met de Omgevingsplannen. Dit is een omvangrijke opgave. We verwachten daarom dat we ook in 2026 nog volop werken aan de invulling van milieuthema's in het Omgevingsplan.

De regionale samenwerking voor Omgevingsplannen wordt in 2025 uit de Ontwikkelaanpak gefinancierd. Specifieke vragen van gemeenten financieren we in overleg uit de jaarprogramma's. Meest logisch lijkt deze lijn voort te zetten bij de opvolger van de ontwikkelaanpak.

Voor 2026 is het nog onzeker wat de omvang is van incidentele financiële Omgevingsweteffecten. Hier kan wel sprake van zijn door bijvoorbeeld wijzigingen (voor het indienen van aanvragen) in het DSO¹ en de gefaseerde inwerkingtreding van het Wkb². Structurele effecten nemen we zoveel mogelijk mee in de ramingen voor de jaarprogramma's.

Uiteraard streven we ernaar om deze aandachtspunten en eventuele nieuwe inzichten op te vangen binnen de jaarprogramma's 2026. Uitgangspunt is dat de deelnemers eventuele meerkosten ten gevolge van de omgevingswet verrekenen via het jaarprogramma, zolang deze binnen de 10% bandbreedte van het jaarprogramma vallen.

Regionaal uitvoeringsniveau Bodemtaken

De overheid is verantwoordelijk voor de bescherming van de bodem. Sinds de ingangsdatum van de Omgevingswet berust het bevoegd gezag voor bodemsaneringstaken grotendeels bij de gemeenten. De financiering van de bodemtaken komt daarmee grotendeels uit het Gemeentefonds. Het uitvoeringskader ligt grotendeels vast in het Regionale Uitvoeringsniveau Bodem (RUN Bodem). Het RUN bodem is onderdeel van de nota VTH. We streven ernaar om de inzet binnen de jaarprogramma's in te passen.

---

¹ Digitaal Stelsel Omgevingswet.

² Wet kwaliteitsborging voor het bouwen.

Circulaire agenda

We staan aan het begin van de transitie van een lineaire economie naar een circulaire economie, met als nationale doel om in 2050 volledig circulair te zijn. In 2030 speelt circulariteit bij OZHZ intern en in alle besluiten richting bedrijven een rol. We bereiden ons voor op (circulaire) wetgeving die er aan komt vanuit Europa en het rijk. En er ligt een belangrijke opgave in de provincie Zuid-Holland als het gaat om het verminderen van het gebruik van primaire grondstoffen. Hier dragen wij aan bij. Wij zetten ons in voor regionale samenwerking, en samenwerking is nodig om toekomstbestendig te zijn. In die samenwerking richten we ons op vier pijlers: VTHA, Data, Ondernemers en Overheid. We brengen kennis en expertise in over VTHA in combinatie met circulariteit.

Tussen nu en 2027 komen er meerdere nieuwe wetten aan, vanuit zowel Europa als Nederland. Voorbeelden zijn: het recht op reparatie (ecodesign), het Circulair Materialen Plan, de CSRD (duurzaamheidsrapportage) voor alle bedrijven en de CE-wet (binnen de wet Milieubeheer). Vanuit OZHZ voelen we de plicht om uw gemeenten in deze ontwikkelingen mee te nemen. Denk hierbij aan het meenemen van circulariteit in vergunningaanvragen, het borgen van circulariteit in beleid en organisatie, het generen van data rondom afvalstromen en het aanjagen van circulaire bedrijventerreinen.

Nu is het moment om aan de slag te gaan. Hierin kunnen wij een aanjagende en samenwerkende rol vervullen door de juiste partijen bij elkaar te brengen om een probleem of vraagstuk verder te helpen. Denk bijvoorbeeld aan het regionaal oppakken van circulaire bouw met het programma 'Het nieuwe normaal'. Daarnaast zijn er regionale vraagstukken zoals; grondstoffenhubs, ambachtscentra en de ruimte die hiervoor nodig is. We brengen in alles wat we doen kennis en expertise in over VTHA, in combinatie met circulariteit.

Op dit moment financieren wij een groot gedeelte vanuit de ontwikkelaanpak met het programma Toekomstgerichte Gebiedsontwikkeling. Daarnaast draagt de provincie Zuid-Holland aanvullend bij. We gaan in gesprek met gemeenten over het toekennen van structureel budget voor specifieke activiteiten. De projectmatige ontwikkeling dekken wij uit de opvolger van de Ontwikkelaanpak. We gaan met de gemeenten in gesprek over de structurele inbedding en lokale inkleuring bij de jaarprogramma's 2026. In de voorjaarsbrieven richting gemeenten komen wij hier nader op terug.

Energiebesparing

De gemeentelijke besparingsdoelen liggen vast in de Regionale Energiestrategieën. OZHZ combineert toezichthoudende maatregelen met preventie en stimulering. Het toezicht op energiebesparing is een wettelijke taak. De financiering van deze taak is structureel opgenomen in het jaarprogramma. Het stimulerend spoor voorziet in regionale samenwerking en lokaal maatwerk. Vanaf begin 2025 controleren de omgevingsdiensten de rapportageplicht personenmobiliteit. Wij werken de werkwijze en bijbehorende financiën nader uit.

Doorzetten van het energie programma is noodzakelijk. Energietoezicht is een basistaak en het stimulerend spoor draagt verder bij aan het realiseren van de RES-doelstellingen. De invulling is afhankelijk van de behoeften van onze opdrachtgevers en van landelijke en lokale ontwikkelingen. Om de mix van toezicht en stimulering optimaal te maken is in totaal circa € 1,2 mln. nodig.

Het deel voor toezicht is vanaf 2025 structureel beschikbaar en vormt 70% van het budget. Gezien het belang van stimulering vinden wij het noodzakelijk we dat de rest van het budget (30%) ook structureel wordt opgenomen in het jaarprogramma. De specifieke uitkering toezicht en handhaving energiebesparingsplicht voor energietoezicht loopt af in 2026. Er lijkt weer een nieuwe subsidieaanvraag beschikbaar te komen voor de periode na 2026. De hoogte van deze subsidie is momenteel nog niet bekend.

We gaan met de gemeenten in gesprek over de structurele inbedding en lokale inkleuring bij de jaarprogramma's 2026. In de voorjaarsbrieven richting gemeenten komen wij hier nader op terug.

Bijlagen

BIJLAGEN

Bijlage 1: Financieel en beheersmatig kader

Tariefontwikkeling

De bijdrageverordening van OZHZ stelt dat de door de opdrachtgevers beschikbare budgetten jaarlijks worden gecorrigeerd voor loon- en prijsontwikkelingen. In regionaal verband is besloten om hiervoor de loon- en prijsindex voor de overheidsconsumptie te hanteren, zoals kenbaar wordt gemaakt in de septembercirculaire 2024 van het Gemeentefonds. Daarbij wordt uitgegaan van een looncomponent van 70% en een materiële component van 30%.

Voor 2026 gaat de Septembercirculaire 2024 uit van een loonontwikkeling van 3,4% en een prijsontwikkeling van 2,2%. Dit betekent een gewogen gemiddelde stijging van 3,04% voor 2026.

Met de uitwerking van de bestuursopdracht (zie hoofdstuk 1) heeft OZHZ diverse mogelijkheden tot ombuigingen in beeld gebracht. Resumerend kunnen wij een tariefverlaging doorvoeren van 2,7% in 2026 en een extra 1,1 % vanaf 2027.

Dit leidt tot een verhoging van de tarieven van 0,34% in 2026.

Het voorstel is als volgt:

- *Het uurtarief 2026 te indexeren met 3,04%. Daarnaast een besparing door te voeren van 2,7 %. Per saldo bedraagt de tarief ontwikkeling daarmee 0,34%.*
- *Het uurtarief 2026 komt daarmee uit op € 112,83.*
- *De budgetten wettelijke taken (jaarprogramma's) en inwonerbijdrage 2026 te indexeren met 0,34%.*
- *De budgetten wettelijke taken (jaarprogramma's), inwonerbijdrage én tarieven 2026 te indexeren met 0,34 %.*
- *Indien opdrachtgevers hun jaarprogramma niet of met een lager percentage indexeren, dit te beschouwen als een volumetaakstelling waarop de frictiebepaling van de bijdrageverordening OZHZ van toepassing is.*

Inwonerbijdrage

De inwonerbijdrage is een lumpsumbudget en kan worden beschouwd als een algemeen dekkingsmiddel. Vanuit de inwonerbijdrage wordt een deel van de overhead gedekt en algemene activiteiten van inspecteurs, vergunningverleners en adviseurs die ten goede komen aan alle deelnemers. Voorbeelden zijn het relatiebeheer, kwaliteitszorg, de voortgangsrapportages en de organisatie van de wachtdienst. De verdeling van de inwonerbijdrage over de gemeenten gebeurt op grond van het aantal inwoners en wordt jaarlijks geïndexeerd.

Het voorstel is de *inwonerbijdrage 2026 te indexeren met 0,34 %*. De *inwonerbijdrage 2026 komt daarmee uit op € 2.624.311 in 2026*.

Het voorstel is om de inwonerbijdrage voor 2026 per opdrachtgever vast te stellen conform onderstaande verdeling.

Gemeente	Inwoners	%	2025	2026
Alblasserdam	20.165	4%	82.105	82.384
Dordrecht	119.284	26%	485.429	487.079
Gorinchem	37.022	8%	150.070	150.580
Hardinxveld-Giessendam	18.295	4%	73.849	74.100
Hendrik Ido Ambacht	31.202	7%	126.686	127.117
Hoeksche Waard	87.401	19%	354.521	355.726
Molenlanden	43.909	10%	179.428	180.038
Papendrecht	32.136	7%	132.103	132.552
Sliedrecht	25.220	5%	102.384	102.732
Zwijndrecht	44.737	10%	182.624	183.245
Provincie Zuid-Holland			746.220	748.757
Totaal	459.371	100%	2.615.419	2.624.311

Omslagrente

De omslagrente wordt bij de begroting berekend door de werkelijk aan de taakvelden toe te rekenen rente (in Euro) te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa die integraal zijn gefinancierd. Het bij de begroting gecalculeerde omslagrentepercentage mag binnen een marge van 0,5% worden afgerond.³

Op basis van artikel 9, eerste lid, van de Bijdrageverordening is er voor de financiering van OZHZ sprake van bevoorschotting door de deelnemers. Hierbij is geregeld dat voor het eerstvolgende kwartaal een voorschot wordt betaald op de af te nemen wettelijke taken, additionele wettelijke taken en de inwonerbijdrage. Hierdoor is het aangaan van leningen alleen bij hoge uitzondering noodzakelijk. Op dit moment wordt het aangaan van een lening niet voorzien. Om die reden bedraagt de voorziene omslagrente 0,0%.

Het voorstel is om de omslagrente in 2026 te bepalen op 0,0%.

Kritische Prestatie-indicatoren bedrijfsvoering

Het AB heeft in de bijdrageverordening de kaders voor de bedrijfsvoering opgenomen. Deze zijn vertaald in kritische prestatie-indicatoren (bijlage 4)⁴.

³ Notitie rente 2017, Commissie BBV.

⁴ OZHZ start een fundamentele herziening op de bedrijfsvoering. Landelijk zijn in 2024 vanuit het IBP voorstellen aan alle omgevingsdiensten gedaan voor de robuustheidscriteria en de herziening van het financieringsmodel. Dit heeft mogelijk effect op de belangrijkste uitgangspunten van de Nota Bedrijfsvoering en de hieruit volgende indicatoren. Voorbeelden zijn de productiviteit, overhead, flexibele capaciteit en de tariefstructuur. OZHZ legt in de loop van 2025 eventuele voorstellen tot bijstelling aan het bestuur voor.

Bijlage 2: Samenvatting van de Begrotingsrichtlijnen 2026

Begroting 2026

Onderdeel	2025	2026
Uurtarief	112,46	112,83
Index inwonerbijdrage	4,26%	0,34%
Index omzet	4,26%	0,34%
Index tarieven	4,26%	0,34%
Prijspeil loonkosten	5,40%	3,40%
Prijspeil overige kosten	1,60%	2,20%
Rente omslag percentage	0,00%	0,00%
Rente toevoeging reserves	Nee	

Kritische prestatie-indicatoren bedrijfsvoering

Speerpunt	Prestatie indicator
Taakuitvoering vindt plaats binnen de door het AB gestelde kaders voor financiën en kwaliteit (bijdrageverordening)	Taakuitvoering van OZHZ voldoet aan de robuustheidseisen voor omgevingsdiensten. Producten en prestaties worden gerealiseerd binnen een bandbreedte van 90-110% van het jaarprogramma. Volumeafspraken voor de uitvoering van de wettelijke en additionele wettelijke taken voldoen aan de afgesproken bandbreedten.
Oprachtgevers worden actief geïnformeerd. ⁵	2 maal per jaar voortgang- en 1 maal per jaar jaarrapportages conform planning in jaarprogramma.
Periodiek overleg met de opdrachtgever ⁶	1 maal per maand vindt gesprek met de gedeputeerde plaats 2 maal per jaar met wethouders 1 maal per 4 maanden ambtelijk MARAP-overleg.
Productiviteit per declarabele FTE	Het aantal productieve uren per FTE bedraagt 1.388 uur. ⁷
Flexibele schil	Het aandeel uren inhuur ten opzichte van het totaal aantal uren is gemiddeld 10%. ⁸
Aandeel overhead	Het aandeel uren overhead ten opzichte van het totaal aantal uren is genormeerd op 27,3%. ⁹
Ziekteverzuim	OZHZ hanteert een norm van 5% voor ziekteverzuim.
Duurzame organisatie	OZHZ rapporteert 3x per jaar over Maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen (MVOI).

⁵ In het kader van de ombuigingen volgt een voorstel voor stroomlijning van de rapportages.

⁶ Idem als 5.

⁷ Zie opmerking bij voetnoot 4.

⁸ Zie opmerking bij voetnoot 4.

⁹ Zie opmerking bij voetnoot 4.

Algemeen bestuur Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Notitie t.b.v. vergadering d.d. 28 november 2024

Onderwerp:

Protocol accountantscontrole boekjaar 2024

Gevraagde beslissing:

Vaststellen van het protocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2024

Toelichting:

De controleverordening schrijft voor dat het AB jaarlijks nadere aanwijzingen geeft aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeuring- en rapportagetoleranties voor de controle van de jaarrekening 2024 van OZHZ (artikel 2, vierde lid). Het protocol voor de accountantscontrole is de invulling van deze bepaling.

De accountant stelt de getrouwheid van de jaarrekening vast, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording (juistheid en volledigheid) - straks een onderdeel van de jaarrekening. In de controleverklaring wordt geen afzonderlijk oordeel meer gegeven over het aspect van de rechtmatigheid. De accountant zal uitsluitend toetsen of de jaarrekening getrouw is, maar toetst daarbij dus ook of de rechtmatigheidsverantwoording dat is. Voor de accountant blijven de huidige wettelijke goedkeuringstoleranties met betrekking tot de getrouwheid van toepassing.

Vanaf verslagjaar 2023 moet OZHZ een rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarrekening. Hiermee legt OZHZ zelf verantwoording af over de naleving van de regels voor het financiële reilen en zeilen in de organisatie. Onder rechtmatigheid wordt begrepen de definitie volgens het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) dat de in de rekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, dat wil zeggen "in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder verordeningen". Onderdeel van de onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording zijn de uitkomsten van de interne controles die binnen OZHZ uitgevoerd worden om vast te stellen of wet- en regelgeving zijn nageleefd. Dit betekent dat de organisatie zelfstandig vaststelt of wordt voldaan aan het normenkader waarin relevante wet- en regelgeving is opgenomen. Met het DB is de afspraak gemaakt dat OZHZ een voorstel zal doen hoe het DB ook tussentijds meer kan worden meegenomen in de rechtmatigheidscontroles.

Voor de rechtmatigheidsverantwoording wordt een verantwoordingsgrens van 3% gehanteerd en een rapportagegrens voor fouten in de paragraaf bedrijfsvoering vanaf een bedrag van € 100.000.

Het DB stelt u voor het protocol voor de accountantscontrole 2024 conform voorstel vast te stellen.

Ambtelijke voorbereiding en Auditcommissie: Adviesgroep Eigenaren

De stukken zijn op 24 oktober 2024 besproken in de Adviesgroep Eigenaren (AGE). De AGE had geen opmerkingen.

Auditcommissie

De stukken worden op 21 november 2024 besproken in de Auditcommissie. Ter vergadering of voorafgaand aan het AB op 28 november 2024 zal hiervan een terugkoppeling worden gegeven.

Communicatie:

Nvt

Financiële consequenties:

Nvt

Verdere procedure:

Geen.

Genomen besluit:**Bijlage(n):**

- Protocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2024

Agendapunt: 6

**Controleprotocol voor de accountantscontrole
op de jaarrekening 2024
van de Gemeenschappelijke regeling
Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid**

1. Inleiding

Bij besluit van 30 november 2022 heeft het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid aan BDO Audit & Assurance BV opdracht verstrekt de accountantscontrole als bedoeld in art. 217 van de Provinciewet (Pw) voor de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ) voor de jaren 2023 tot en met 2026 uit te voeren.

Doelstelling

Dit controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeuring- en rapportagetoleranties voor de controle van de jaarrekening 2024 van OZHZ.

Wettelijk kader

De Provinciewet schrijft in artikel 217 voor dat het Algemeen Bestuur een of meer accountants aanwijst als bedoeld in art. 393 eerste lid Boek 2 Burgerlijk Wetboek voor de controle van de in artikel 201 Pw bedoelde jaarrekening en het daarbij verstrekken van een controleverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen. In het kader van de opdrachtverstrekking aan de accountant kan het Algemeen Bestuur nadere aanwijzingen geven voor te hanteren goedkeuring- en rapportagetoleranties. Tevens zal in de opdrachtverstrekking duidelijk aangegeven moeten worden welke wet- en regelgeving in het kader van het financieel beheer onderwerp van getrouwheidscontrole zal zijn.

Het Algemeen Bestuur heeft op grond van artikel 216 van de Provinciewet op 28 november 2024 de herziene Financiële en Controleverordening vastgesteld. Deze vormt het kader voor de inrichting van de financiële organisatie van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid en de controle op het financieel beheer. Het Algemeen Bestuur stelt jaarlijks het Controleprotocol vast; het bij de controle van het boekjaar te hanteren normenkader en nadere aanwijzingen.

Afstemming tussen bestuur en accountant

In bijlage 1 is het communicatietraject tussen bestuur, Auditcommissie en accountant nader uitgewerkt.

2. Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid en rechtmatigheid)

Zoals in artikel 217 van de Provinciewet is voorgeschreven zal de controle van de in artikel 201 bedoelde jaarrekening, uitgevoerd door de door het Algemeen Bestuur benoemde accountant, gericht zijn op het afgeven van een oordeel over:

- De getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de activa en passiva;
- De getrouwheid (juistheid en volledigheid) van de door OZHZ afgegeven rechtmatigheidsverklaring;
- De inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe (en rechtmatige verantwoording) mogelijk maken;
- Het in overeenstemming zijn van de door het Dagelijks Bestuur opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 190 van de Provinciewet (Besluit accountantscontrole decentrale overheden);
- De verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening;
- De bijlage bij de jaarrekening met verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (SiSa).

Bij de controle zullen de nadere regels, die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van artikel 217, zesde lid van de Provinciewet (Besluit accountantscontrole decentrale overheden), alsmede het Handboek Regelgeving Accountancy en de Nadere voorschriften en overige controlestandaarden van het NBA bepalend zijn voor de uit te voeren werkzaamheden.

Vanaf verslagjaar 2023 moeten gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen een rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarrekening. Hiermee leggen zij verantwoording af over de naleving van de regels voor het financiële reilen en zeilen in de organisatie.

Onder rechtmatigheid wordt begrepen de definitie volgens het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) dat de in de rekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, dat wil zeggen *“in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder verordeningen”*.

Onderdeel van de onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording zijn de uitkomsten van de interne controles die binnen OZHZ uitgevoerd worden om vast te stellen of wet- en regelgeving zijn nageleefd. Dit betekent dat de organisatie zelfstandig vaststelt of wordt voldaan aan het normenkader rechtmatigheid waarin relevante wet- en regelgeving is opgenomen.

De accountant stelt de getrouwheid van de jaarrekening vast, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording. In de controleverklaring wordt geen afzonderlijk oordeel meer

gegevens over het aspect van de rechtmatigheid. De accountant zal uitsluitend toetsen of de jaarrekening getrouw is, maar toetst daarbij dus ook of de rechtmatigheidsverantwoording dat is.

De accountant beoordeelt bij de start van zijn controle of de minimaal noodzakelijke interne beheersing aanwezig is. Er wordt dan gekeken of het risico dat er een materiële afwijking van de criteria van getrouwheid (en rechtmatigheid) ontstaat, voldoende wordt beheerst.

3. Te hanteren goedkeuring- en rapportagetoleranties met betrekking tot getrouwheid

De accountant accepteert in de controle bepaalde toleranties en richt de controle daarop in. De accountant controleert niet ieder document of iedere financiële handeling, maar zal uitsluitend toetsen of de jaarrekening getrouw is en toetst daarbij dus ook of de rechtmatigheidsverantwoording dat is. De controle zal zodanig worden ingericht dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening, inclusief de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording. De accountant richt de controle in op het ontdekken van belangrijke fouten en baseert zich daarbij op risicoanalyse, vastgestelde toleranties en (statistische) deelwaarnemingen en extrapolaties. Naast de kwantitatieve benadering zal de accountant ook een kwalitatieve beoordeling, ofwel 'professioneel oordeel' hanteren. De weging van fouten en onzekerheden vindt ook plaats op basis van professioneel oordeel.

De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming en de strekking van de af te geven controleverklaring met betrekking tot de getrouwheid.

In het Besluit accountantscontrole decentrale overheden zijn minimumeisen voor de in de controle te hanteren goedkeuringstoleranties voorgeschreven. Naast de goedkeuringstoleranties wordt de rapportagetolerantie onderscheiden. Dit is een norm waaraan de accountant individuele fouten toetst; wanneer fouten binnen deze norm blijven, worden ze gerapporteerd zonder dat dit verdere consequenties behoeft te hebben voor de goedkeuring van de jaarrekening als geheel.

De goedkeuring- en rapportagetoleranties voor de getrouwheid wordt door het Algemeen Bestuur vastgesteld, met inachtneming van de volgende minimumeisen:

Goedkeurings-tolerantie	Strekking controleverklaring:			
	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	>1%, <3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	>3%, <10%	≥ 10%	-

Voor de rapportagetolerantie stelt het Algemeen Bestuur verder als maatstaf dat de accountant elke gevonden fout of onzekerheid $\geq$ € 25.000 rapporteert. Naast deze kwantitatieve benadering zal de accountant ook een kwalitatieve beoordeling hanteren (professional judgement). De weging van fouten en onzekerheden vindt ook plaats op basis van professional judgement.

De goedkeuringstolerantie wordt voor genoemde jaren vastgesteld op basis van de gerealiseerde lasten in de jaarrekeningen.

4. Te hanteren Verantwoordingsgrens- en rapportagetoleranties rechtmatigheidsverantwoording

Met betrekking tot de rechtmatigheidsverantwoording heeft het Algemeen Bestuur vastgesteld:

1. Vooral nog uit te gaan van een minimale variant; de beheersing is gericht op het kunnen afgeven van de rechtmatigheidsverantwoording.
2. Het huidige normenkader te hanteren (de relevante externe financiële regelgeving en AB-besluiten) en dit te vertalen in een concreet toetsingskader.
3. Een verantwoordingsgrens in de rechtmatigheidsverantwoording vast te stellen van vooral nog 3%.
4. Het rapporteren van fouten in de paragraaf bedrijfsvoering vanaf een bedrag van € 100.000.

Voor de controle van de getrouwheid door de accountant blijven de huidige wettelijke normen van toepassing; een foutentolerantie van 1% en een rapportagetolerantie van € 25.000 m.b.t. de goedkeuring van de getrouwheid. De accountant is wettelijk verplicht hierover in zijn verslag te rapporteren. Uiteindelijk worden in de nieuwe systematiek dus dezelfde fouten gerapporteerd aan het AB, als in de systematiek tot en met 2022. In de nieuwe opzet worden fouten ofwel via de rechtmatigheidsverantwoording, ofwel via de paragraaf bedrijfsvoering, ofwel via het accountantsverslag gerapporteerd aan het AB.

5. Begrip financiële rechtmatigheid en de aanvullend te controleren rechtmatigheidscriteria

Het begrip financiële rechtmatigheid in het kader van de accountantscontrole wordt gedefinieerd als *“Het in overeenstemming met de begroting en met van toepassing zijnde wettelijke regelingen (waaronder verordeningen) tot stand komen van baten en lasten alsmede balansmutaties”*.

In het kader van de financiële rechtmatigheidscontrole kunnen 9 rechtmatigheidscriteria worden onderkend:

- (1) het begrotingscriterium;
- (2) het voorwaardencriterium;
- (3) het misbruik-en-oneigenlijk-gebruikcriterium;
- (4) het calculatiecriterium;
- (5) het valuteringscriterium;
- (6) het adresseringscriterium;
- (7) het volledigheidscriterium;
- (8) het aanvaardbaarheidscriterium; en
- (9) het leveringscriterium.

Het calculatiecriterium, valuteringscriterium, adresseringscriterium, volledigheidscriterium, aanvaardbaarheidscriterium en het leveringscriterium zien toe op de getrouwheid en blijven van toepassing bij het vaststellen van de jaarrekening. Over deze criteria wordt echter niet afzonderlijk gerapporteerd in de rechtmatigheidsverantwoording. Deze zes criteria blijven onderdeel uitmaken van de reguliere jaarrekeningcontrole en de controleverklaring van de accountant. In het kader van het getrouwheidsonderzoek wordt al aandacht besteed aan de meeste van deze criteria.

De criteriums, begrotingscriterium, voorwaardencriterium en het misbruik-en-oneigenlijk-gebruik criterium zijn onderdeel van de rechtmatigheidsverantwoording. Het controleprotocol geeft voor een aantal criteria een specifieke invulling voor OZHZ.

1. *Het begrotingscriterium*

Op grond van de Financiële verordening ex artikel 216 van de Provinciewet van 25 november 2011, is nader uitgewerkt hoe moet worden bepaald of de lasten binnen de omschrijving van de activiteiten en het bijbehorende bedrag van het programma passen.

Volgens de verordening mogen de lasten van producten niet dusdanig worden overschreden *“dat de realisatie van andere producten binnen hetzelfde programma onder druk komt te staan.”* De nadere uitwerking is weergegeven in het afwegingskader op 6D. Extra overschrijding is mogelijk indien hier direct gerelateerde baten tegenover staan, bij onvoorziene omstandigheden die zich voordoen na het vaststellen van de tweede bestuursrapportage of wanneer de kans op overschrijding als risico of onzekerheid is vermeld in de bestuursrapportage.

2. *Het voorwaardencriterium*

Voor de invulling van het voorwaardencriterium zijn de bepalingen uit de “interne” kaders (gesteld in paragraaf 6B), die betrekking hebben op recht, hoogte en duur, van belang. Uitgangspunt hierbij is de inventarisatie van de wet- en regelgeving zoals deze is opgenomen in bijlage 1 van dit controleprotocol, dit geldt als normenkader voor de uit te voeren controle op de financiële rechtmatigheid.

3. *Het misbruik-en-oneigenlijk-gebruikcriterium*

OZHZ heeft geen specifiek M&O-beleid; gelet op de aard van de primaire taken die OZHZ uitvoert en de financiële processen die daaraan ten grondslag liggen, achten wij een M&O-beleid niet relevant. Immers, OZHZ verstrekt geen subsidies, uitkeringen of andere voorzieningen of emolumenten waar misbruik of oneigenlijk gebruik van kan worden gemaakt. Een collegiale afstemming met andere omgevingsdiensten, die dezelfde producten leveren en processen hebben ingericht, leert dat ook de andere omgevingsdiensten geen aanleiding zien om M&O-beleid te ontwikkelen. Waar het het risico op fraude betreft, verwijzen wij naar het vastgestelde Integriteitsbeleid, en de waarborgen die zijn getroffen in de (financiële) processen om fraude te voorkomen.

Voor de te hanteren verantwoordingsgrens- en rapportagetoleranties met betrekking tot het begrotingscriterium, voorwaardencriterium en het misbruik-en-oneigenlijk-gebruik criterium wordt verwezen naar paragraaf vier.

6. **Reikwijdte rechtmatigheidsverantwoording OZHZ**

De rechtmatigheidsverantwoording op financiële rechtmatigheid voor het kalenderjaar 2024 is limitatief gericht op:

A. Wettelijke kaders

De naleving van wettelijke kaders, zoals die in de kolom “Externe wet- en regelgeving” van de “Inventarisatie wet- en regelgeving in het kader van de financiële rechtmatigheidscontrole bij de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid is opgenomen (bijlage 2 van dit protocol). Dit uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen.

B. Kaders van OZHZ

De naleving van de volgende “interne” kaders:

- De begroting.
- De Financiële verordening ex artikel 216 van de Provinciewet,
- De Controleverordening ex artikel 217 van de Provinciewet.

Ten aanzien van het voorwaardencriterium vindt voor de interne regelgeving uitsluitend een toets plaats naar de hoogte, duur en doelgroep/object van financiële beheershandelingen, tenzij jegens

derden (bijvoorbeeld in toekenningsbeschikkingen) aanvullende voorwaarden met directe financiële consequenties zijn opgenomen.¹

C. In beginsel geen DB-besluiten

Indien en voor zover bij de accountantscontrole materiële financiële onrechtmatige handelingen worden geconstateerd, worden deze in de rapportage en oordeelsweging uitsluitend betrokken indien en voor zover het door het Algemeen Bestuur of hogere overheden vastgestelde regels betreft. Met andere woorden: interne regels van het Dagelijks Bestuur naar de ambtelijke organisatie c.q. besluiten van het Dagelijks Bestuur vallen daar in beginsel buiten. Voor zover de interne regels een noodzakelijke uitwerking zijn van rijks- of door het Algemeen Bestuur vastgestelde regelgeving en de besluiten financiële gevolgen hebben, worden besluiten van het Dagelijks Bestuur wel in de controle van de rechtsmatigheid betrokken. Voorts kan een afwijking van deze lagere regelgeving passend zijn binnen de uitvoering van hogere besluiten. Het is aan het Dagelijks Bestuur om een oordeel te vellen over de geconstateerde afwijkingen van lagere interne regels.

D. Afwegingskader Algemeen Bestuur

Bij de controle op het begrotingscriterium geldt het volgende afwegingskader. Daarbij geldt dat het woord “passend” aangeeft dat de desbetreffende last past binnen het door het Algemeen Bestuur geformuleerde beleid.

Oorzaak begrotingsoverschrijding	Weging Algemeen Bestuur	Aanvullende voorwaarde
1. Fout in de begroting	Onrechtmatig	
2. Verantwoording op onjuist programma	Onrechtmatig	
3. Onjuist begrotingsjaar	Onrechtmatig	
4. Acceptabele overschrijdingen van lasten of investeringskredieten, en/of overschrijding en/of overschrijding van de baten	Niet onrechtmatig	Mits afdoende toegelicht in de jaarrekening
5. Acceptabele overschrijdingen van lasten of investeringskredieten, en/of overschrijding en/of overschrijding van de baten, welke reeds tijdig tussentijds zijn gesignaleerd	Niet onrechtmatig	Mits als zodanig tussentijds door het Dagelijks en Algemeen Bestuur geaccordeerd.

¹ Dergelijke jegens derden geformuleerde (financiële) voorwaarden zijn immers ook al relevant voor de accountantscontrole inzake de getrouwheid van de jaarrekening.

Oorzaak begrotingsoverschrijding	Weging Algemeen Bestuur	Aanvullende voorwaarde
6. Acceptabele hogere lasten, niet tijdig gesignaleerd vanwege ontbrekende informatie van derden en vanwege het optreden van calamiteiten	Niet onrechtmatig	Mits afdoende toegelicht in de jaarrekening en/of als risico/onzekerheid vermeld in de begroting.
7. Acceptabele hogere lasten, abusievelijk niet tijdig gesignaleerd	Onrechtmatig	
8. Niet passende lasten, geld is anders besteed dan door het Algemeen Bestuur is bedoeld	Onrechtmatig	
9. Bij later onderzoek zijn fouten uit het verleden gesignaleerd	Niet onrechtmatig	Mits afdoende toegelicht in de jaarrekening en door de accountant als zodanig gerapporteerd

7. Rapportage accountant

Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant hierna in het kort weergegeven als volgt:

A. Managementletter n.a.v. Interim-controle

In de tweede helft van het jaar wordt door de accountant een zogenaamde interim-controle uitgevoerd. De hieruit voortvloeiende bevindingen en aanbevelingen komen tot uitdrukking in de zogenaamde Managementletter. Bestuurlijk relevante zaken worden aan het Dagelijks Bestuur en de Auditcommissie gerapporteerd.

B. Verslag van bevindingen

Overeenkomstig de Provinciewet wordt omtrent de controle van de jaarrekening een verslag van bevindingen uitgebracht aan het Algemeen Bestuur, door tussenkomst van het Dagelijks Bestuur en de Auditcommissie. In het verslag van bevindingen wordt gerapporteerd over de opzet en uitvoering van het financiële beheer en of de beheersorganisatie een getrouw en rechtmatig financieel beheer en een rechtmatige verantwoording daarover waarborgen.

Uitgangspunten voor de rapportagevorm

Fouten of onzekerheden die de rapportagetolerantie als bedoeld in hoofdstuk 3 van dit controleprotocol overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen. De accountant rapporteert ook over eventuele bevindingen met betrekking tot de

betrouwbaarheid en de continuïteit van de door de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid gehanteerde geautomatiseerde informatieverzorging.

C. Controleverklaring

In de controleverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven, ten aanzien van de getrouwheid. Deze controleverklaring is bestemd voor het Algemeen Bestuur, zodat deze de door het Dagelijks Bestuur opgestelde jaarrekening kan vaststellen, met inachtneming van het advies van de Auditcommissie. In bijlage 3 zijn de rapportagemomenten nader vastgelegd.

Bijlagen

- 1) Communicatie en periodiek overleg
- 2) Normenkader; inventarisatie wet- en regelgeving in het kader van de rechtmatigheidscontrole bij de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid
- 3) Rapportagemomenten

BIJLAGE 1: Communicatie en periodiek overleg

Onderstaand is de overlegstructuur in een communicatiematrix vastgelegd voor het boekjaar 2024. Uit oogpunt van doelmatigheid heeft het de voorkeur zoveel mogelijk gesprekken te combineren. In het kader van het bestuurlijk overleg en de rapportage kunnen de volgende contacten tussen de accountant en het bestuur en management als regel van toepassing zijn.

Regio-orgaan	Aantal per jaar	Toelichting
Directie/ controller	Driemaal	De directie en de controller zijn voor de accountant belangrijke gesprekspartners binnen de organisatie. Bijeenkomsten: pre-audit gesprek, de bespreking van de bevindingen van interim-controle (op basis van de concept managementletter) en de eindejaarscontrole (op basis van het conceptrapport van bevindingen).
Dagelijks Bestuur Algemeen Bestuur Auditcommissie	PM	Op verzoek zal de accountant verschijnen in de vergaderingen van Dagelijks Bestuur, Algemeen Bestuur en Auditcommissie. In de regel licht de accountant zijn bevindingen naar aanleiding van de interimcontrole en de eindejaarcontrole ter vergadering toe bij het Dagelijks Bestuur en de Auditcommissie

BIJLAGE 2: Normenkader; inventarisatie wet- en regelgeving Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

In het navolgende overzicht is een inventarisatie gegeven van de in het kader van de voor OZHZ relevante algemene wet- en regelgeving. Dit overzicht moet als volgt worden gelezen: In de eerste kolom wordt een algemene omschrijving gegeven die overeenkomt met een of meer programma's. In de tweede kolom wordt dit nader uitgewerkt naar de specifieke activiteiten welke onder het desbetreffende programma kan vallen. In de kolom wetgeving extern wordt de te toetsen algemene wet- en regelgeving aangegeven die direct een relatie heeft met het financieel beheer en de inrichting van de financiële organisatie van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De randvoorwaarden waarbinnen uitgaven (lasten) mogen worden (aan)gedaan worden onder meer ontleend aan de begroting, de beheersverordening en het delegatie en mandaatbesluit.

Veelal zal het Algemeen Bestuur dus ter verdere implementatie van de uitvoering van deze algemene wet- en regelgeving eigen verordeningen en/of beleidsregels opstellen waarmee een nadere invulling wordt gegeven voor de lokale uitvoering van het daaraan verbonden financiële beheer. De voor OZHZ van toepassing zijnde verordeningen en besluiten zijn in de laatste kolom opgenomen.

Daarnaast worden door de Rijksoverheid dan wel andere instanties op grond van deze algemene wet- en regelgeving specifieke geldstromen geïnitieerd, bijvoorbeeld in de vorm van subsidies en/of specifieke uitkeringen. Ook deze specifieke (subsidie) regelgeving is reeds zoveel mogelijk in dit overzicht opgenomen. Voor het verkrijgen van subsidies en/of specifieke uitkeringen moet veelal worden voldaan aan de in deze wet- en regelgeving geformuleerde (nadere) voorwaarden, het zogenaamde voorwaardencriterium.

Het financiële belang van de onderhavige wet- en regelgeving wordt uiteraard mede bepaald door de omvang van de geldstroom die daarmee direct is gemoeid. Daarnaast zijn echter de potentiële risico's van belang welke kunnen ontstaan wanneer relevante wet- en regelgeving niet wordt nageleefd, bijvoorbeeld inzake Europese aanbesteding. Dergelijke risico's kunnen indirect tot geldstromen gaan leiden wanneer bijvoorbeeld schadeclaims moeten worden gehonoreerd of op een onjuiste titel verkregen gelden moeten worden geretourneerd.

In de tabel is de regelgeving die een directe invloed heeft op financiële beheershandelingen en daarmee relevant voor de accountantscontrole, aangegeven met een *. Dit is een richtinggevende markering: bij het beoordelen van financiële beheershandelingen kan ook andere regelgeving in beeld komen.

Programma/dienst	Omschrijving taak	Externe wet- en regelgeving	Interne regelgeving
Algemeen bestuur en ondersteunende processen	Algemeen financieel middelenbeheer	<ul style="list-style-type: none"> • Grondwet • Burgerlijk wetboek • Provinciewet • Besluit begroting en verantwoording * • Wet gemeenschappelijke regelingen • Algemene wet bestuursrecht • Wet Fido* • Besluit accountantscontrole decentrale overheden 	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeenschappelijke regeling • Financiële verordening ex art 216 Pw:* • Controleverordening ex art. 217 Pw: * • Verordening op de Auditcommissie ZHZ • Organisatieregeling * • Bijdrageverordening OZHZ* • Mandaatregeling van het DB aan de directeur* • Besluit nadere regels t.a.v. taak en bevoegdheden directeur OZHZ. • Ondermandaatregeling van de directeur OZHZ.
	Treasurybeheer	<ul style="list-style-type: none"> • Wet financiering decentrale overheden (FIDO)* 	<ul style="list-style-type: none"> • Treasurystatuut*

Programma/dienst	Omschrijving taak	Externe wet- en regelgeving	Interne regelgeving
	Arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid	<ul style="list-style-type: none"> • Ambtenarenwet • Fiscale wetgeving * • Sociale verzekeringswetten * • CAO samenwerkende gemeentelijke organisaties * • Wet Normering Topinkomens 	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeenschappelijke regeling • Diverse Drechtstedenregelingen² • Bevoegdhedenovereenkomst overleg lokale arbeidsvoorwaarden Drechtsteden / Zuid-Holland Zuid • Wachtdienstregeling OZHZ • Regeling gebruik dienstauto's en elektronische rittenregistratie • Integriteitsbeleid en -regelingen
	Inkopen en contractbeheer	<ul style="list-style-type: none"> • Aanbestedingswet 2012 	
	Archief- en documentenbeheer	<ul style="list-style-type: none"> • Archiefwet 1995 • Archiefbesluit 1995 	<ul style="list-style-type: none"> • Archiefverordening • Besluit elektronische post

² Alle rechtspositieregelingen die gelden voor OZHZ zoals werktijdenregeling, regeling vervoer, etc.

BIJLAGE 3: Rapportage

De volgende standaard rapportagemomenten worden onderkend:

Rapportage	Tijdstip	Inhoud	Gericht aan
Managementletter c.q verslag van bevindingen interimcontrole	Na afronding van de interimcontrole 2024	Mogelijke risico's, verbeter- en aandachtspunten betreffende de processen en procedures (beheersingsstructuur), beheersing specifieke subsidiestromen evenals overige van belang zijnde onderwerpen.	Directeur (die deze ter kennisname aanbiedt aan het Dagelijks Bestuur en Auditcommissie)
Verslag van bevindingen	Na afronding van de controle van de jaarrekening 2024	Wettelijk: De vraag of inrichting van het financieel beheer en van de financiële organisatie een getrouwe (en rechtmatige) verantwoording mogelijk maken. Daarnaast resterende fouten, onzekerheden of verbeteringen op het gebied van verslaglegging rekening houdend met afgesproken rapporteringstoleranties. Relatie tussen de controletolerantie ingevolge controleverordening en de feitelijke bevindingen.	Algemeen Bestuur door tussenkomst van Dagelijks Bestuur en Auditcommissie
Controleverklaring	Na afronding van de controle van de jaarrekening 2024	Accountantsoordeel over de mate waarin de jaarrekening een getrouw beeld geeft i.o.m. verslaggevingsvoorschriften en de rechtmatigheidsverantwoording	Algemeen bestuur door tussenkomst van Dagelijks Bestuur en Auditcommissie

Algemeen bestuur OMGEVINGSDIENST Zuid-Holland Zuid

Notitie t.b.v. vergadering d.d. 28 november 2024

Onderwerp:

Herziening Financiële en controleverordening OZHZ

Gevraagde beslissing:

Vaststellen van de herziene Financiële en controleverordening Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.

Toelichting:

De huidige financiële verordening en controleverordening dateren van 24 november 2016. Zij dienen te worden gewijzigd naar aanleiding van ontwikkelingen op het gebied van de BBV, het Besluit Begroting en Verantwoording en andere wetgeving en ontwikkelingen op financieel gebied. De belangrijkste wijziging is de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording per 1 januari 2023. Om praktische redenen is ervoor gekozen de financiële en de controleverordening te integreren in één nieuwe verordening. Beide verordeningen uit 2016 kunnen daarmee worden ingetrokken.

Ten opzichte van de huidige verordeningen zijn de belangrijkste wijzigingen als volgt:

- De rechtmatigheidsverantwoording (hoofdstuk 6) heeft een belangrijke plaats gekregen in de herziene verordening. Belangrijk hierbij is artikel 20, vijfde lid, omtrent de tijdigheid.
- Artikelen uit de huidige controleverordening zijn verwerkt in de herziene verordening waardoor doublures zijn verdwenen.
- Waardering en afschrijving van vaste activa voor vaartuigen vindt plaats via de componentenbenadering.

Waar de herziene verordening verwijst naar andere regelingen van OZHZ, zoals bijvoorbeeld het treasurystatuut, zullen deze in 2025 worden geactualiseerd.

Het DB stelt u voor de herziene Financiële en controleverordening Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid 2024 conform voorstel vast te stellen.

Ambtelijke voorbereiding en Auditcommissie:

Adviesgroep Eigenaren (AGE)

De stukken zijn op 24 oktober 2024 besproken in de AGE. Gemeld is o.a. dat dergelijke verordeningen bij andere organisaties, waaronder omgevingsdiensten, veel verschillen te zien geven. Dit is iets om in de toekomst vaker samen in op te trekken. De omgevingsdiensten gaan ook over de uitvoering van de VIC nadere afstemming zoeken. Verder had de AGE geen opmerkingen.

Auditcommissie

De stukken worden op 21 november 2024 ook besproken in de Auditcommissie. Voorafgaand aan of ter vergadering van het AB op 28 november 2024 zal hiervan een terugkoppeling

worden gegeven.

Communicatie:

Nvt

Financiële consequenties:

Nvt

Verdere procedure:

De verordening wordt gepubliceerd in het publicatieblad van de gemeenschappelijke regeling.

Genomen besluit:

Bijlage(n):

- Herziene Financiële en controleverordening 2024.

Financiële en controleverordening Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid 2024

Het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Gelet op:

- De Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid;
- De Wet gemeenschappelijke regelingen;
- De Financiële-verhoudingswet;
- De artikelen 216 en 217 van de Provinciewet;
- Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten;
- Het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden.

Overwegende dat het wenselijk is om in één verordening op te nemen de uitgangspunten voor:

- Het financiële beleid, het financiële beheer en de inrichting van de financiële organisatie;
- De regels voor de controle op het financiële beheer en de inrichting van de financiële organisatie.

Gezien het voorstel van het dagelijks bestuur Zuid-Holland Zuid d.d. 7 november 2024.

BESLUIT**Vast te stellen de Financiële en controleverordening Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid 2024:****Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen****Artikel 1. Begripsbepalingen**

1. In deze verordening wordt verstaan onder:

- Algemeen bestuur: het algemeen bestuur van de omgevingsdienst.
- Auditcommissie: de commissie van advies aan het algemeen bestuur.
- Dagelijks bestuur: het dagelijks bestuur van de omgevingsdienst.
- Directeur: de directeur van de omgevingsdienst, tevens secretaris van het algemeen en het dagelijks bestuur van de omgevingsdienst.
- Omgevingsdienst: de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.
- Regeling: de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.

2. In deze verordening wordt verstaan onder:

- Administratie: het systematisch verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, functioneren en beheersen van (onderdelen van) de organisatie en de verantwoording die daarover moet worden afgelegd.
- Administratieve organisatie: het stelsel van organisatorische maatregelen gericht op het tot stand brengen en in stand houden van de goede werking van de bestuurlijke en ambtelijke informatieverzorging voor de verantwoordelijke leiding en ter verankering van de interne controle.
- Doelmatigheid: het streven om binnen de gestelde kaders met een zo beperkt mogelijke inzet van beschikbare middelen het gewenste resultaat te bereiken.
- Doeltreffendheid: de mate waarin de beoogde maatschappelijke effecten van het beleid worden behaald.

- Financieel beheer: het uitoefenen van bestuur over en toezicht op het beheer van middelen en het uitoefenen van rechten van de omgevingsdienst.
- Financiële administratie: de financiële administratie is een onderdeel van de administratie en omvat het systematisch maken en verwerken van aantekeningen betreffende de financiële gegevens van de organisatie van de omgevingsdienst, om te komen tot een goed inzicht in:
  - de financieel-economische positie;
  - het beheer van vermogenswaarden;
  - de uitvoering van de begroting;
  - het afwickelen van vorderingen en schulden;
  - het afleggen van rekening en verantwoording;
- Rechtmatigheid: ontvangsten en bestedingen vinden plaats in overeenstemming met de begroting en de geldende wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, besluiten van het algemeen bestuur en besluiten van het dagelijks bestuur.
- Weerstandscapaciteit: de middelen en mogelijkheden waarover de omgevingsdienst beschikt of kan beschikken om niet voorziene tegenvallers te bekostigen.

Hoofdstuk 2. Begroting en verantwoording

Artikel 2. Programmabegroting en jaarstukken

1. Het algemeen bestuur stelt de indeling van de begroting vast met inachtneming van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten.
2. Het algemeen bestuur stelt de begroting vast in het begrotingsjaar voorafgaand aan dat waarvoor de begroting dient en met inachtneming van het bepaalde in artikel 25 van de regeling.
3. Het algemeen bestuur kan gedurende het begrotingsjaar begrotingswijzigingen vaststellen.
4. De begroting wordt nader geconcretiseerd in een collectieve lumpsum bijdrage (inwonerbijdrage) en een individuele bijdrage per deelnemer(jaarprogramma). Het jaarprogramma is een afgeleide van de begroting.
5. Het algemeen bestuur onderzoekt de jaarstukken en stelt de definitieve jaarstukken vast, na advies van de auditcommissie. Het gerealiseerde resultaat van een vastgestelde jaarrekening in jaar X komt ten bate / laste van de deelnemers en / of de gemeenschappelijke regeling conform artikel 26 van de Regeling.

Artikel 3. Kaders begroting

1. Het dagelijks bestuur biedt uiterlijk in november van het begrotingsjaar aan het algemeen bestuur een nota aan over de kaders voor het volgende begrotingsjaar en de drie daaropvolgende begrotingsjaren, zijnde de richtlijnen over de begroting van het jaar t+2 alsmede de indexering van de tarieven en lasten van het jaar t+1. De kaders betreffen een meerjarenraming op hoofdlijnen van de belangrijkste baten en lasten, voorzien van een toelichtende beschouwing. Bij de baten en lasten wordt onderscheid gemaakt tussen incidentele en structurele baten en lasten. In deze nota worden de bevindingen betrokken uit de rapportage van de begrotingsuitvoering en de jaarstukken.
2. Het dagelijks bestuur past in zijn begroting een indexering toe die is gebaseerd op de CPB-indexeringen uit de meest recente septembercirculaire van het gemeentefonds. Bij deze indexering volgt een mogelijke correctie met een herberekening over de twee jaren vóór het begrotingsjaar, mocht de begrote en werkelijke indexering van elkaar afwijken. De indexerings-percentages worden opgenomen in de kadernota.
3. Het algemeen bestuur stelt de nota, bedoeld in het eerste lid, uiterlijk 15 december van elk begrotingsjaar vast.

4. De door het algemeen bestuur vastgestelde nota dient als uitgangspunt voor de opstelling van de begroting voor het volgende begrotingsjaar t+2.
5. In de begroting wordt een post onvoorzien van 0,5% van de totale lasten opgenomen.

Artikel 4. Autorisatie begroting en investeringskredieten

1. Het algemeen bestuur geeft met het vaststellen van de begroting opdracht aan het dagelijks bestuur om de doelstellingen te realiseren en de diensten te verlenen.
2. Het algemeen bestuur autoriseert met het vaststellen van de begroting de uurtarieven voor de bijdragen van de (niet-)deelnemers en de baten en de lasten per programma.
3. Met het vaststellen van de begroting (swijzigingen) autoriseert het algemeen bestuur de investeringen inclusief investeringsruimte in de bedrijfsvoering opgenomen in het investeringsplan. Op verzoek legt het dagelijks bestuur op een later moment verantwoording af over specifieke investeringen.
4. De door het algemeen bestuur beschikbaar gestelde investeringskredieten blijven in de daaropvolgende jaren beschikbaar totdat het algemeen bestuur anders besluit.

Artikel 5. Tussentijdse rapportage

1. Het dagelijks bestuur informeert het algemeen bestuur door middel van bestuursrapportages ten minste eenmaal per jaar over de realisatie van en de afwijkingen op de begroting.
2. De rapportages bevatten een uiteenzetting over de afwijking in de uitvoering en de bijstelling van het beleid, de bestuurlijke doelen en de daarmee samenhangende baten en lasten.
3. In de tussenrapportages worden afwijkingen behandeld groter dan 10% of afwijkingen groter dan € 50.000 ten opzichte van de begrote baten en de lasten.
4. De inrichting van de bestuursrapportages sluit aan bij de indeling van de begroting.
5. Indien nodig stelt het algemeen bestuur een begrotingswijziging vast voor voorstellen ter actualisering van de begrotingsbudgetten, investeringskredieten en voor de bijstelling van het beleid.
6. Afwijkingen die na het laatste rapportagemoment worden geconstateerd worden toegelicht in de jaarrekening.

Artikel 6. Weerstandsvermogen en risicomanagement

In de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting en de jaarstukken geeft het dagelijks bestuur ten minste:

- a. Een overzicht van de risico's van materieel belang, met een inschatting van de kans dat deze risico's zich voordoen. Waar mogelijk worden deze risico's gekwantificeerd.
- b. De weerstandscapaciteit en in hoeverre schade en verliezen als gevolg van de risico's van materieel belang met de weerstandscapaciteit kunnen worden opgevangen.

Artikel 7. Bedrijfsvoeringsparagraaf

In de bedrijfsvoeringsparagraaf van de begroting en de jaarstukken geeft het dagelijks bestuur ten minste:

- a. Aanvullende informatie over de individueel geconstateerde afwijkingen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- b. Welke actie wordt ondernomen om afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Hoofdstuk 3. Financieel beleid

Artikel 8. Waardering en afschrijving vaste activa

1. Materiële vaste activa met een meerjarig economisch nut en waarvan de aanschafwaarde minus bijdragen van derden meer bedraagt dan € 450 (met uitzondering van gronden en terreinen) worden onder aftrek van die bijdragen geactiveerd.
2. Materiële vaste activa worden lineair afgeschreven volgens de termijnen zoals hieronder vermeld:
  - a. Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.
  - b. Technische installaties in bedrijfsgebouwen in 15 jaar.
  - c. Automatiseringsapparatuur in 3 jaar.
  - d. Kantoormeubilair in 10 jaar.
  - e. Motorvoertuigen via de componentenbenadering met de volgende onderdelen:
    - e1 casco 40 jaar.
    - e2 technische installaties 20 jaar.
    - e3 accu's 15 jaar.
    - e4 bijboot 10 jaar.
  - f. Aanhangwagens, personenauto's, lichte motorvoertuigen en fietsen in 5 jaar.
3. Bij de regels voor de waardering en afschrijving van de vaste activa wordt een bestendige gedragslijn gevolgd.
4. Bij de aanschaf van gebruiksgoederen wordt begonnen met afschrijven op 1 januari van het jaar volgend op ingebruikname.

Artikel 9. Financieringsfunctie

Het dagelijks bestuur zorgt voor de kaders en inrichting van de financieringsfunctie en zorgt voor:

- a. Het aantrekken van voldoende financiële middelen om de productramingen binnen de door het algemeen bestuur vastgestelde kaders van de begroting uit te voeren.
- b. Het voldoen van de omgevingsdienst aan de eisen die worden gesteld aan deze functie vanuit wet- en regelgeving.
- c. Een door het algemeen bestuur vast te stellen treasurystatuut waarin de kaders voor uitvoering en de bijbehorende limieten zijn opgenomen. Het dagelijks bestuur neemt in het treasurystatuut ten minste de regels op die zij hanteert voor het dagelijks beheer van koersrisico, valutarisico, kredietrisico, relatiebeheer, intern liquiditeitsrisico en geldstromenbeheer.

Artikel 10. Reserves en voorzieningen

1. Het beleidskader voor reserves en voorzieningen wordt jaarlijks in de begroting vastgesteld. Daarbij wordt aandacht geschonken aan de vorming, hoogte en besteding van de reserves en voorzieningen, waarbij een bestendige gedragslijn wordt gevolgd.
2. Het algemeen bestuur zorgt ervoor dat de algemene reserve volledig is gevuld, zodat bij een negatief resultaat geen beroep op de deelnemers nodig is. Wanneer de algemene reserve niet volledig is aangevuld tot het afgesproken maximum, wordt deze eerst aangevuld tot het maximum voordat het resultaat wordt uitgekeerd aan de deelnemers.
3. In de begroting en de jaarstukken geeft het bestuur de actuele stand van zaken aan.

Artikel 11. Andere financiële beleidsnota's

Het algemeen bestuur kan het dagelijks bestuur verzoeken om een afzonderlijke nota uit te brengen over een specifiek onderwerp. Het dagelijks bestuur stelt tenminste eenmaal in de vier jaar een nota bedrijfsvoering vast. De nota wordt ter kennisgeving aan het algemeen bestuur gezonden.

Hoofdstuk 4. Financiële organisatie en financieel beheer**Artikel 12. Administratie**

De administratie is zodanig van opzet en werking, dat zij dienstbaar is voor:

- a. Het sturen en het beheersen van activiteiten en processen in de organisatie;
- b. Het verstrekken van informatie over ontwikkelingen in de omvang van de balansposten en contracten;
- c. Het verschaffen van informatie over uitputting van de toegekende budgetten en investeringskredieten en voor het maken van kostencalculaties;
- d. Het verschaffen van informatie over de indicatoren met betrekking tot de productie en dienstverlening;
- e. Het afleggen van verantwoording over de rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving;
- f. De controle van de registratie van gegevens als zodanig en van de daaraan te ontlene informatie, alsmede voor de controle op de rechtmatigheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en de relevante wet- en regelgeving.

Artikel 13. Financiële organisatie

Om aan de eisen van rechtmatigheid, controle en verantwoording te kunnen voldoen draagt het dagelijks bestuur zorg voor:

- a. Een eenduidige indeling van de organisatie en een eenduidige toewijzing van de taken aan de afdelingen;
- b. Een adequate scheiding van taken, functies, bevoegdheden, verantwoordelijkheden, zodat aan de eisen van de administratieve organisatie en interne controle wordt voldaan en de betrouwbaarheid van verstrekte informatie aan beleids- en beheersorganen is gewaarborgd;
- c. De verlening van mandaten en volmachten voor het aangaan van verplichtingen ten laste van de toegekende budgetten en investeringskredieten;
- d. De interne regels voor taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening van de financieringsfunctie;
- e. Het beleid en de interne regels voor de inkoop en de aanbesteding van goederen, werken en diensten met inachtneming van de geldende externe wet- en regelgeving;

Artikel 14. Interne controle

1. Het dagelijks bestuur zorgt ten behoeve van het getrouwe beeld van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de baten en lasten en de balansmutaties voor de systematische interne controle van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de beheershandelingen. Bij afwijkingen rapporteert het dagelijks bestuur daarover in de rechtmatigheidsverantwoording. Daarnaast informeert het dagelijks bestuur het algemeen bestuur over genomen maatregelen tot herstel van de tekortkomingen.
2. Het dagelijks bestuur stelt jaarlijks voor 31 december van het jaar voorafgaand aan het controlejaar een intern controleplan vast.

Hoofdstuk 5. Accountantscontrole

Artikel 15. Opdrachtverlening accountantscontrole

1. De accountantscontrole wordt opgedragen aan een door het algemeen bestuur aan te wijzen accountant. De benoeming van de accountant geschiedt voor een periode van vier kalenderjaren, met de optie om bij wederzijds goedvinden tweemaal met één verslagjaar te verlengen.
2. Het algemeen bestuur bereidt in overleg en in samenwerking met het dagelijks bestuur de openbare aanbesteding van de accountantscontrole voor. Namens het algemeen bestuur wordt deze taak uitgevoerd door de auditcommissie.
3. Het algemeen bestuur stelt voor de aanbesteding van de accountantscontrole het programma van eisen vast, waaronder de:
  - a. Gunningcriteria en bijbehorende wegingsfactoren.
  - b. Toe te passen goedkeuringstoleranties bij de jaarlijkse controle van de jaarstukken inclusief de van toepassing zijnde verantwoordingsgrens.
  - c. Afzonderlijk te controleren deelverantwoordingen.
  - d. Inrichtingseisen voor het verslag van bevindingen.
  - e. Eventuele uit te voeren tussentijdse controles.
4. De accountant is uit hoofde van zijn functie adviseur van het algemeen bestuur en de auditcommissie.

Artikel 16. Informatieverstrekking

1. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de volledige, juiste en toereikende samenstelling van de jaarstukken conform de geldende wet- en regelgeving en overlegt deze aan de accountant voor controle.
2. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor dat alle aan de jaarstukken ten grondslag liggende documenten, besluiten en administraties voor de accountant ter inzage liggen, dan wel toegankelijk zijn.
3. Bij de jaarstukken bevestigt het dagelijks bestuur schriftelijk aan de accountant dat alle bekende informatie is verstrekt die van belang is voor de oordeelsvorming van de accountant.
4. Het dagelijks bestuur overlegt de gecontroleerde jaarrekening samen met de accountantsverklaring en het verslag van bevindingen in juli volgend op het begrotingsjaar waarop de jaarrekening van toepassing is ter vaststelling aan het algemeen bestuur.
5. Alle informatie die na afgifte van de controleverklaring en voor de behandeling van de jaarstukken in het algemeen bestuur beschikbaar komt en die van invloed is op de jaarstukken wordt terstond door het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur en de accountant gemeld.

Artikel 17. Rapportering

1. Indien de accountant bij een controle afwijkingen, waarvoor geen afdoende verklaringen gegeven kunnen worden, constateert en de afwijkingen leiden tot het niet afgeven van een goedkeurende verklaring, meldt hij deze schriftelijk aan het algemeen bestuur, na consultatie van het dagelijks bestuur.
2. Gedurende het uitvoeringsjaar voert de accountant een interimcontrole uit. Na het uitvoeren van de interimcontrole brengt de accountant een managementletter uit aan het dagelijks bestuur.
3. De controleverklaring en het rapport van bevindingen worden door de accountant aan het dagelijks bestuur voorgelegd met de mogelijkheid voor het dagelijks bestuur op deze stukken te reageren.
4. De gecontroleerde jaarstukken, de controleverklaring, het rapport van bevindingen, de reactie van het dagelijks bestuur hierop en het advies van de auditcommissie, worden aan het algemeen bestuur ter beschikking gesteld.

Hoofdstuk 6. Rechtmatigheidsverantwoording

Artikel 18. Verantwoordings- en rapportagegrens rechtmatigheidsverantwoording

1. Het algemeen bestuur stelt vast op welke wijze hij door middel van de paragraaf bedrijfsvoering van de begroting en de jaarstukken, naast de verplichte onderdelen van deze paragraaf, geïnformeerd wil worden over rechtmatigheid.
2. In de rechtmatigheidsverantwoording bij de jaarrekening rapporteert het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur over afwijkingen met een verantwoordingsgrens van 3% van de totale lasten van de omgevingsdienst, inclusief de dotaties aan de reserves.
3. In de paragraaf bedrijfsvoering worden de geconstateerde afwijkingen (fouten of onduidelijkheden) groter dan €100.000 nader toegelicht.

Artikel 19. Voorwaardencriterium

1. Het voorwaardencriterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.
2. Het dagelijks bestuur biedt het algemeen bestuur jaarlijks uiterlijk op 31 december ter vaststelling een normenkader rechtmatigheid aan. Dit kader bestaat uit alle relevante (interne) wet- en regelgeving waaruit financiële beheershandelingen kunnen voortvloeien.

Artikel 20 Begrotingscriterium

1. Het begrotingscriterium is een criterium van rechtmatigheid dat betrekking heeft op de grenzen van de baten en lasten in de door het algemeen bestuur geautoriseerde begroting van exploitatie en investeringskredieten en de hiermee samenhangende programma's, waarbinnen de financiële beheershandelingen tot stand moeten zijn gekomen.
2. De begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau waarop de begroting door het algemeen bestuur is geautoriseerd, zoals is opgenomen in artikel 4.
3. Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het totaal gevoteerde kredietbedrag. Een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaal bedrag van het krediet, wordt daarmee als rechtmatig beschouwd.
4. Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:
  - a. Er is sprake van een afwijking waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding van de lasten compenseren of waarbij de onderschrijding van de baten direct samenhangt met lagere lasten.
  - b. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
  - c. De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage.
  - d. De afwijking dusdanig laat bekend was dat besluitvorming door het algemeen bestuur niet meer mogelijk was en dus niet kon worden verwerkt in de laatste tussentijdse rapportage.
5. Onderschrijdingen van lasten of investeringskredieten, en/of onderschrijding en/of overschrijding van de baten ten opzichte van de laatste in het verslagjaar door het algemeen bestuur geautoriseerde begrotingswijziging worden in het kader van begrotingsrechtmatigheid als tijdige melding aangemerkt als deze gemeld en toegelicht worden in de jaarrekening.
6. Begrotingsonrechtmatigheden die passen binnen het bestaande beleid van het algemeen bestuur, worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording (voor zover de verantwoordingsgrens voor afzonderlijke

fouten of onduidelijkheden is overschreden), maar worden niet nader toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Hoofdstuk 7. Slotbepalingen

Artikel 21. Intrekken oude verordening en overgangsrecht

De Financiële verordening Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (Bgr. 2016, 563) en de Controleverordening Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (Bgr. 2016, 561) worden ingetrokken met ingang van de inwerkingtreding van dit besluit, met terugwerking naar 1 januari 2024.

Artikel 22. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op de dag nadat zij is bekendgemaakt en werkt terug tot 1 januari 2024.
2. Deze verordening kan worden aangehaald als: Financiële en controleverordening Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid 2024.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid op 28 november 2024.

De secretaris,
De voorzitter,

CONCEPT

Algemeen bestuur Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Notitie t.b.v. vergadering d.d. 28 november 2024

Onderwerp:

Ontwikkelaanpak 2022 – 2025, jaarschijf 2025

Gevraagde beslissing:

Vaststellen van de jaarplannen 2025 van de Ontwikkelaanpak.

Toelichting:

Met de Ontwikkelaanpak 2021-2025 speelt OZHZ in op de ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving, actuele thema's en de benodigde kwaliteitsimpuls. De Ontwikkelaanpak is meerjarig en vastgesteld door het AB op 2 december 2021. De ontwikkelaanpak werkt met jaarschijven, dit maakt meerjarige aanpak mogelijk. We behouden daarmee ook flexibiliteit (en dus ook budgetruimte) om in te spelen op actuele opgaven.

2025 is het laatste jaar van de Ontwikkelaanpak. Op grond van een evaluatie komt OZHZ in 2025 met een voorstel voor het meerjarige vervolg. Daarbij is de insteek dat we maximaal aansluiten op de landelijke en provinciale samenwerkingsprojecten. Voorbeeld is de gezamenlijke innovatieagenda die de omgevingsdiensten in Zuid-Holland gaan ontwikkelen.

Vanwege het meerjarige karakter loopt het merendeel van de projecten door in 2025. Dat leidt tot onderstaand programma.

1. Samen meer grip op milieuschade

Met dit programma ontwikkelt OZHZ de benodigde vaardigheden, kennis en werkwijzen om milieuschade, meestal veroorzaakt door crimineel gedrag, te voorkomen. Hierbij is veel aandacht voor samenwerking met andere toezichtpartners.

Belangrijkste resultaten voor 2025

Tijdens de start van de ontwikkelaanpak was de uitdaging om dit onderwerp meer op de kaart te krijgen: kennis delen, handvatten geven, collega's en partners betrekken. Maar ook om ervaringen op te doen en de samenwerking op te zoeken. In 2025 zetten we verdere stappen op het gebied van informatie- en risico gestuurd toezicht. Volgens de nieuwe Nota VTH brengen we de belangrijkste risico's in kaart in branche- en locatieplannen. Ketentoezicht, aandacht voor ondermijning en administratief toezicht wordt standaard onderdeel van deze werkwijze. Daarbij is bijzondere aandacht voor bedrijven die werken met Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS). We stroomlijnen de processen en maken verdere stappen in de kwaliteit en toegankelijkheid van de benodigde data. Hierbij werken we nadrukkelijk samen met andere handhavingpartners en leren we van elkaar.

2. Toekomstgerichte gebiedsontwikkeling

Met het programma "Toekomstgerichte Gebiedsontwikkeling" helpt OZHZ bij klimaat-, energie- en circulaire vraagstukken.

Belangrijkste resultaten voor 2025

In 2025 bouwen we grotendeels voort op projecten die OZHZ in 2024 startte. De belangrijkste uitdagingen zijn:

- Een breed gedragen circulaire agenda in de regio;
- Het verder ontwikkelen van onze adviesfunctie om beter in te spelen op de behoeften van opdrachtgevers;
- Samen meer bereiken: met onze partners (door)ontwikkelen en samenwerkingen intensiveren.

3. Werken met de Omgevingswet

De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. De basis moet goed geregeld zijn. In de kern: OZHZ blijft goede vergunningen verlenen, strikt toezicht houden én adequaat adviezen geven aan gemeenten en provincie.

Belangrijkste resultaten voor 2025

In 2024 stond het programma in het teken van het opdoen van de eerste ervaringen met de Omgevingswet. In 2025 richten we ons op:

- Voortzetten van het regiobrede project Omgevingswet Zuid-Holland Zuid;
- Doorontwikkeling van de VTH-taakuitvoering;
- Een helpdesk voor OZHZ-medewerkers voor het beantwoorden van vragen over de Omgevingswet;
- Praktijkervaringen bespreken met opdrachtgevers en onderzoeken of dit invloed heeft op de gemaakte werkafspraken;
- Starten met adviseren over milieuthema's in het omgevingsplan. Insteek is dat we deze thema's zo veel mogelijk harmoniseren.

4. Beter benutten van onze data

Het programma Beter benutten van data ondersteunt de andere drie programma's in de volle breedte. De nadruk ligt op een hoger niveau van datakwaliteit, data-analyse, uitwisseling van data en de ontwikkeling van nieuwe informatieproducten.

Ambtelijke voorbereiding:

Op 24 oktober 2024 besprak de Adviesgroep Opdrachtgevers (AGO) dit voorstel. De AGO geeft een positief advies over het Jaarprogramma 2025 van de Ontwikkelaanpak.

Mocht het meenemen van circulariteit in de vergunningaanvraag een wettelijke eis worden, geeft de AGO mee om goed te kijken naar de financiering. Gemeenten hebben niet standaard geld hiervoor vanuit de themabudgetten VTH, maar zal elders binnen de organisatie (duurzaamheid) gehaald moeten worden.

Communicatie:

Nvt

Financiële consequenties:

De budgetten zijn reeds opgenomen in de begroting 2025 van OZHZ. In 2025 is de indicatieve verdeling over de programma's als volgt.

Ontwikkelaanpak 2025		
Samen meer grip op milieuschade	€ 379.000	
Werken met de Omgevingswet	€ 267.000	
Toekomstgerichte gebiedsontwikkeling	€ 315.000	
Beter benutten van data	€ 365.000	
TOTAAL		€ 1.326.000

Verdere procedure:

Geen.

Genomen besluit:

Bijlage(n):

- Jaarplannen 2025 - Ontwikkelaanpak OZHZ

Ontwikkelaanpak 2022-2025

Nieuwe technieken, kennis en wetgeving inzetten voor de leefomgeving. Een regiobrede programmatische aanpak.

1

PROGRAMMA 1

Samen meer grip op milieuschade

OZHZ versterkt de Vergunningen, Toezicht & Handhavings-aanpak.

Samenwerking, data-analyse en kennis vergroten:

- Betere informatiepositie en belangrijkste ketens en risico's in beeld
- Signalen in sterk netwerk doorgeven
- Werkproces voor integraal samenwerking & risicogestuurd toezicht
- Meer inzet op ketenaanpak en aanpak ondermijning

2

PROGRAMMA 2

Toekomstgerichte gebiedsontwikkeling

OZHZ helpt bij klimaat-, energie- en circulaire vraagstukken.

Met OZHZ-expertises, groot netwerk en data de focus op:

- Duurzaamheid onderdeel van alle OZHZ-producten en adviezen
- Belemmeringen en kansen voor duurzame (woning) bouw en ondernemerschap beter in kaart
- Diverse databronnen combineren voor belemmeringen en kansen voor gebiedsinrichting

3

PROGRAMMA 3

Werken met de Omgevingswet

OZHZ werkt onder de Omgevingswet, monitort en doet ervaring op.

- Nazorg voor het aanpassen van systemen en processen voor onze vergunningen, toezicht en handhavings-taken.
- Afspraken met opdrachtgevers in de praktijk brengen
- Verder verdiepen van kennis en opdoen van ervaring.

4

PROGRAMMA 4

Beter benutten van data

OZHZ verhoogt de kwaliteit van het dagelijkse werk.

- Verbeteren datakwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving
- Meer toepassen data-analyse
- Verbeteren bestaande informatieproducten en vraaggericht leveren nieuwe informatieproducten

Dit gaat OZHZ voor u bereiken

Voor 2022 tot en met 2025 heeft OZHZ vier programmalijnen, die aansluiten op wat onze regio het hardst nodig heeft, wat op rijks- en provincieniveau speelt en die passen in de huidige collegeprogramma's. Ook de bevindingen van de commissie Van Aartsen en het hieruit volgende Interbestuurlijke Programma geven richting. 2025 is het laatste jaar van de Ontwikkelaanpak.

In dit stuk leest u de jaarplannen voor 2025.

Vier programma's

De ontwikkelaanpak kent vier programma's:

- Samen meer grip op milieuschade
- Toekomstgerichte gebiedsontwikkeling
- Werken met de Omgevingswet
- Beter benutten van data

Het programma Werken met de Omgevingswet zet het al langer lopende programma Omgevingswet voort. De wet is per 1 januari 2024 ingegaan. In 2025 is dit programma daarom een stuk kleiner van omvang en voor een belangrijk deel gericht op monitoring en nazorg. Daarnaast spelen we in op de regionale vraag naar een verdere harmonisatie van de milieuthema's in omgevingsplannen.

Met het programma "Samen meer grip op milieuschade" versterkt OZHZ de VTH-aanpak. Dit betekent het versterken van de samenwerking, het uitwisselen van informatie met ketenpartners én het verder ontwikkelen van kennis en vaardigheden van medewerkers.

Met het programma "Toekomstgerichte Gebiedsontwikkeling" helpt OZHZ bij klimaat-, energie- en circulaire vraagstukken. OZHZ ondersteunt gemeenten en provincie bij hun ambities en investeert in deskundigheid, netwerkrelaties en datakwaliteit. OZHZ zet expertise aan de voorkant in, dát is het doel.

Het programma Beter benutten van data ondersteunt de andere drie programma's in de volle breedte. De nadruk ligt op een hoger niveau van datakwaliteit, data-analyse, uitwisseling van data en de ontwikkeling van nieuwe informatieproducten.

De ontwikkelaanpak werkt met jaarschijven; dit maakt een meerjarige aanpak mogelijk. We behouden daarmee ook flexibiliteit (en dus ook budgetruimte) om in te spelen op actuele opgaven.

" De komst van de Omgevingswet, de transities op het gebied van energie, circulaire economie en digitalisering vragen om doorontwikkeling van de uitvoering, zodat deze taken ook in de toekomst op een goed niveau kunnen worden uitgevoerd."

Reactie Gedeputeerde Staten op het rapport van de Commissie van Aartsen (2021)

Samen meer grip op milieuschade

OZHZ versterkt de Vergunningen, Toezicht & Handhavings-aanpak.

2025

Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Samen meer grip op milieuschade 2025

Iedere inwoner van Nederland heeft baat bij een schone, veilige en gezonde leefomgeving. Daarom willen we milieuschade voorkómen, in plaats van achteraf herstellen. Niet voor niets inspecteren wij bedrijven en houden we toezicht in natuurgebieden. Maar soms is er meer nodig.

Met dit programma ontwikkelt OZHZ de benodigde vaardigheden, kennis en werkwijzen om milieuschade, meestal veroorzaakt door crimineel gedrag, te voorkomen. Hierbij is veel aandacht voor samenwerking met andere toezichtpartners.

Uiteindelijke doel

Op een effectieve manier milieuschade, veroorzaakt door (crimineel) gedrag, opsporen en aanpakken. Het programma heeft vijf deeldoelen:

1. Betere informatiepositie en belangrijkste ketens en risico's in beeld
2. Signalen in een sterk netwerk doorgeven
3. Werkproces voor integrale samenwerking en risicogestuurd toezicht
4. Meer inzet op ketenaanpak
5. Meer inzet op aanpak ondermijning

Belangrijkste resultaten voor 2025

Tijdens de start van de ontwikkelaanpak was de uitdaging om dit onderwerp meer op de kaart te krijgen: kennis delen, handvatten geven, collega's en partners betrekken. Maar ook om ervaringen op te doen en de samenwerking op te zoeken. In 2025 zetten we verdere stappen op het gebied van informatie- en risico gestuurd toezicht. Volgens de nieuwe Nota VTH brengen we de belangrijkste risico's in kaart in branche- en locatieplannen. Ketentoezicht, aandacht voor ondermijning en administratief toezicht wordt standaard onderdeel van deze werkwijze. Daarbij is bijzondere aandacht voor bedrijven die werken met Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS). We stroomlijnen de processen en maken verdere stappen in de kwaliteit en toegankelijkheid van de benodigde data. Hierbij werken we nadrukkelijk samen met andere handhavingpartners en leren we van elkaar.

Ketentoezicht

We geven handen en voeten aan de uitvoering van de ontwikkelde visie op ketentoezicht. Hierbij doen we data-analyses en delen we kennis en signalen met andere omgevingsdiensten. Het project liep vertraging op in 2024 vanwege capaciteitsproblemen. We richtten ons in 2024 vooral op de samenhang in de werkzaamheden die OZHZ al uitvoerde. In 2025 willen we het volgende bereiken:

- Ketentoezicht is gebundeld en georganiseerd op één centrale plek binnen OZHZ;
- Ketentoezicht is een vast onderdeel geworden van de werkwijze. Daarbij ontwikkelen we het administratief toezicht. Bedrijven met activiteiten binnen de afvalstoffenketen krijgen bijzondere aandacht;
- De uitvoering van ketentoezicht sluit aan op de landelijke Handreiking Ketentoezicht. Deze is verder uitgewerkt in het landelijke Interbestuurlijke Programma. Hiermee borgen we een eenduidige uitvoering van ketentoezicht door alle handhavingpartners.

Nieuws over het programma samen meer grip op milieuschade?

Bekijk: [Milieuschade 2024 - OZHZ | Jaarverslag](#)

Ondermijning

Eerder maakten we medewerkers van OZHZ meer bewust van signalen over ondermijning, richtten we een intern meldpunt in en versterkten we de samenwerking met ketenpartners. In 2025 blijven we ons inzetten op deze onderwerpen. In 2024 startten we met het ontwikkelen van een digitale onderzoekstool, die helpt bij het nog eerder én beter signaleren van ondermijning. 2025 staat in het teken van het verder ontwikkelen, testen en inzetten van de tool. Het uiteindelijke doel is om het thema ondermijning volledig te integreren in het toezicht in 2026.

Daarnaast ontwikkelen we in 2025 een handreiking voor drugsverontreinigingen. Het doel? Het efficiënter aanpakken van bodemverontreinigingen bij het (steeds vaker) ontdekken van drugsdumpingen en drugslabs.

Nota VTH & RUN

Als OZHZ hebben wij vastgelegd hoe wij onze taken goed kunnen uitvoeren. Belangrijk hierin zijn de Nota's VTH¹ en het RUN². Deze stukken bevatten beleidskaders voor de gemeentelijke taken. Het gaat dus om milieutaken, maar ook taken voor brandveilig gebruik en bestaande bouw. De

---

¹ Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

² Regionaal uitvoeringsniveau

Nota VTH is dit jaar definitief vastgesteld en gaat per 2025 in. De financiële effecten zijn in de jaarprogramma's opgenomen.

In 2025 ligt de focus op het doorontwikkelen, monitoren én inbedden in ons reguliere werk. We werken verder aan de locatie- en brancheplannen. We stroomlijnen de processen en maken verdere stappen in de kwaliteit en toegankelijkheid van de benodigde data. We sturen bij waar nodig.

Zeer Zorgwekkende Stoffen

We ontdekken steeds meer Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) in onze dagelijkse omgeving. Er is niet altijd bekend hoe ernstig het probleem is en wat de mogelijkheden zijn om het aan te pakken. Met het project ZZS geven we hier handen en voeten aan.

Eerder inventariseerden we een aantal branches om eventuele risico's van ZZS in beeld te brengen. Ook voerden we gesprekken met bedrijven om hun ZZS-emissies zo veel mogelijk te beperken. In 2025 gaan we verder met het inventariseren van andere branches. De data die uit deze inventarisatie komt, willen we borgen in onze systemen. Ook inventariseren we wat de uitkomsten betekenen voor ons huidige werk. Waar is extra aandacht nodig? Zijn dit branches waar we nu al op toezien? Ook onderzoeken we of én hoe bedrijven omgaan met vermijding en het verminderen van ZZS.

De projecten in 2025		
Onderwerp	Resultaten in 2025	Kosten
Ketentoezicht	<ul style="list-style-type: none"> - Ketentoezicht is gebundeld en georganiseerd op een centrale plek binnen OZHZ - Uitvoering van ketentoezicht is een vast onderdeel geworden van het toezicht - De wijze van uitvoering ketentoezicht is conform Handreiking Ketentoezicht 	€ 54.000
Ondermijning	<ul style="list-style-type: none"> - Bewustwording en kennis van ondermijning wordt vergroot bij toezichthouders - Signalen en van ondermijning worden intern gemeld en opgevolgd - Samenwerking met (keten)partners - Digitale ondermijningstool ontwikkeld om ondermijning eerder te herkennen - Implementatie in de lijn - Handreiking drugsverontreinigingen ontwikkeld 	€ 72.000
ZZS bij gemeentelijke bedrijven	<ul style="list-style-type: none"> - Nieuwe ZZS uitvraag gemeentelijke bedrijven - Borging ZZS data - Interne processen stroomlijnen - Vertaling uitkomsten naar toezicht en vergunningen 	€ 90.000
Nota VTH	<ul style="list-style-type: none"> - Implementatie en monitoring nieuwe werkwijze en werkprotocollen - Opstellen locatieplannen en brancheplannen met risico indicatoren 	€ 135.000
Programmamanagement	<ul style="list-style-type: none"> - Uitwerking, monitoring, bijsturing en verantwoording programma 	€ 28.000
TOTAAL		€ 379.000

PROGRAMMA 2

2

Toekomstgerichte gebiedsontwikkeling

OZHZ helpt bij klimaat-, energie- en circulaire vraagstukken

2025

Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Toekomstgerichte gebiedsontwikkeling 2025

De opwarming van de aarde is nu overal ter wereld merkbaar, de invloed van de mens [onbetwistbaar](#). Het nieuwe VN-rapport onderstreept de urgentie van opgaven als de energietransitie en klimaatadaptatie. Ook in Nederland wordt deze noodzaak steeds breder gevoeld. De wateroverlast in Zuid-Limburg, de [klimaatzaak](#) tegen de Nederlandse Staat en de miljarden die beschikbaar worden [gesteld](#) om de CO2-uitstoot te verminderen zijn hier voorbeelden van.

De roep om actie is luid, maar hoe richt je de fysieke leefomgeving toekomstgericht in? En wat kan OZHZ doen om provincie en gemeenten daarbij te ondersteunen?

Uiteindelijke doel

OZHZ gaat toekomstgerichte gebiedsontwikkeling in onze regio makkelijker maken. We zorgen dat iedereen die duurzamer wil bouwen of ondernemen, precies weet wat de verplichtingen én kansen zijn op het gebied van energie, circulaire economie, klimaat en biodiversiteit. We verankeren duurzaamheid in ons toezicht- en vergunningverleningsprocessen. We ondersteunen gemeenten in het waarmaken van hun duurzame ambities én denken proactief mee met innovatieve ondernemers. We stimuleren niet alleen wat verplicht is, maar ook wat nog méér kan.

Belangrijkste resultaten voor 2025

In 2025 bouwen we grotendeels voort op projecten die OZHZ in 2024 startte. De belangrijkste uitdagingen zijn:

- Een breed gedragen circulaire agenda in de regio;
- Het verder ontwikkelen van onze adviesfunctie om beter in te spelen op de behoeften van opdrachtgevers;
- Samen meer bereiken: met onze partners (door)ontwikkelen en samenwerkingen intensiveren.

Duurzaam bouwen en leven; water bodem sturend

Binnen dit project werken we concrete maatregelen uit die bijdragen aan een groene, duurzame omgeving. In 2024 realiseerden we tijdelijke bodemregels rondom bodemkwaliteit. De regels zorgen voor een gezonde, veilige én duurzame leefomgeving. Vanuit het rijk of provincie gelden er verplichte regels. Regels om het bestaande beleid door te zetten en om de VTH-taken goed uit te voeren. Ook zijn er nieuwe regels die inspelen op de ontwikkelingen. Denk aan PFOA, maar ook lood en nieuwe doelen voor natuur en circulaire economie.

Binnen het project water bodem sturend, dragen we de resultaten verder uit door een roadshow. Zo dragen we de WBS kaarten verder uit en halen we input voor verbeteringen op. Daarnaast gaan we aan de slag met 1 pilot per gemeente vanuit de WBS-systematiek. Iedere gemeente kan zo naar behoefte een casus aandragen die we samen zullen uitdiepen in een workshop.

Duurzaam bouwen en leven- tool: klimaat adaptief bouwen

We inventariseren de behoefte, randvoorwaarde en mogelijke knelpunten in beleid voor de ontwikkeling van een rekentool. Daarna maken we de keuze of en zo ja voor welke gemeenten we met een tool aan de slag kunnen.

De rekentool is specifiek gericht op het Convenant Klimaat adaptief Bouwen. Het doel van het Convenant is dat nieuwbouwplannen klimaatbestendig zijn ingericht. De eisen gaan over de thema's wateroverlast, droogte, hittestress, bodemdaling, biodiversiteit en overstromingen. De eisen zijn bedoeld om vooraf plannen en ontwerpen te toetsen.

Ontwikkelaars en bouwers kunnen gebruik maken van deze rekentool. De tool biedt een praktisch middel om de kwaliteitseisen te beoordelen en te toetsen.

Nieuws over het programma toekomstgerichte gebiedsontwikkeling?

Bekijk: [Gebiedsontwikkeling 2024 - OZHZ](#)

Toekomstgerichte bedrijventerreinen; circulaire agenda

OZHZ komt dagelijks op bedrijventerreinen: voor periodieke controles, de energie-agenda, ondermijningsacties, vergroening of circulariteit. Het duizelt ondernemers soms wat ze allemaal kunnen doen om te werken aan een duurzame toekomst. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat we onze pijlen op de juiste onderwerpen richten? En dat ondernemers de meest voor de hand

liggende en effectieve maatregelen voor hun bedrijf kunnen inzetten? Niet alleen bedrijven hebben een rol te vervullen, maar ook de gemeente kan het goede voorbeeld geven. Nederland wil in 2050 volledig circulair zijn, met als tussendoel 50% vermindering van het gebruik van primaire grondstoffen in 2030. Met de circulaire agenda adviseren we gemeenten, bedrijven en eigen organisaties over de mogelijkheden van een circulaire bedrijfsvoering. We gaan verder met de onderwerpen die ook in 2024 speelden. Denk hierbij aan: monitoring en data, circulair opnemen in beleid, opzetten van een circulair loket, opzetten van een brancheaanpak in de regio én circulariteit meenemen in een vergunningsaanvraag.

Toekomstgerichte bedrijventerreinen: afval

OZHZ wil zich graag inzetten om de ambitieuze doelstellingen – om in 2050 volledig circulair te zijn - te halen. Afvalpreventie en duurzaam gebruik van grondstoffen zijn hierin van essentieel belang. Met de afvaltafel zijn we voorbereid op de toenemende vraagstukken met betrekking tot afval en grondstoffen. Doordat op één centraal punt alle expertises (vergunningverlening, toezicht en handhaving) samen komen, zijn we in staat om tot goede integrale oplossingen te komen voor vraagstukken over afval.

Integrale advisering en samenwerking; doorontwikkeling adviesfunctie

OZHZ wil zijn adviesfunctie verder ontwikkelen om beter in te spelen op de behoeften van opdrachtgevers. Dit vereist naast kennis en expertise ook vaardigheden en competenties. Denk daarbij aan bouwen aan een professionele cultuur, werken met evaluatie en feedback, kwaliteitsborging en resultaat gerichtheid, duidelijke rollen en het verdere inbedden van projectmatig werken. Daarbij is samenwerking met onze opdrachtgevers en andere omgevingsdiensten cruciaal. Het verder ontwikkelen van de adviesfunctie zal onderstaande voordelen opleveren voor de gemeenten:

- Betere beslissingen: betere onderbouwing van beleidsbeslissingen en omgevingsplannen;
- Snellere processen: efficiëntere afhandeling van complexe vraagstukken;
- Proactieve ondersteuning: vroegtijdige signalering en aanpak van potentiële problemen;
- Innovatieve oplossingen: toegang tot de nieuwste inzichten en methoden voor het aanpakken van complexe omgevingsvraagstukken.
- Strategische ondersteuning: hulp bij het ontwikkelen van lange termijn visies voor duurzame gebiedsontwikkeling.
- Kostenefficiëntie: besparing op personeelskosten door het delen van expertise via OZHZ, in plaats van dure experts zelf in dienst te nemen of in te huren.

Duurzame ambities; biodiversiteit

De coalitieakkoorden van onze opdrachtgevers staan vol ambities op het gebied van klimaatadaptatie, circulariteit en energie. Maar waar begin je? En wat krijgt prioriteit binnen de kaders van een project of ontwikkeling? Bij dit project vertalen we de ambities van opdrachtgevers, om tot maatregelen en projecten te

komen die bijdragen aan het realiseren van de coalitieakkoorden.

In 2024 organiseerden we verschillende bijeenkomsten om de gevonden mogelijkheden te delen, onder andere over waterberging en circulariteit. OZHZ doet onderzoek naar innovaties door het hele land en vertaalt deze naar regionale mogelijkheden.

Ook hebben we onze Kaartviewer een stap verder gebracht, om een gebied zo integraal mogelijk te benaderen. Door diverse kaarten over elkaar heen te leggen, is in één oogopslag duidelijk welke kansen of belemmeringen er zijn voor een bepaald gebied. Misschien is de ondergrond nog onbenut, wat kansen biedt voor bodemenergie. Of wellicht is het een waterwingebied of een vogelbroedgebied, wat uitdagingen biedt voor vergunningverlening.

Tenslotte gaan we in 2025 meer inzetten op biodiversiteit: want hoe meet je dat precies? En hoe duurzaam is de gemeente eigenlijk? Zo kijken we gericht welke maatregelen het meeste opleveren voor de gemeente en waar we nog veel kunnen winnen.

De projecten in 2025		
Onderwerp	Resultaten in 2025	Kosten
<i>Duurzaam bouwen en leven-</i> Waterbodesturend	<ul style="list-style-type: none"> - Een roadshow met voor iedere gemeente met afzonderlijk een WBS sessie - Verdere ontwikkeling water bodem sturend kaarten en uitdragen hiervan. - Met de input van gemeentes integraal gaan samenwerken met de waterschappen 	<i>39.000</i>
<i>Duurzaam bouwen en leven-</i> tool Klimaat adaptief bouwen	<ul style="list-style-type: none"> - Inventarisatie behoeften gemeenten aan rekentool voor ontwikkelaars en bouwers. - In beeld brengen organisatorische randvoorwaarden en financiële consequenties. - Inventarisatie mogelijke knelpunten in beleid. 	<i>38.000</i>
<i>Toekomstgerichte</i> <i>bedrijventerreinen-</i> Circulaire agenda	<ul style="list-style-type: none"> - Zorgen voor een breed gedragen circulaire agenda in de regio - Opzetten van een circulair loket - Opzetten branche aanpak in de regio en circulair meenemen in een vergunningsaanvraag. 	<i>73.000</i>
<i>Toekomstgerichte</i> <i>bedrijventerreinen-</i> Afval	<ul style="list-style-type: none"> - Doorontwikkelen van afvaltafel - Voortzetting pilot Circulaire Economie in vergunningen met focus op grondstoffen efficiëntie, in samenwerking met de Afvaltafel en 13 andere OD's - Omzetting van voorschriften als gevolg van de introductie van de opvolger van het landelijk afvalbeheerplan 	<i>28.000</i>
Integrale advisering en samenwerking; doorontwikkeling adviesfunctie	<ul style="list-style-type: none"> - Versterken van adviesvaardigheden om effectief bij te dragen aan omgevingsplannen en beleidsstukken - Doorontwikkeling van de rol van omgevingsadviseur, waarbij OZHZ gemeenten ondersteunt bij het vervullen van moeilijk te vervullen rollen - Verdere ontwikkeling van projectmatig werken en de opdrachtnemersrol voor een integrale aanpak van complexe vraagstukken 	<i>84.000</i>

	<ul style="list-style-type: none"> - Stimuleren van een proactieve houding en onafhankelijke advisering door gedragsverandering en competentieontwikkeling 	
<i>Duurzame ambities- Biodiversiteit</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Regionale aanpak biodiversiteit - Indicatoren voor biodiversiteit vaststellen en uitwerken, onder andere voor de kaartlagen - Zorgen voor borging van biodiversiteit 	<i>22.000</i>
Programma management	<ul style="list-style-type: none"> - Dit is de tijdsbesteding aan het programma voor de uitwerking, monitoring, bijsturing en verantwoording. Daarnaast ook een kick-off om de samenwerking tussen de verschillende projecten te bevorderen 	<i>28.000</i>
TOTAAL		315.000

PROGRAMMA 3

3

Werken met de Omgevingswet

OZHZ werkt onder de Omgevingswet, monitort en doet ervaring op.

2025

Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Werken met de Omgevingswet 2025

De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. De basis moet goed geregeld zijn. In de kern: OZHZ blijft goede vergunningen verlenen, strikt toezicht houden én adequaat adviezen geven aan gemeenten en provincie.

Belangrijkste resultaten voor 2025

In 2024 stond het programma in het teken van het opdoen van de eerste ervaringen met de Omgevingswet:

- Voortzetten van het regiobrede project Omgevingswet Zuid-Holland Zuid;
- Doorontwikkeling van de VTH-taakuitvoering;
- Een helpdesk voor OZHZ-medewerkers voor het beantwoorden van vragen over de Omgevingswet;
- Praktijkervaringen bespreken met opdrachtgevers en onderzoeken of dit invloed heeft op de gemaakte werkafspraken;
- Starten met adviseren over milieuthema's in het omgevingsplan.

In 2024 merkten we dat de implementatie van de Omgevingswet nog niet klaar is. Voor VTH: regionaal is er eind 2023 een hoos aan aanvragen geweest. 2024 stond daarom nog in het teken van de Wabo. Grotere en complexere, meervoudige aanvragen blijven in 2024 beperkt. Nazorg blijft daarom in 2025 relevant, omdat we veel situaties in de praktijk nog moeten ervaren en evalueren. De evaluatie van de uitvoeringsafspraken met de opdrachtgevers schuiven we door naar 2025, omdat we nog weinig ervaringen hebben opgedaan met complexere zaken.

Dit jaar werkten we veel samen in regionaal verband om aandachtspunten te signaleren en op te lossen, bijvoorbeeld rondom het DSO. We zochten ook de regionale samenwerking bij de invulling van milieuthema's in het omgevingsplan. In 2025 gaan we daarmee verder. 2025 staat in het teken van:

- Regionale samenwerking op milieuthema's in het omgevingsplan;
- Voortzetten van het regiobrede project Omgevingswet;
- Evalueren van werkafspraken met opdrachtgevers. Als het nodig is, passen we deze aan;
- Doorontwikkelen van de VTH-taakuitvoering.

Regionale samenwerking op milieuthema's in het omgevingsplan

In 2024 besloot de stuurgroep van het regiobrede project Zuid-Holland Zuid om regionaal samen te gaan werken aan milieuregels in het omgevingsplan. Het doel van de samenwerking is om milieuregels te harmoniseren in omgevingsplannen bij de 10 gemeenten in ZHZ. Voor onderwerpen waarvoor (nog) geen harmonisering mogelijk (of gewenst) is en gemeenten eigen keuzes willen maken, richt de samenwerking zich

op het delen van voorbeelden, documenten, kennis en ervaringen. Door samen te werken delen we kennis en ervaringen en maken we het proces efficiënter. In 2025 zetten we verdere stappen met onder andere de milieuthema's geluid, lichthinder en externe veiligheid.

Voorzetten van het regiobrede project Omgevingswet

Naast de meer individuele afstemming met de opdrachtgevers, is er sprake van een overkoepelende samenwerking in Zuid-Holland Zuid. OZHZ faciliteert en neemt deel aan het regio brede project.

In dit project maken we afspraken en wisselen we ervaringen uit. Veel opdrachtgevers hebben in 2024 het programma Omgevingswet afgebouwd van programma naar de lijnorganisatie. Maar de implementatie van de Omgevingswet is nog niet klaar. Daarom is het belangrijk om elkaar op te blijven zoeken, ervaringen te delen en samen afspraken te maken. In 2025 organiseren we elk kwartaal een project- en stuurgroep vergadering om de belangrijkste ontwikkelingen rondom de Omgevingswet te bespreken. Denk aan de voortgang van de regionale samenwerking voor de milieuthema's.

Doorontwikkeling VTH-taakuitvoering

We richten ons op het volgende:

- Optimaliseren en aanpassen van werkprocessen naar aanleiding van praktijkinzichten en jurisprudentie. Denk bijvoorbeeld aan het nieuwe fenomeen 'omgevingstafel';
- Het monitoren van het werken met milieuleges;
- Het registeren van milieubelastende activiteiten.

Evalueren werkafspraken opdrachtgevers

In 2023 stelden we met alle opdrachtgevers werkafspraken op. Omdat er in 2024 nog weinig complexe Omgevingswet initiatieven waren, hebben we de afspraken in 2024 niet goed kunnen evalueren. Daarom evalueren we de afspraken in 2025. We passen de afspraken waar nodig aan in overleg met de opdrachtgevers. De evaluatie doen we samen met de opdrachtgevers.

Kennisontwikkeling & behoud

In 2025 gaan we verder met de interactieve webpagina's over milieuthema's als lucht en geluid (de storymaps). Hierdoor hebben we in 2025 up-to-date storymaps die we ook weer kunnen gebruiken bij de milieuthema's in het omgevingsplan.

Nieuws over het programma Omgevingswet?

Bekijk: [Omgevingswet 2024 - OZHZ](#)

De projecten in 2025		
Onderwerp	Resultaten in 2025	Kosten
Operationele VTH-taakuitvoering	<ul style="list-style-type: none"> - Aangepaste werkprocessen VTH n.a.v. praktijkervaringen - Een helpdesk voor OZHZ-medewerkers voor vraagstukken over de Omgevingswet - Monitoren van milieuleges - Registeren van milieubelastende activiteiten (MBA's) 	<i>74.000</i>
Afstemming opdrachtgevers	<ul style="list-style-type: none"> - Het evalueren van de gemaakte werkafspraken in 2023 - Regelmatige gesprekken met opdrachtgevers n.a.v. ervaringen met de Omgevingswet 	<i>21.000</i>
Kennisontwikkeling & behoud	<ul style="list-style-type: none"> - Up-to-date storymaps 	<i>11.000</i>
Regiobrede project Zuid-Holland Zuid	<ul style="list-style-type: none"> - Regionale samenwerking milieuthema's Omgevingsplan - Project- en stuurgroep bijeenkomsten - Werkgroep "techniek en DSO" - Bodemregels in het Omgevingsplan 	<i>132.000</i>
Programma management	<ul style="list-style-type: none"> - Tijdsbesteding aan het programma voor de uitwerking, monitoring, bijsturing en verantwoording 	<i>28.000</i>
TOTAAL		267.000

Beter benutten van data

OZHZ verhoogt de kwaliteit van het dagelijkse werk.

2025

Beter benutten van data 2025

Het is voor iedereen duidelijk: data willen en moeten we beter benutten. Anders blijven kansen liggen. De Commissie Van Aartsen schreef er ook over in 2021. Waar de mogelijkheden liggen voor OZHZ? Bijvoorbeeld bij het bepalen van een locatieplan voor een locatie met een verhoogd risico. Of door databronnen te combineren bij meldingen voor de Informatieplicht energie. We zien zo welke bedrijven zich nog moeten melden.

Met de huidige energiecrisis, druk op het klimaat en groeiende aandacht voor grote milieu-incidenten gaan de oplossingen van de toekomst steeds meer vragen van onze data. Beheersing en doorontwikkelen van onze dataschat is steeds belangrijker en vraagt structurele aandacht. De kwaliteit van ons huidige werk wil OZHZ verder omhoog krijgen door bewuster om te gaan met data en applicaties beter in te richten. Dit doen we door data in diverse data-domeinen onder regie te brengen van data-eigenaren en geschikt te maken voor gebruik in analyse of informatie-uitwisseling.

Data snijdt dwars door elke afdeling heen en is nauw verweven met al onze dagelijkse werkzaamheden. Deze laatste programmalijn richt zich vooral daarop en ondersteunt daarmee de andere drie programma's. De nadruk ligt op een hoger niveau van datakwaliteit, moderniseren van het datawarehouse én versterken van eigen kennis en kunde in het organiseren van datastromen. Maar ook het realiseren van informatieproducten.

Uiteindelijke doel

OZHZ werkt aan de landelijke opgave om de informatiepositie in het VTH-stelsel te versterken. Dit doen we niet alleen. Met collega omgevingsdiensten, leveranciers en onze opdrachtgevers werken we samen aan datakwaliteit en -uitwisseling. Wij verzamelen en zetten eigen data en data van ketenpartners in. We registreren niet alleen, maar maken toepasbare informatie (betrouwbaar, relevant en actueel). Kortom: OZHZ heeft een sterke informatiepositie en heeft haar basisdata blijvend op orde.

Eerder hebben we de benodigde organisatorische voorzieningen getroffen en nadrukkelijk de samenwerking gezocht met andere omgevingsdiensten. Bijvoorbeeld bij de ontwikkeling en implementatie van een nieuw VTH-systeem. We hebben de belangrijkste data ondergebracht in een data warehouse en ontwikkelen dashboards om de sturing te versterken.

Belangrijke uitdagingen voor 2025

Wij leggen daarin de nadruk op:

- Het versterken van kennis en kunde van eigen medewerkers;
- Het herinrichten van het datawarehouse;

- Het permanent borgen van de basiskwaliteit van interne data binnen OZHZ;
- Vormgeven van data-analyse voor ketentoezicht en de Nota VTH;
- Bouwen aan risicogestuurd toezicht door middel van data-analyse;
- De samenwerking verdiepen met de andere vier Zuid-Hollandse omgevingsdiensten;
- De ontwikkeling van nieuwe informatieproducten.

Het totale budget in 2025 bedraagt € 365.000.

De data-ambitie van OZHZ?

Bekijk de jaarverslagomgeving ['Beter benutten van data 2024'](#)

Dit zijn de belangrijkste uitgangspunten

Het programma kent de volgende uitgangspunten. Deze hanteren wij ook bij prioriteren en het vormgeven van projecten.

Voor de hele regio interessant

Met dit programma ontwikkelt OZHZ producten en diensten die regiobreed relevant zijn. Dit betekent dat het aansluit bij de opgaven van vrijwel alle gemeenten en de provincie.

Flexibel maakt relevant

De ontwikkelaanpak werkt met jaarschijven, dit maakt meerjarige aanpak mogelijk. We behouden daarmee ook flexibiliteit (en dus ook budgetruimte) om in te spelen op actuele opgaven.

De nieuwe standaard

Het programma richt zich op het vernieuwen van bestaande diensten. Deze worden onderdeel van werkwijzen of –processen, zodat ze ingebed zijn in de organisatie. Na het afronden van projecten, wordt het regulier werk. Daar hoort ook reguliere financiering bij.

Samen bereik je meer

Bij alles geldt dat we samen ontwikkelen met onze partners: opdrachtgevers, VRZHZ en DG&J, waterschappen, andere omgevingsdiensten en toezichtspartners. We vinden het wiel niet opnieuw uit en blijven netwerken.

Data als basis

Informatie van OZHZ en van anderen brengen we samen bij alles wat we doen. We maken nieuwe dataproducten. Meestal gebaseerd op onze eigen data in combinatie met wat bij anderen of openbaar beschikbaar is. Na het ontwikkelen van zulke dataproducten komen die in het reguliere werk van OZHZ.

Financiën 2025

De Ontwikkelaanpak 2022 – 2025 kent meerjarig een verdeling van het budget. Dat is een verwacht gemiddelde. De indicatieve verdeling in 2025 over de programma's is als volgt³.

Ontwikkelaanpak 2025		
Samen meer grip op milieuschade	€ 379.000	
Werken met de Omgevingswet	€ 267.000	
Toekomstgerichte gebiedsontwikkeling	€ 315.000	
Beter benutten van data	€ 365.000	
TOTAAL		€ 1.326.000

De definitieve verdeling volgt na de definitieve selectie van de uit te voeren projecten.

---

³ Prijspeil 2024

Algemeen bestuur Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Notitie t.b.v. vergadering d.d. 28 november 2024

Onderwerp:

Jaarprogramma Toezicht Midden 2025

Gevraagde beslissing:

Vaststellen van het Jaarprogramma Toezicht Midden 2025.

Toelichting

Op 30 november 2023 stelde het Algemeen Bestuur de Nota VTH 2025-2028 vast. In de nota wordt onderscheid gemaakt tussen overheids- en omgevingsgestuurd handelen. Het jaarprogramma Toezicht Midden 2025 is onderdeel van overheidsgestuurd handelen, en gaat over milieutaken en taken op het gebied van brandveilig gebruik en bestaande bouw. Een uitgebreide toelichting op de achtergronden van Toezicht Midden staat in de bijlage achter deze belegnotitie.

OZHZ voert het toezicht risicogestuurd uit op basis van een risicomodel waarin elke branche een risicoscore krijgt. Bij een gemiddeld risico vindt projectmatig toezicht plaats. Vanaf 2025 noemen we dit het toezicht in de risicoklasse midden (Toezicht Midden). Het risicomodel is verbeterd waardoor er meer branches dan voorheen onder Toezicht Midden vallen. Toezicht Midden is opgezet om regiobreed op dezelfde manier om te gaan met veiligheids- en gezondheidsrisico's. Het toezicht op terugkerende verplichtingen zoals energiebesparing speelt hierin ook een rol. OZHZ voert projectmatig toezicht uit op de activiteiten waar toezicht het meest nodig is vanwege het naleefgedrag op bepaalde aspecten, bijzondere ontwikkelingen en actualiteiten. Dit doen we branchegericht, maar ook op basis van actuele thema's en ontwikkelingen in de regio. De aanpak van een branche wordt beschreven in brancheplannen. De resultaten uit de brancheanalyses bepaalt de inhoud van het Jaarprogramma Toezicht midden.

Het jaarprogramma Toezicht Midden 2025 bevat 13 milieuprojecten die OZHZ voor alle gemeenten uitvoert. Daarnaast zijn voor de gemeenten Alblasterdam, Dordrecht, Molenlanden en per 1 januari 2025 de gemeente Hardinxveld-Giessendam nog eens 6 projecten opgenomen in het kader van brandveilig gebruik en bestaande bouw. Het project over energiebesparing voeren we voor alle gemeenten uit. Een overzicht van alle projecten en de belangrijkste aandachtspunten daarbij staat in de bijlage achter deze belegnotitie. Bij het uitvoeren van de projecten werken we samen met andere omgevingsdiensten, de provincie en handhavingspartners zoals de ILT, de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid, de politie en de waterschappen. Bij verschillende projecten werkt OZHZ samen met gedragsexperts en worden (wetenschappelijke) gedragsinzichten ingezet om branches in beweging te krijgen. Tot slot is van belang dat de Omgevingswet ertoe kan leiden dat meer uitzoekwerk nodig is vanwege de nieuwe systematiek in de wet- en regelgeving. Denk bijvoorbeeld aan de ruimtelijke toets aan het omgevingsplan. Verwachten is evenwel dat alle projecten door kunnen gaan. Zo nodig past OZHZ het aantal controles per project aan.

Het DB stelt u voor het Jaarprogramma Toezicht Midden 2025 conform voorstel vast te stellen.

Ambtelijke voorbereiding

Het concept Jaarprogramma Toezicht Midden 2025 is op 24 oktober 2024 in de Adviesgroep Opdrachtgevers (AGO) besproken. De AGO reageerde positief en had hierbij de volgende opmerkingen:

- Project Actualiseren bedrijvenregister

Ten opzichte van 2024 is het aantal uur fors verhoogd. Gevraagd wordt naar de achterliggende reden en moet dit wel (volledig) ten laste komen van het toezichtswerk voor de middencategorie? Dit raakt het op orde houden van het bedrijvenbestand, wat een bredere taak is en anders gefinancierd wordt.

Dit jaar heeft OZHZ al tientallen bedrijven weten te traceren zich niet hebben gemeld, maar wel meldingsplichtig zijn. OZHZ gaat hierbij heel gericht te werk, op basis van signalen vanuit het ontwikkelde branchedashboard. Dit jaar toont aan dat het succesvol is, maar te weinig uren hiervoor zijn geraamd. Vanuit de AGO wordt geopperd om dit project zeker mee te nemen in de opvolger van de Ontwikkelaanpak na 2025. OZHZ neemt dit mee.

Gevraagd wordt of controles niet - of in mindere mate - fysiek kunnen, waarmee uren worden bespaard. Volledige administratieve controles zijn niet mogelijk. Zo is de data van de Kamer van Koophandel niet volledig betrouwbaar en compleet. Zo kan OZHZ enkel vanuit een SBI-code niet bepalen welke MBA-activiteiten plaatsvinden. Hiervoor is een fysieke controle noodzakelijk. OZHZ verduidelijkt dat de actualisatie ook het in kaart brengen van bedrijven die al weg zijn omvat.

Ook wordt gevraagd wat de gemeente zelf kan doen om het bedrijvenregister op peil te houden. OZHZ geeft aan dat alle extra ogen altijd welkom zijn.

Gezien de uitleg van OZHZ over de inhoud van het project, doet de AGO de suggestie om een andere benaming te kiezen voor het project zodat het minder administratief klinkt. OZHZ heeft dit verwerkt in voorliggend jaarprogramma.

- Ondernijning

Gemist wordt het project Ondernijning dat tot op heden wel onderdeel was van het jaarprogramma. OZHZ geeft aan dat ervaring leert dat gemeenten meer inzet van OZHZ vragen als het gaat om ondernijning. Het budget was onderverdeeld in het jaarprogramma, de ontwikkelaanpak en het generiek toezicht. Dit geeft in toenemende mate onduidelijkheden met het tijdschrijven voor de OZHZ collega's. Voor gemeenten was de besteding van de verschillende budgetten onduidelijk. Om het zo praktisch mogelijk te maken voor de OZHZ-collega's is het project uit het Jaarprogramma midden gehaald en opgenomen in de gemeentelijke jaarplannen. Op deze manier is voor de uitvoering één tijdschrijfnummer overgebleven en is het voor gemeenten inzichtelijker wat er met het budget gebeurt. Voor zowel gemeenten als OZHZ zijn mogelijke onder- en/of overbestedingen nu sneller op te merken. OZHZ blijft dus uitvoering geven aan ondernijning, maar op een andere financieringswijze. Het project Ondernijning in de Ontwikkelaanpak ziet op het ontwikkelen van werkwijzen en kennis.

Communicatie

Nvt

Financiële consequenties

Toezicht midden wordt gefinancierd vanuit de voorschottaken.

Taakveld milieu

Alle gemeenten in de regio Zuid-Holland Zuid hebben zich per 2025 voor het taakveld milieu aan de Nota VTH 2025-2028 geconformeerd. De inzet van het toezicht midden in 2025 zal 9.886 uur bedragen en wordt verdeeld over alle gemeenten in de regio Zuid-Holland Zuid.

Taakveld brandveilig gebruik en bestaande bouw

De gemeenten Alblasterdam, Dordrecht en Molenlanden hebben zich naast het taakveld milieu ook voor het taakveld bestaande bouw en brandveilig gebruik geconformeerd aan een gezamenlijke prioritering. De inzet van het taakveld brandveilig gebruik en bestaande bouw in toezicht midden zal in 2025 2.087 uur bedragen. De inzet wordt verdeeld over de gemeenten Alblasterdam, Dordrecht en Molenlanden. Per 1 januari 2025 voert OZHZ ook voor de gemeente Hardinxveld-Giessendam het taakveld brandveilig gebruik en bestaande bouw uit. Vanuit de businesscase zijn beide partijen tot een overeenkomst van het budget voor dit taakveld gekomen. Echter is het budget voor de branches die in toezicht midden vallen op moment van schrijven nog niet bekend en daarom niet in bovenstaande uren en in het jaarprogramma 2025 meegenomen.

Toezicht op energiebesparing

De inzet voor het toezicht op energiebesparing in de branches in toezicht midden bedraagt 5.547 uur. De inzet wordt verdeeld over alle gemeenten in de regio Zuid-Holland Zuid.

Verdere procedure

Nvt.

Genomen besluit

Bijlage(n)

- Jaarprogramma Toezicht Midden 2025
- Nadere toelichting op Toezicht Midden

BIJLAGE

Nadere toelichting op Toezicht Midden

Risicogestuurd toezicht

OZHZ voert het toezicht risicogestuurd uit. Hiervoor werkt OZHZ met een risicomodel waarin elke branche een risicoscore krijgt. De focus van dit model ligt op de activiteiten van inwoners en ondernemers en welke overlast dit oplevert bij mogelijke calamiteiten. Voorbeelden hiervan zijn brand en het lekken van giftige stoffen. Per activiteit kijken we naar de wettelijke taken (milieu en brandveilig gebruik en bestaande bouw) die de gemeente heeft om de risico's bij de activiteit te beperken. Wat gaat er mis als de taak niet of onvoldoende wordt uitgevoerd? Het antwoord op deze vraag bepaalt de score in het risicomodel. Vervolgens kijken we per taak naar de frequentie, omvang en impact van een calamiteit. Dit doen we aan de hand van thema's waarvan gezondheid en veiligheid het belangrijkste zijn. De score die hieruit komt kan de score in het risicomodel nog beïnvloeden. We werken vanuit drie risicoklassen: hoog, midden en laag.

Regiobreed programma

Bij een gemiddeld risico, met een branche risicoscore vanaf 3.0 tot 6.0, vindt projectmatig toezicht plaats. Vanaf 2025 noemen we dit het toezicht in de risicoklasse midden (hierna; toezicht midden). Het risicomodel is verbeterd waardoor er meer branches dan voorheen onder toezicht midden vallen. Toezicht midden is opgezet om regiobreed op dezelfde manier om te gaan met veiligheids- en gezondheidsrisico's voor onze inwoners. Het toezicht op terugkerende verplichtingen zoals energiebesparing speelt hierin ook een rol. We voeren projectmatig toezicht uit op de activiteiten waar toezicht het meest nodig is. Dit doen we branchegericht, maar ook op basis van actuele thema's en ontwikkelingen in de regio.

Een branchegerichte aanpak

In Toezicht Midden kennen we vanaf 2025 de branchegerichte aanpak. De aanpak van een branche bepalen we in brancheplannen. Het brancheplan geeft een algemeen beeld over de aanwezigheid van bedrijven in onze regio, de werkzaamheden en bijzondere ontwikkelingen. We onderzoeken hoe het met de naleving van regelgeving staat binnen de thema's veiligheid, gezondheid en terugkerende verplichtingen (zoals energiebesparing). Vanuit de analyse in de verschillende brancheplannen wordt duidelijk in welke branches, op welke taakvelden en aspecten (bijvoorbeeld bodem, afval, vluchtroutes, installaties) toezicht het meest nodig is. Vervolgens bepalen we de interventie die hier het best bij past.

Invulling van het jaarprogramma 2025

De resultaten uit de brancheanalyses bepaalt de inhoud van het jaarprogramma toezicht midden. Omdat we de implementatie van dit project de komende jaren voorbereiden, zijn de resultaten uit de brancheplannen nog niet volledig beschikbaar. We baseren onze keuze voor de invulling van het jaarprogramma op de informatie die nu al beschikbaar is. Vanuit het risicomodel in de Nota VTH weten we bijvoorbeeld per branche de hoogste risico's op de thema's veiligheid en gezondheid te benoemen. We namen input van handhavingpartners en andere omgevingsdiensten mee in onze keuze. Ook leerden we van eerdere ervaringen.

Actualiteit en ontwikkelingen in onze regio

Naast branchegericht toezicht, geven we ook op een andere manier invulling aan het toezicht als dat nodig is. We springen in op actualiteiten en ontwikkelingen in onze regio. Denk aan onderwerpen die de branche overstijgend zijn. Een voorbeeld hiervan is het project over Zeer Zorgwekkende Stoffen.

Jaarprogramma 2025

Voor u ligt het jaarprogramma toezicht midden 2025. In het programma zijn 13 milieuprojecten opgenomen die OZHZ voor alle gemeenten uitvoert. Daarnaast zijn voor de gemeenten Alblasterdam, Dordrecht, Molenlanden en per 1 januari 2025 de gemeente Hardinxveld-Giessendam nog eens 6 projecten opgenomen in het kader van brandveilig gebruik en bestaande bouw. Het project over energiebesparing voeren we voor alle gemeenten uit.

Onderstaand een overzicht van de projecten:

Taakveld milieu		Uren
1.	Project garagebedrijven	1000
2.	Project tankstations	700
3.	Project transport -en distributiebedrijven	1000
4.	Project zwembaden	300
5.	Project glastuinbouw	300
6.	Project veehouderijen	1000
7.	Project industriële bedrijven	700
8.	Project horeca onder 500 personen	800
9.	Project ketentoezicht	600
10.	Project opslag van lithium-ion batterijen	400
11.	Project beperken van emissies van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)	800
12.	Project doorontwikkeling data bedrijvenregister (voorheen: actualiseren bedrijvenregister)	1000
13.	Project veilige opslag en verkoop consumenten vuurwerk	500
	Onvoorzien milieu*	786
	Subtotaal	9886
Taakveld brandveilig gebruik en bestaande bouw		
14.	Project cultuur, sport en recreatie onder 500 personen	700
15.	Project kinderopvang	200
16.	Project hotels en pensions onder 50 personen	150
17.	Project groepswoningen-woonvorm met zorg	200
18.	Project onderhouden van gelijkwaardige oplossingen	250
19.	Project administratief toezicht op toezichtarrangementen	300
	Onvoorzien brandveilig gebruik en bestaande bouw*	287
	Subtotaal	2087
Energiebesparing		
20.	Project informatieplicht energiebesparing en terugdringen energiegebruik	5477
21.	Project energielabel C voor kantoren	70
	Totaal	17.520

Tabel 2: Overzicht van inzet in uren per project

*Budget gereserveerd voor opvolging van projecten uit voorgaande jaren (hercontroles en handhavingstrajecten) en/of voor signaaltoezicht vanuit handhavingpartners.

Aandachtspunten

Voor het taakveld milieu voeren we in 2025 branchegericht toezicht uit:

- In de automotive branche bij garagebedrijven en tankstations;
- In de branche vervoer en opslag bij transportbedrijven;
- In de branche landbouw en visserij bij veehouderijen en glastuinbouwers;
- In de branche bijeenkomstfuncties bij zwembaden en horeca;
- In de branche industrie.

Voor het taakveld brandveilig gebruik en bestaande bouw voeren we in 2025 branchegericht toezicht uit:

- In de branche bijeenkomstfuncties. Denk u aan trouwlocaties, casino's en kantines van sportclubs;
- In de branche logies bij hotels en pensions;
- Met de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid in de branche onderwijs de kinderopvanglocaties en in de branche gezondheid en welzijn de woonzorginstellingen.

We namen projecten op in het jaarprogramma die gebaseerd zijn op actuele thema's en ontwikkelingen in onze regio, denkt u dan aan:

- De landelijke aandacht voor ZZS (Zeer Zorgwekkende Stoffen), bijvoorbeeld met het doorlopende project gericht op het beperken van emissies van ZZS naar lucht, water en bodem;
- De zorgen en gevaren over de massale opkomst van lithium-ion batterijen, bijvoorbeeld met het nieuwe project gericht op de opslag en verwerking van deze batterijen;
- De groei van bedrijven in onze regio, bijvoorbeeld met het doorlopende project actualiseren bedrijvenregister. Naar aanleiding van de nota VTH 2025-2028 inventariseerden we het aantal bedrijven in onze regio. We constateerden een groei in ons bedrijvenbestand. Met dit project houden we ons bedrijvenbestand up to date. Dit is belangrijk, omdat het de basis vormt van ons toezicht. Met deze data voeren we analyses uit en plannen we controles.

Samenwerken

Voor de projecten in het jaarprogramma zoeken we verbinding met andere omgevingsdiensten, de provincie en handhavingpartners, zoals de ILT, de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid, de politie en de waterschappen. Zo houden we onze eigen kennis en de ontwikkelingen in de diverse branches up-to-date. Maar werken we ook goed samen én stemmen we controles met elkaar af.

Gedragsinzichten

In verschillende projecten werken we samen met gedragsexperts en zetten we (wetenschappelijke) gedragsinzichten in om branches in beweging te krijgen. Zo zorgen we ervoor dat ondernemers de regels opvolgen en initiatiefnemers op tijd de juiste informatie bij ons aanleveren.

Omgevingswet

Vanaf 1 januari 2024 is de Omgevingswet van kracht. Dit kan invloed hebben op de uitvoering van de projecten binnen dit toezicht programma. Bijvoorbeeld omdat er meer uitzoekwerk nodig is vanwege de nieuwe systematiek in de verschillende wet- en regelgeving. Denk bijvoorbeeld aan de ruimtelijke toets aan het omgevingsplan. We verwachten dat alle projecten door kunnen gaan. Als het nodig is, passen we het aantal controles per project aan.

Jaarprogramma Toezicht Midden

Projecten gericht op branches, actuele thema's & ontwikkelingen in de regio Zuid-Holland Zuid

Inhoud

1.	Onze werkwijze	2
2.	Overzicht projecten	5
3.	Een branchegerichte aanpak	6
3.1	Aanpak vanuit brancheplannen.....	6
3.1.1	Invulling van het jaarprogramma in 2025.....	6
3.2	Taakveld milieu.....	6
3.2.1	Automotive.....	7
3.2.2	Vervoer en opslag.....	7
3.2.3	Bijeenkomstfuncties.....	7
3.2.4	Landbouw en visserij.....	8
3.2.5	Detailhandel.....	8
3.3	Taakveld brandveilig gebruik en bestaande bouw.....	9
3.3.1	Bijeenkomstfuncties.....	9
3.3.2	Onderwijs.....	9
3.3.3	Logies.....	9
3.3.4	Gezondheid en welzijn.....	9
4.	Actualiteiten en ontwikkelingen in onze regio	10
4.1	Project ketentoezicht.....	11
4.2	Project opslag van lithium-ion batterijen.....	12
4.3	Project beperken van emissies van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS).....	13
4.4	Project doorontwikkeling data bedrijvenregister.....	14
4.5	Project veilige opslag en verkoop consumentenvuurwerk.....	15
4.6	Project onderhouden van gelijkwaardige oplossingen.....	16
4.7	Project administratief toezicht op toezichtarrangementen.....	17
5.	Energiebesparing	18
5.1	Project informatieplicht energiebesparing en terugdringen energiegebruik.....	18
5.2	Project energielabel C voor kantoren.....	20

1. Onze werkwijze

Waar het er het meest toe doet. Dát is het motto van het toezicht in de risicoklasse midden. De inspecteurs van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ) controleren bedrijven uit verschillende branches. Zij pakken actuele onderwerpen op en controleren bedrijven waar veiligheids- en gezondheidsrisico's hoog zijn of overtredingen vaak voorkomen. Kortom: waar toezicht het meest nodig is.

Regiobreed programma

Toezicht midden is opgezet om regiobreed op dezelfde manier om te gaan met veiligheids- en gezondheidsrisico's voor onze inwoners. Energiebesparing speelt hierin ook een rol. Deze werkwijze hanteren we vanuit eerdere afspraken die OZHZ maakte met gemeenten, vastgelegd in de Nota Vergunningen, Toezicht & Handhaving (VTH) 2025-2028.

Taakvelden

In dit jaarprogramma leest u over projecten die we uitvoeren rondom de taakvelden milieu, brandveilig gebruik en bestaande bouw. De projecten over het taakveld milieu voert OZHZ voor alle gemeenten uit. De projecten rondom brandveilig gebruik en bestaande bouw voeren we uit voor de gemeenten Dordrecht, Alblasserdam, Molenlanden en per 1 januari 2025 Hardinxveld-Giessendam (hierna; de bouwgemeenten). Het project over energiebesparing (hoofdstuk 5) voeren we voor alle gemeenten uit.

Samenwerken

Voor de projecten in dit jaarprogramma zoeken we verbinding met andere omgevingsdiensten, de provincie en handhavingpartners, zoals de ILT, de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid, de politie en de waterschappen. Zo houden we onze eigen kennis en de ontwikkelingen in de diverse branches up-to-date. Maar werken we ook goed samen én stemmen we controles met elkaar af.

Gedragsinzichten

In verschillende projecten werken we samen met gedragsexperts en zetten we (wetenschappelijke) gedragsinzichten in om branches in beweging te krijgen. Zo zorgen we ervoor dat ondernemers de regels opvolgen en initiatiefnemers op tijd de juiste informatie bij ons aanleveren.

Nieuwe branches

Het risicomodel is verbeterd. In de Nota VTH 2025-2028 zijn daarom nieuwe branches toegevoegd aan het 'toezicht midden' voor zowel het taakveld milieu als het taakveld brandveilig gebruik en bestaande bouw. Om dit overzichtelijk te houden, voegen we een aantal branches samen tot één hoofdbranche (zie tabel 1).

Toezicht vanuit informatie- en data-analyse

Voor elke hoofdbranche, zoals afval of detailhandel, schrijven we een brancheplan. Daarin analyseren we een branche op verschillende onderdelen, zoals nieuwe ontwikkelingen, het bedrijvenbestand (krimp of groei) en de naleving. We bepalen per taakveld, dus milieu, brandveilig gebruik en bestaande bouw, waar toezicht het meest nodig is. Dit doen we ook voor terugkerende verplichtingen in een branche zoals energiebesparing. Vervolgens prioriteren we de resultaten die voortkomen uit de verschillende brancheanalyses. Dit is nodig om de inhoud van het jaarprogramma te bepalen. Omdat we de implementatie van dit project de komende jaren voorbereiden, zijn de resultaten uit de brancheplannen nog niet volledig beschikbaar.

Invulling van het jaarprogramma midden 2025; een branchegerichte aanpak

We baseren onze keuze voor de invulling van het jaarprogramma op de informatie die nu al beschikbaar is. Bijvoorbeeld informatie over de hoogste veiligheids- en gezondheidsrisico's in een branche. We verwachten in 2025 steeds meer informatie beschikbaar te hebben over de branches vanuit de brancheplannen. Een overzicht van de

branches die we in 2025 controleren, vindt u in hoofdstuk 3. Vervolgens omschrijven we onze acties in deze branches op hoofdlijnen.

Actualiteiten en ontwikkelingen in onze regio

Naast branchegericht toezicht, geven we ook op een andere manier invulling aan het toezicht als dat nodig is. We springen in op actualiteiten en ontwikkelingen in onze regio. Denk aan onderwerpen die de branche overstijgend zijn. Een voorbeeld hiervan is het project over Zeer Zorgwekkende Stoffen. We beschrijven deze projecten in hoofdstuk 4 op de manier zoals u dit van ons gewend bent.

Terugkerende verplichtingen

Toezicht op terugkerende verplichtingen zoals energiebesparing is een onderdeel van de branchegerichte aanpak. Dat komt uit de Nota VTH. We leggen in hoofdstuk 5 uit hoe we de bedrijven controleren op hun verplichting om energie te besparen. Dit pakken we projectmatig op.

Doorlopende projecten

Een aantal lopende projecten lopen door naar 2025 en maken zo de invulling van het jaarprogramma 2025 compleet. Doorlopende projecten worden in tabel 3, 4 en 5 met een * aangegeven.

Omgevingswet

Vanaf 1 januari 2024 is de Omgevingswet van kracht. Dit kan invloed hebben op de uitvoering van de projecten binnen dit toezicht programma. Bijvoorbeeld omdat er meer uitzoekwerk nodig is vanwege de nieuwe systematiek in de verschillende wet- en regelgeving. Denk bijvoorbeeld aan de ruimtelijke toets aan het omgevingsplan. We verwachten dat alle projecten door kunnen gaan. Als het nodig is, passen we het aantal controles per project aan.

	Hoofdbranches	Branches*
1.	Afval	Afvalwater be- en verwerking
2.	Automotive	Benzinestation zonder lpg Benzinestation met lpg Garages met werkplaats en autoherstelbedrijven
3.	Bijeenkomstfuncties	Crematoria Cultuur, sport en recreatie <50 Cultuur, sport en recreatie 50-250 Cultuur, sport en recreatie 250-500 Cultuur, sport en recreatie >500* Horeca <50 Horeca 50-250 Horeca 250-500 Horeca >500* Stationsgebouw >500** Winkelcentrum overdekt** Zwembad <500 Zwembad >500* Kantoorgebouw >250
4.	Detailhandel	Winkel-grootwinkelbedrijf met gevaarlijke stoffen <250 Winkel-grootwinkelbedrijf met gevaarlijke stoffen >250 Winkel-grootwinkelbedrijf >250
5.	Gezondheid en welzijn	Groepswoonwoningen-woonvorm met zorg <10** Verzorgingstehuis en psychiatrische inrichting*

		Ziekenhuis – polikliniek*
6.	Grootmetaal	Metaal bewerkings- en verwerkingsindustrie overige Scheepsbouwindustrie overige
7.	Industrie	Industrie overige meldingsplichtig, Kunststofverwerkende industrie Zware industrie Mineralenindustrie
8.	Landbouw en visserij	Akkerbouw en open grond teelt Dienstverlening landbouw (incl. hoveniers) Glastuinbouw Veehouderij meldingsplichtig
9.	Logies	Hotels en pensions <10 Hotels en pensions 10-50 Hotels en pensions >50* Penitentiaire inrichting - politiecelblokken*
10.	MKB	Houtbewerking, bouwnijverheid en installatietechniek Metaal- en metaalektrobedrijven Natte en chemische wasserijen Uitgeverijen en drukkerijen
11.	Onderwijs	Sociale werkplaatsen Basisschool Kinderopvang / speciaal onderwijs met verdieping** Kinderopvang / speciaal onderwijs zonder verdieping** School overige 12+
12.	Nuts en overheidsbedrijven	Energie- en waterbedrijven Propaan Spoor- en wegtunnels en overige**
13.	Vervoer en opslag	Bunkerstations Op -en overslagbedrijven Transport en distributiebedrijven Transport en distributiebedrijven met gevaarlijke stoffen
14.	Voedingsmiddelenproductie	Voedingsmiddelenindustrie overige

Tabel 1: Indeling van (hoofd)branches

*Dit zijn branches waarvan het taakveld milieu in het 'toezicht midden' valt en het taakveld brandveilig gebruik in het 'toezicht hoog'. In de praktijk betekent dit dat we voor de bouwgemeenten de milieuaspecten meenemen in de controle vanuit 'toezicht hoog'. Voor de overige gemeenten nemen we de milieuaspecten mee in de controle vanuit 'toezicht midden'.

**Dit zijn branches waarvan het taakveld milieu in 'toezicht laag' valt en het taakveld brandveilig gebruik in 'toezicht midden'. In de praktijk betekent dit dat we voor de bouwgemeenten het taakveld brandveilig gebruik bij de controles oppakken. Het milieurisico is in deze branche laag waardoor hier geen gepland toezicht op wordt uitgevoerd.

2. Overzicht projecten

De inzet van de uren in 2025 voor toezicht midden ziet er als volgt uit:

Taakveld milieu		Uren
1.	Project garagebedrijven	1000
2.	Project tankstations	700
3.	Project transport -en distributiebedrijven	1000
4.	Project zwembaden	300
5.	Project glastuinbouw	300
6.	Project veehouderijen	1000
7.	Project industriële bedrijven	700
8.	Project horeca onder 500 personen	800
9.	Project ketentoezicht	600
10.	Project opslag van lithium-ion batterijen	400
11.	Project beperken van emissies van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)	800
12.	Project doorontwikkeling data bedrijvenregister (voorheen: actualiseren bedrijvenregister)	1000
13.	Project veilige opslag en verkoop consumenten vuurwerk	500
	Onvoorzien milieu*	786
	Subtotaal	9886
Taakveld brandveilig gebruik en bestaande bouw		
9.	Project cultuur, sport en recreatie onder 500 personen	700
10.	Project kinderopvang	200
11.	Project hotels en pensions onder 50 personen	150
12.	Project groepswoningen-woonvorm met zorg	200
18.	Project onderhouden van gelijkwaardige oplossingen	250
19.	Project administratief toezicht op toezichtarrangementen	300
	Onvoorzien brandveilig gebruik en bestaande bouw*	287
	Subtotaal	2087
Energiebesparing		
20.	Project informatieplicht energiebesparing en terugdringen energiegebruik	5477
21.	Project energielabel C voor kantoren	70
	Totaal	17.520

Tabel 2: Overzicht van inzet in uren per project

*Budget gereserveerd voor opvolging van projecten uit voorgaande jaren (hercontroles en handhavingstrajecten) en/of voor signaaltoezicht vanuit handhavingpartners

3. Een branchegerichte aanpak

In dit hoofdstuk lichten we toe welke branches onze inspecteurs in 2025 controleren. Per taakveld benoemen we eerst de hoofdbranche. Vervolgens geven we aan welke branches we uit deze hoofdbranches projectmatig controleren. De Nota VTH 2025-2028 vraagt een nieuwe werkwijze. Dat kunnen we nog niet volledig toepassen. In de eerste paragraaf van dit hoofdstuk lichten we kort toe waarom.

3.1 Aanpak vanuit brancheplannen

In toezicht midden kennen we vanaf 2025 de branchegerichte aanpak. De aanpak van een branche bepalen we in de brancheplannen. Het brancheplan geeft een algemeen beeld over de aanwezigheid van bedrijven in onze regio, de werkzaamheden en bijzondere ontwikkelingen. We onderzoeken hoe het met de naleving van regelgeving staat binnen de thema's veiligheid, gezondheid en terugkerende verplichtingen (zoals energiebesparing). Vanuit de analyse in de verschillende brancheplannen wordt duidelijk in welke branches, op welke taakvelden en aspecten (bijvoorbeeld bodem, afval, vluchtroutes, installaties) toezicht het meest nodig is. Vervolgens bepalen we de interventie die hier het best bij past.

De resultaten uit de brancheanalyses bepaalt de inhoud van het jaarprogramma midden. Deze informatie is nog niet volledig beschikbaar. Op het moment van schrijven van dit jaarprogramma bereiden we namelijk het implementatietraject van de nota VTH voor.

3.1.1 Invulling van het jaarprogramma in 2025

De keuze voor het toezicht op branches in 2025 maakten we met de informatie die nu al beschikbaar is. Vanuit het risicomodel in de Nota VTH weten we bijvoorbeeld per branche de hoogste risico's op de thema's veiligheid en gezondheid te benoemen. We namen input van handhavingspartners en andere omgevingsdiensten mee in onze keuze. Ook leerden we van eerdere ervaringen. Dit was de basis voor de selectie van de projecten per taakveld in 2025 (zie tabel 3 en 4).

In paragraaf 2 en 3 van dit hoofdstuk beschrijven we de projecten op hoofdlijnen. De brancheplannen bepalen de inhoud van deze projecten. Enkele projecten lopen nog door vanuit eerdere jaren. Inhoudelijk wijzigen deze projecten niet. In het jaarprogramma generiek toezicht 2024 zijn deze projecten uitgebreid beschreven. In tabel 3 en 4 markeren we deze projecten met een *.

3.2 Taakveld milieu

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de milieuprojecten die we in 2025 uitvoeren.

	Hoofdbranche	Project
3.2.1	Automotive	Project garagebedrijven*
		Project tankstations
3.2.2	Vervoer en opslag	Project transport -en distributiebedrijven
3.2.3	Bijeenkomstfuncties	Project zwembaden
		Project horeca onder 500 personen
3.2.4	Landbouw en visserij	Project glastuinbouw*
		Project veehouderijen*
3.2.5	Industrie	Project industriële bedrijven

Tabel 3. Overzicht van projecten voor het taakveld milieu per hoofdbranche

*doorlopend project vanaf 2023 en/of 2024

3.2.1 Automotive

In de automotive branche controleert OZHZ in 2025 de garagebedrijven en de tankstations.

Garagebedrijven met werkplaats en autoherstelbedrijven

In 2023 en 2024 startten onze inspecteurs met het controleren van garagebedrijven op milieuaspecten. We voerden eerst een administratief onderzoek uit. Vervolgens voerden we een fysieke controle uit gericht op veiligheid, bodem en afval(water). Dit project loopt door in 2025, omdat we nog niet alle garagebedrijven in onze regio controleerden. In 2025 beginnen we ook met de controles bij autospuiterijen en autopoetsbedrijven.

Tankstations

Tankstations is een nieuwe branche in 'toezicht midden'. Tankstations zijn te verdelen in tankstations met en zonder lpg. Binnen deze verdeling kennen we onbemande en bemande tankstations en verschillende organisatievormen. De organisatievorm kan van belang zijn voor de verantwoordelijkheid voor het ongedaan maken van een overtreding. Zo denken we voor 2025 bijvoorbeeld na over een concernaanpak. Dit betekent dat we meerdere locaties van 1 concern controleren. In het brancheplan werken we deze aanpak verder uit.

3.2.2 Vervoer en opslag

In de hoofdbranche vervoer en opslag kennen we transport- en distributiebedrijven met en zonder gevaarlijke stoffen. Nieuw in 'toezicht midden' zijn de transport- en distributiebedrijven met gevaarlijke stoffen. De gevaarlijke stoffen vormen een risico voor de leefomgeving.

Transport- en distributiebedrijven

Vanzelfsprekend nemen we het milieuaspect veiligheid tijdens de controle mee. Het is mogelijk dat we in deze branche meerdere milieuaspecten controleren. In dit geval onderzoeken we ook of het nodig is om bedrijven zonder gevaarlijke stoffen mee te nemen in dit project. Dat werken we in het brancheplan verder uit.

3.2.3 Bijeenkomstfuncties

Bijeenkomstfuncties zijn locaties waar mensen samenkomen voor kunst, cultuur, godsdienst, communicatie, kinderopvang, het verstrekken van consumpties voor het gebruik ter plaatst en sport. In deze hoofdbranche controleren we in 2025 de volgende branches:

- Zwembaden tot 500 personen;
- Horeca tot 500 personen.

Zwembaden tot 500 personen

Zwembaden is een nieuwe branche in 'toezicht midden'. In 2024 controleerden onze inspecteurs een deel van de zwembaden in onze regio op milieuaspecten en voor onze bouwgemeenten ook op het taakveld brandveilig gebruik en bestaande bouw. In 2025 gaan we hier vanuit 'toezicht midden' mee verder. In onze regio zijn een aantal zwembaden nog niet eerder gecontroleerd. Denk aan zwembaden in hotels die net in gebruik genomen zijn. Deze locaties nemen we in 2025 mee in onze controles. De controles richten zich in eerste instantie op het taakveld milieu.

Horeca tot 500 personen

De horecabranche controleerden we de laatste jaren uitvoerig op milieuaspecten. Voor onze bouwgemeenten namen we ook het brandveilig gebruik van de locatie mee. Onze inspecteurs pakken in 2025 de laatste controles uit het meerjarig project op.

3.2.4 Landbouw en visserij

We schrijven een brancheplan voor de hoofdbranche landbouw en visserij. Onderdeel van deze hoofdbranche zijn onder andere de branches veehouderij (meldingsplichtig) en glastuinbouw.

Veehouderijen

In 2023 en 2024 begonnen inspecteurs met het controleren van bodembeschermende voorzieningen bij veehouderijen. Het milieuaspect bodem staat bij dit project centraal. Ook controleerden we voor de bouwgemeenten het brandveilig gebruik van de stal in dit project. Dit is een meerjarig project dat in 2025 doorloopt.

Glastuinbouw

In 2024 startten we met het controleren van de glastuinbouwbranche. Onze inspecteurs voeren een controle uit op alle milieuaspecten die voorkomen in deze branche. Het project voert OZHZ in 2025 en 2026 met de waterschappen uit.

3.2.5 Industrie

Onderdeel van de hoofdbranche industrie zijn de branches zware, kunststofverwerkende, mineralen en overige industrie. Behalve de zware industrie, zijn deze branches nieuw in het 'toezicht midden'.

Industriële bedrijven

De opslag van gevaarlijke stoffen hebben deze bedrijven met elkaar gemeen. We pakken deze branches dan ook gezamenlijk op in 1 project. Vanzelfsprekend nemen we het milieuaspect veiligheid tijdens de controle mee. Het is mogelijk dat we in deze branches meerdere milieuaspecten controleren, bijvoorbeeld afval. Dat werken we in het brancheplan verder uit.

3.3 Taakveld brandveilig gebruik en bestaande bouw

In deze paragraaf beschrijven we op hoofdlijnen de projecten voor het taakveld brandveilig gebruik en bestaande bouw. Voor elke project geldt dat het taakveld brandveilig gebruik en bestaande bouw wordt uitgewerkt in het brancheplan van de hoofdbranche. Onderstaande tabel geeft overzicht van de projecten die we in 2025 uitvoeren.

	Hoofdbranche	Project
3.3.1	Bijeenkomstfuncties	Project cultuur, sport en recreatie onder 500 personen
3.3.2	Onderwijs	Project kinderopvang
3.3.3	Logies	Project hotels en pensions onder 50 personen
3.3.4	Gezondheid en welzijn	Project groepswoningen-woonvorm met zorg

Tabel 4: Overzicht van projecten voor het taakveld brandveiligheid en bestaande bouw per hoofdbranche

3.3.1 Bijeenkomstfuncties

In deze hoofdbranche controleren we in 2025 de branche cultuur, sport en recreatie tot 500 personen. Voor het taakveld brandveilig gebruik en bestaande bouw is dit een nieuwe branche in 'toezicht midden'. Onze inspecteurs gaan bijvoorbeeld langs bij trouwlocaties, casino's en kantines van sportclubs. Vanwege de grootte van de branche voeren we dit project in meerdere jaren uit.

3.3.2 Onderwijs

De hoofdbranche onderwijs bestaat uit meerdere branches. Het is een nieuwe hoofdbranche in het 'toezicht midden'. Het accent in deze branche ligt op het taakveld brandveilig gebruik en bestaande bouw. In 2025 controleren onze inspecteurs de kinderdagverblijven. Wanneer er sprake is van een verdiepingvloer dan doen zij dit samen met de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (VRZHZ). De uitvoering van dit project neemt meerdere jaren in beslag.

3.3.3 Logies

De hoofdbranche logies kent in 'toezicht midden' één branche waar OZHZ taken uitvoert op brandveilig gebruik en bestaande bouw: pensions en hotels tot 50 personen. Voor het taakveld brandveilig gebruik en bestaande bouw is dit een nieuwe branche in 'toezicht midden'.

3.3.4 Gezondheid en welzijn

In de hoofdbranche gezondheid en welzijn controleren we in 2025 de branche groepswoningen-woonvorm met zorg (tot 10 personen). De controles voeren we samen met de VRZHZ uit. Het betreft een nieuwe branche in 'toezicht midden' voor het taakveld brandveilig gebruik en bestaande bouw. De uitvoering van dit project neemt meerdere jaren in beslag.

4. Actualiteiten en ontwikkelingen in onze regio

In onze regio hebben we te maken met verschillende actualiteiten en ontwikkelingen. Denk bijvoorbeeld aan onderwerpen zoals ZZS (Zeer Zorgwekkende Stoffen) en de opkomst en risico's van lithium-ion batterijen. Dit zijn onderwerpen die de branche overstijgend zijn, maar wel vanuit toezicht midden projectmatig worden opgepakt. In dit hoofdstuk leest u over de onderwerpen die in 2025 aan bod komen. In onderstaande tabel geven we weer voor welke gemeenten we welk project oppakken.

	Projecten op basis van actualiteiten en ontwikkelingen	Gemeenten
4.1	Project ketentoezicht*	Alle
4.2	Project opslag van lithium-ion batterijen*	Alle
4.3	Project beperken van emissies van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)*	Alle
4.4	Project doorontwikkeling data bedrijvenregister (voorheen: actualiseren bedrijvenregister)*	Alle
4.5	Project veilige opslag en verkoop consumenten vuurwerk*	Alle
4.6	Project onderhouden van gelijkwaardige oplossingen*	DO, AL, ML, HG
4.7	Project administratief toezicht op toezichtarrangementen	DO, AL, ML, HG

Tabel 5: Overzicht van projecten op basis van actualiteiten en ontwikkelingen per gemeente

*doorlopend project vanaf 2023 en/of 2024

4.1 Project ketentoezicht

Wat willen we bereiken?

We willen schade aan het milieu en financieel voordeel door fraude met afval- en grondstromen voorkomen. Dit doen we door toezicht te houden op de gehele afval- en grondstromenketen. Hiervoor brengen we eerst de spelers in deze ketens in beeld. OZHZ wil in 2025 weer ketentoezicht inzetten om illegale inzamelaars en verwerkers in beeld te krijgen.

Onze acties

Door het analyseren van data voeren inspecteurs eerst administratief toezicht uit. Het kan zijn dat uit administratief onderzoek blijkt dat fysiek toezicht noodzakelijk is. In dit geval kunnen meerdere bedrijven uit de afval- en grondstromenketen een bezoek krijgen van een inspecteur. Vaak werken we hierin samen met andere handhavingpartners zoals de IL&T. In 2025 richten onze inspecteurs zich op:

- De keten van koudemiddelen (300 uur);
- De keten van grondstromen (300 uur).

Koudemiddelen zijn stoffen die gebruikt worden in bijvoorbeeld koelinstallaties of warmtepompen. Synthetische koudemiddelen (deels verboden) komen van nature niet voor en hebben een schadelijk effect op de ozonlaag. Natuurlijke koudemiddelen komen ook voor in de natuur en zorgen voor een lager broeikaseffect bij lekkage. Het is belangrijk dat er geen verboden koudemiddelen worden gebruikt en dat lekkages bij installaties worden voorkomen. Om zo milieuschade tegen te gaan.

Financieel voordeel pakken we aan

Het behalen van financieel voordeel is een belangrijke motivatie om overtredingen te maken. Denk aan administratieve fraude die niet zichtbaar is tijdens een controle. Deze illegale activiteiten kunnen met administratief toezicht worden achterhaald en eventueel met strafrechtelijke handhaving worden aangepakt.

Praktische informatie

Start project : 2021
 Aantal bedrijven : nader te bepalen
 Duur : meerjarig project
 Uren 2025 : 600 uur

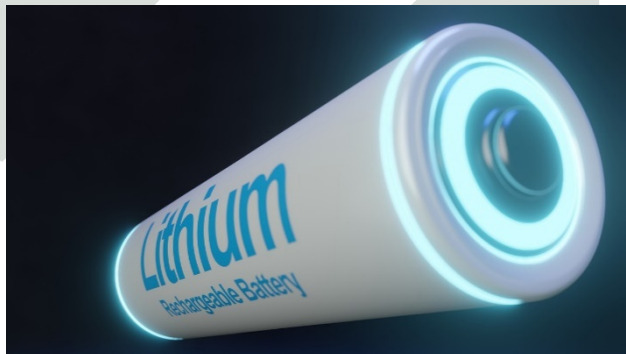
4.2 Project opslag van lithium-ion batterijen

Wat willen we bereiken?

De productie van lithiumbatterijen neemt elk jaar toe met 20 procent. Inmiddels is het aandeel lithiumbatterijen 40 procent van het totaal aantal nieuwe batterijen op de markt. Het gebruik van lithiumbatterijen heeft voordelen. Zo gaan ze langer mee. Het gebruik van lithiumbatterijen zorgt ook voor risico's. Wanneer lithiumbatterijen opwarmen, kunnen ze tot ontbranding komen. Zo'n brand is lastig te blussen. Bovendien kunnen er giftige stoffen vrijkomen. Om dit te voorkomen, controleren onze inspecteurs of deze batterijen volgens de regels worden opgeslagen.

Onze acties

Er zijn veel verschillende soorten lithiumbatterijen. Zo bevatten de batterijen lithium met verschillende combinaties van materialen en chemische samenstellingen.

Lithium-ion batterijen worden op dit moment veel gebruikt. We komen ze veel tegen als draagbare batterijen die worden verkocht als losse cellen, telefoonbatterijen of fietsbatterijen. Maar ook in de industrie worden deze batterijen gebruikt voor de aandrijving van auto's en voor elektrische fietsen. Omdat we de batterijen overal tegenkomen, onderzoeken onze inspecteurs eerst welke bedrijven in onze regio lithiumbatterijen opslaan. Denk bijvoorbeeld aan transportbedrijven, fietswinkels en

scooter(verhuur)bedrijven. Als deze informatie in kaart is gebracht, is de volgende stap het controleren van deze bedrijven.

Nieuwe richtlijn

De verwijzing naar de nieuwe PGS 37 richtlijn voor lithium-houdende energiedragers staat in 2025 in de Omgevingswet. In de richtlijn staan veiligheidseisen voor bedrijven die lithiumbatterijen opslaan. Omdat het gaat om nieuwe regelgeving, benutten onze inspecteurs een deel van de gereserveerde uren om zich in de regels te verdiepen en een vertaalslag naar de praktijk te maken. Hierin werken we samen met andere omgevingsdiensten.

Praktische informatie

Start project : 2025
 Aantal bedrijven : nader te bepalen
 Duur : meerjarig project
 Uren 2025 : 400

4.3 Project beperken van emissies van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)

Wat willen we bereiken?

ZZS zijn stoffen die gevaarlijk zijn voor mens en milieu (lucht, water, bodem) omdat ze bijvoorbeeld invloed hebben op de vruchtbaarheid of kankerverwekkend zijn. Bij bedrijfsmatige activiteiten kunnen deze stoffen vrijkomen en in de lucht, bodem of in het water terecht komen. Onze inspecteurs controleren bedrijven om te voorkomen dat zij meer ZZS uitstoten dan is toegestaan.

Onze acties

Uit ervaring blijkt dat er bij bedrijven weinig kennis over ZZS is, zeker bij de kleinere bedrijven. Het bezoek zal daarom deels het informeren over ZZS als doel hebben. Vervolgens wordt gekeken hoe het bedrijf met deze stoffen omgaat. Worden de stoffen wel volgens de regels opgeslagen? Hoe gaan bedrijven met afval van ZZS om? Vanuit de wet- en regelgeving zijn bedrijven verplicht emissies (het uitstoten) van ZZS te voorkomen. Als dit niet haalbaar is, moeten de emissies zoveel mogelijk worden beperkt. Dit kan door bijvoorbeeld producten met ZZS te vervangen voor alternatieven.

Ontwikkelaanpak brengt bedrijven met ZZS in kaart

Vanuit de ontwikkelaanpak 'Toekomstgerichte gebiedsontwikkeling' is OZHZ in 2022 gestart met het inventariseren van branches met mogelijke ZZS in onze regio.

Uit de inventarisatie is een top 5 van relevante branches gekomen:

- Chemische industrie
- Scheepbouwindustrie
- Metaal(elektro)bedrijven
- Metaal- en verwerkingsindustrie
- Grafische industrie

Op basis van risicoanalyse worden bedrijven uit deze branches met ZZS zichtbaar. Deze bedrijven worden in dit project als eerst bezocht. Mogelijk wordt de komende jaren een vervolg aan dit project gegeven wanneer we meer bedrijven uit andere branches in beeld hebben.

Samenwerking

Voor dit project werken we samen met de waterschappen. Zij kijken met name naar directe lozingen en adviseren ons over indirecte lozingen. Komen we lozingen op wateren tegen waarvoor Rijkswaterstaat bevoegd gezag is, dan wordt de zaak aan hen overgedragen.

Praktische informatie

Start project : 2023
 Aantal bedrijven : nader te bepalen
 Duur : meerjarig project
 Uren 2025 : 800

4.4 Project doorontwikkeling data bedrijvenregister

Wat willen we bereiken?

OZHZ beschikt over veel informatie. Informatie over bedrijven, maar we ontvangen ook informatie van onze handhavingpartners en instanties, zoals de Kamer van Koophandel. Vanuit dit project zorgen we voor een zo actueel mogelijk bedrijvenregister. We verrijken bestaande data met bevindingen uit inspecties en het branchedashboard. Een actueel bedrijvenregister is bijvoorbeeld noodzakelijk voor het opstellen van een advies op het gebied van ruimtelijke ordening, maar ook voor het efficiënt uitvoeren van ons toezicht.

Onze acties

Om ervoor te zorgen dat ons bedrijvenregister actueel is, richten we ons in 2025 op het uitvoeren van inventarisaties met het branchedashboard.

Inventariseren met het branchedashboard

Met ondersteuning vanuit de Ontwikkelaanpak is in 2022 en 2023 het branchedashboard doorontwikkeld. Het branchedashboard gebruiken we om relevante bedrijven op te sporen die nog niet in ons bedrijvenregister zijn opgenomen. OZHZ is in 2021

gestart met het analyseren van beschikbare data die via het branchedashboard beschikbaar is gesteld. Heeft een bedrijf zich niet gemeld? Dan wordt het alsnog gecontroleerd. Met de nieuw verkregen data wordt vervolgens ons bedrijvenbestand geüpdatet.

Speerpunt: grondbanken

In onze regio wordt steeds vaker grond opgeslagen zonder dat het bevoegd gezag hiervan op de hoogte is. Het opslaan van grond vindt plaats bij grondbanken. Het bewerken van grond, zoals zeven of reinigen, vindt plaats bij grondreinigingsbedrijven. Voor grondbanken gelden de regels uit het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). De activiteit kan schadelijk zijn voor het milieu. Er kan bijvoorbeeld verontreiniging van de bodem en ongewenst beheer van afvalstoffen plaatsvinden. Dit willen we voorkomen. Vanuit dit project brengen we daarom in 2025 de grondbanken in beeld.

Praktische informatie

Duur : doorlopend project
 Uren 2025 : 1000 uur

4.5 Project veilige opslag en verkoop consumentenvuurwerk

Wat willen we bereiken?

Aan het opslaan en verkopen van vuurwerk zijn risico's verbonden. Denk aan brand en explosie. Dit willen we natuurlijk voorkomen. Daarom worden de bedrijven, die vuurwerk opslaan en verkopen aan particulieren, viermaal per jaar gecontroleerd.

Onze acties

Inspecteurs voeren eerst een preventieve controle bij de bedrijven uit. Tijdens deze controle worden de voorzieningen waarin het vuurwerk wordt opgeslagen gecontroleerd. Ook controleren we de verkoop van het vuurwerk aan particulieren. De controle vindt nét voor aanvang van de verkoopdagen en tijdens de verkoopdagen plaats. Dit gebeurt op verschillende tijdstippen, steekproefsgewijs.

Verbod op consumentenvuurwerk

Het lijkt erop dat van een verbod op het (ver)kopen, vervoeren en het afsteken van consumentenvuurwerk geen sprake (meer) is. Mocht dit wel zo zijn, dan is er binnen het jaarprogramma generiek toezicht capaciteit om (een deel van) de uren voor dit project op een ander project in te zetten.

Praktische informatie

Aantal bedrijven : 24
 Duur : doorlopend project
 Uren 2025 : 500 uur

4.6 Project onderhouden van gelijkwaardige oplossingen

Wat willen we bereiken?

Voor bedrijven is het mogelijk een gelijkwaardige oplossing aan te dragen als een brandcompartiment groter is dan de toegestane grenswaarde. Dit is bijvoorbeeld het geval bij gebouwen met een industriefunctie van meer dan 3.000m². Deze bepaling is opgenomen in het Bouwbesluit 2012 en in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl), de opvolger van het Bouwbesluit 2012. In eerdere projecten zijn gelijkwaardige oplossingen al eens getoetst aan de vergunning of melding en geaccepteerd. De oplossingen moeten ook worden onderhouden door bijvoorbeeld een certificering. Onze inspecteurs controleren het onderhoud van de gelijkwaardige oplossingen en bekijken of er wijzigingen ten opzichte van de vergunde of gemelde situatie aanwezig zijn. Mocht er brand ontstaan, dan kan door goed onderhoud en juist ingerichte vluchtwegen slachtoffers worden voorkomen.

Onze acties

In 2021 en 2022 zijn transportbedrijven gecontroleerd op brandveiligheid. Denk hierbij aan de vluchtroutes, overstortbeveiliging, brandcompartimentering en de hieraan gerelateerde gelijkwaardige oplossingen. Uit dit project bleek dat het onderhoud van de gelijkwaardige oplossingen niet altijd goed is. Dit project voeren we branche overstijgend uit. Dit betekent dat onze inspecteurs gebouwen in verschillende branches zoals de

metaal bewerkings- en verwerkingsindustrie en de grootwinkelbedrijven controleren. Zij controleren bouwwerken met industriefunctie die een oppervlakte van minimaal 3.000m² hebben.

Praktische informatie

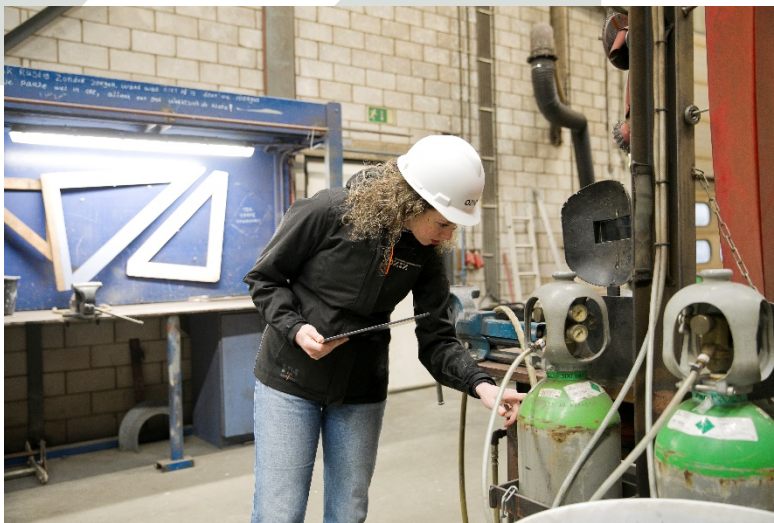
Start project : 2023
 Aantal bedrijven : 20
 Duur : meerjarig project
 Uren 2025 : 250

4.7 Project administratief toezicht op toezichtarrangementen

Wat willen we bereiken?

Gebouwen moeten worden ingedeeld in brandcompartimenten. Dat is in het Bbl vastgelegd. Het komt regelmatig voor een groter brandcompartiment te laten bouwen dan wettelijk is vereist. Hiervoor is de Nen-norm 6060 en 6079 ontwikkeld. Daarin staan maatregelen om op een andere manier alsnog een juist niveau van brandveiligheid te bereiken. Bijvoorbeeld door het toepassen van een sprinklerinstallatie of rookwarmte afvoer. Het is mogelijk om onder aanvullende voorwaarden een vergunning te verlenen voor een groter brandcompartiment. Het moet dan wel aan de brandveiligheid voldoen.

De ervaring leert dat werkprocessen en materiaalopslag in een bouwwerk regelmatig veranderen. Dit kan gevolgen hebben voor het brandrisico en de vuurlast. We willen voorkomen dat de brandveiligheid niet meer kan worden gewaarborgd. Het is daarom belangrijk dat het brandveiligheidsniveau in een bouwwerk regelmatig wordt getoetst.

Onze acties

Op basis van de Nen-norm voegen onze collega's van de afdeling vergunningverlening een periodiek toezichtarrangement toe aan de omgevingsvergunning bouw. Dat betekent dat een onafhankelijke toetsing van het brandveiligheidsniveau nodig is. Het bedrijf moet hiervoor een extern bedrijf inschakelen dat een rapport opmaakt. Vervolgens moet dit rapport aan het bevoegd gezag worden afgegeven.

Onze inspecteurs voeren administratief een onderzoek uit. Heeft de toetsing van het brandveiligheidsniveau plaatsgevonden? Maar ook of de rapportage door ons is ontvangen. Als dit niet het geval is, dan kunnen we op basis van het toezichtarrangement handhavend optreden.

Praktische informatie

Start project : 2025
 Duur : meerjarig project
 Uren 2025 : 300

5. Energiebesparing

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor het controleren en handhaven van energiebesparende maatregelen. Sinds 2021 voert OZHZ deze taken uit voor alle gemeenten. Dit onderwerp namen we mee in onze Nota VTH om het een prominente plek in ons toezichtwerk te geven. In dit hoofdstuk leggen we uit hoe we de bedrijven controleren op hun verplichting om energie te besparen. Onze acties binnen deze projecten stemmen we af met de projecten waarover u las in hoofdstuk 3 en 4.

	Projecten waarin energiebesparing centraal staat	Gemeenten
5.1	Project informatieplicht energiebesparing en terugdringen energiegebruik*	Alle
5.2	Project energielabel C voor kantoren	AL, DO, ML

5.1 Project informatieplicht energiebesparing en terugdringen energiegebruik

Wat willen we bereiken?

Bedrijven zijn verplicht om energiebesparende maatregelen te nemen. Dat is in wet- en regelgeving opgenomen. In dit project controleren we of bedrijven zich aan deze regels houden. Onze inspecteurs geven bedrijven ook advies over welke stappen zij kunnen nemen om nog meer energie te besparen. Samen werken we aan een beter klimaat én helpen we de ondernemer geld te besparen.

Onze acties

Binnen dit project houden onze inspecteurs zich bezig met:

- De informatieplicht energiebesparing;
- Een gerichte aanpak voor het terugdringen van energieverbruik.

Administratieve controle van de informatieplicht energiebesparing

Vanaf juli 2019 geldt de 'informatieplicht energiebesparing'. Dit geldt voor bedrijven die per jaar meer dan 50.000 kWh elektriciteit, 25.000 m³ gas, of een vergelijkbare hoeveelheid energie gebruiken. Deze bedrijven moeten rapporteren hoeveel energie ze verbruiken en laten weten welke maatregelen ze nemen om energie te besparen. De energiebesparende maatregelen moeten vervolgens aan ons worden doorgegeven. Het gaat hierbij om maatregelen die bedrijven willen nemen (of inmiddels al namen) met een terugverdientijd van vijf jaar of minder. Inspecteurs controleren bedrijven administratief of zij aan deze verplichting voldoen. Inmiddels is per eind 2023 de tweede ronde van de 'informatieplicht energiebesparing' ingegaan.

Fysiek controleren op de uitvoering van de maatregelen

We controleren bij bedrijven die veel energie gebruiken of de voorgestelde energiebesparende maatregelen ook echt zijn uitgevoerd. Inspecteurs bezoeken hiervoor de bedrijven in onze regio. Dit doen zij met de aangepaste lijst van erkende maatregelen die sinds vorig jaar geldt. Bedrijven kunnen ook extra maatregelen nemen. Onze inspecteurs hebben hierin een adviserende rol.

Praktische informatie

Aantal bedrijven : nader te bepalen
 Duur : doorlopend project
 Uren 2025 : 5477

5.2 Project energielabel C voor kantoren

Wat willen we bereiken?

Per 1 januari 2023 geldt de energielabel C verplichting voor kantoren. Deze verplichting is al vastgesteld in het Bouwbesluit 2012 en is overgenomen in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) onder de Omgevingswet. Onze inspecteurs gaan na of de kantoren voldoen aan deze labelverplichting. Dit project voeren we uit voor de gemeenten Dordrecht, Alblasserdam en Molenlanden.

Onze acties

Het project zit in zijn laatste fase. Kantoren die niet voldoen of niet reageren ontvangen in 2024 een vooraankondiging last onder dwangsom. Afhankelijk van de zienswijze wordt het handhavingstraject ingezet. De werkzaamheden voor 2025 bestaan uit het afhandelen van deze handhavingstrajecten.

Praktische informatie

Start project : 2023
 Aantal bedrijven : nader te bepalen
 Duur : 2 jaar
 Uren 2025 : 70

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Algemeen Bestuur van Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid
T.a.v. de voorzitter
per e-mail

Bestuurskern

Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster E

Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contactpersoon

postbusVTH@minienw.nl

Ons kenmerk

IENW/BSK-2024/262998

Bijlage(n)

1

Datum 20 september 2024
Betreft Beoordeling plan van aanpak robuuste omgevingsdienst

Geachte heer Stolk,

Allereerst wil ik u hartelijk bedanken voor het toesturen van het plan van aanpak Robuuste Omgevingsdienst en het vele werk dat u hierin heeft gestoken.

Het bestuderen van de plannen van aanpak van alle omgevingsdiensten en een analyse van de haalbaarheid van deze plannen is grondig gedaan met behulp van TwynstraGudde en een begeleidingscommissie bestaande uit de deelnemers van het Interprovinciaal Overleg (IPO), de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), Omgevingsdienst NL, het interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP VTH) en mijn ministerie. Dit proces heeft vanwege de noodzakelijke zorgvuldigheid meer tijd gevraagd dan aanvankelijk verwacht. U heeft dan ook lang moeten wachten op deze brief.

In totaal zijn 25 plannen van aanpak beoordeeld. De omgevingsdienst Regio Utrecht en de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht hebben een gezamenlijk plan ingediend gelet op hun aangekondigde fusie per 1 januari 2026. Daarnaast zijn twee omgevingsdiensten op basis van hun zelftoets reeds robuust bevonden.

In deze brief geef ik, op basis van het advies van TwynstraGudde en de begeleidingscommissie, een oordeel over de haalbaarheid van uw plan van aanpak, ga ik in op de monitoring en bijsturing en meld ik u de stand van zaken rondom de ondersteuning vanuit mijn ministerie voor het proces tot de vorming van een robuuste omgevingsdienst.

Oordeel: de inschatting is dat uw omgevingsdienst op 1 april 2026 robuust is

In het plan van aanpak dat wij op 21 maart 2024 hebben ontvangen, is alle informatie aanwezig om een goede analyse van de haalbaarheid van het gewenste doel, een robuuste omgevingsdienst op 1 april 2026, te kunnen maken. Ik wil u complimenteren met de gedegenheid en volledigheid van uw plan van aanpak.

Alle punten die uit uw zelftoets naar voren zijn gekomen zijn opgenomen. Uw omgevingsdienst lijkt binnen de eigen invloedssfeer in staat te zijn de maatregelen op tijd te kunnen realiseren zodat de inschatting is dat uw omgevingsdienst uiterlijk 1 april 2026 robuust is. Met een kleine kanttekening dat de

kwartaalplanning nog ontbreekt. In de bijlage is een gedetailleerde beschrijving van de gehele analyse van TwynstraGudde opgenomen.

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster E

Voor een volledigheid van uw plan van aanpak verzoek ik u om de bovenstaande informatie aan te leveren tijdens het gesprek op 23 oktober 2024. Een alternatief is dat u het meeneemt in de eerstvolgende voortgangsrapportage. Wanneer deze rapportage ingediend moet worden, leest u verder in deze brief.

Ons kenmerk
IENW/BSK-2024/262998

Monitoring en bijsturing

TwynstraGudde heeft voor de monitoring voor de periode september 2024 tot 1 april 2026 een monitoringsinstrument en -advies ontwikkeld. Dit advies neem ik over. Dit betekent dat:

- De omgevingsdiensten worden gevraagd halfjaarlijks de voortgang van het proces tot robuust wording te rapporteren via een vastgesteld format. Dit betekent dat u in de periode tot 1 april 2026 driemaal een voortgangsrapportage moet opstellen.
- Na 1 april 2026 de omgevingsdiensten een eindrapportage indienen met het behaalde eindresultaat.
- In oktober 2024 IenW, als eerste stap in de monitoring, op ambtelijk niveau het gesprek met de voorzitter en secretaris van het algemeen bestuur van de omgevingsdiensten voert over de haalbaarheid van de plannen van aanpak en de wijze van monitoring en bijsturing. Dit gesprek staat reeds met u ingepland op 23 oktober 2024.
- In het 4e kwartaal van 2024 de directeur-generaal van IenW met de gedeputeerden van de provincies het gesprek voert over de coördinerende taak van de provincie.
- De voortgang van het proces tot robuust wording wordt geagendeerd en besproken in het Bestuurlijk Omgevingsberaad (BOb). In dit overleg zitten bestuurlijke vertegenwoordigers vanuit IPO, VNG, de Unie van Waterschappen, het Openbaar Ministerie (OM) en de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), Infrastructuur en Waterstaat (IenW), Justitie en Veiligheid (JenV) en Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW).
- Indien de eerste voortgangsrapportage aangeeft dat er sprake is van te weinig voortgang in het proces om te komen tot een robuuste omgevingsdienst, ik als stelselverantwoordelijke op bestuurlijk niveau het gesprek met de betreffende eigenaren/opdrachtgevers van de omgevingsdiensten voer.
- Naar aanleiding van de tweede voortgangsrapportage neem ik als stelselverantwoordelijke een besluit of verdergaande maatregelen gewenst zijn om te komen tot robuuste omgevingsdiensten.

De provincie en gemeenten hebben, als eigenaren en opdrachtgevers van uw omgevingsdienst, een gezamenlijke verantwoordelijkheid in het proces om te komen tot een robuuste omgevingsdienst. Vanuit deze rol is het mijn verwachting dat de voortgang van dit proces standaard geagendeerd wordt in de reguliere overleggen van het dagelijks en algemeen bestuur van de omgevingsdienst en vergaderingen van colleges, gemeenteraden en provinciale staten.

Tot slot wordt de Tweede Kamer twee keer per jaar geïnformeerd over de voortgang van het proces tot robuuste omgevingsdiensten.

Ondersteuning vanuit mijn ministerie

Zoals al eerder genoemd, zijn de provincie en gemeenten gezamenlijk verantwoordelijk voor de robuustheid en financiering van uw omgevingsdienst. Mijn voorganger heeft toegezegd het bevoegd gezag en de omgevingsdiensten te willen ondersteunen in het proces om te komen tot robuuste omgevingsdiensten. In de gesprekken in het eerste kwartaal 2024 en de schriftelijke uitvraag in april jl. hebben de omgevingsdiensten aangegeven een financiële bijdrage te willen voor het uitvoeren van de verschillende activiteiten uit het plan van aanpak. Voor de ondersteuning bij de uitvoering van de plannen van aanpak stel ik eenmalig in totaal 7 miljoen euro beschikbaar. Deze gelden worden medio vierde kwartaal van 2024 via een incidentele subsidie aan Omgevingsdienst NL ter beschikking gesteld. Vanaf dat moment kunt u een verzoek indienen bij Omgevingsdienst NL voor een bijdrage in de kosten voor de activiteiten die nodig zijn om robuust te kunnen zijn op 1 april 2026.

Tot slot

Een goed functionerend stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) is essentieel voor het voorkomen van schade aan het milieu. Een robuuste omgevingsdienst, die voldoet aan de criteria die alle partijen gezamenlijk hebben vastgesteld, is een belangrijke spil in het VTH-stelsel en draagt bij aan het voorkomen van milieuschade.

Ik wens u veel succes met de uitvoering van het plan van aanpak. Mijn inschatting dat uw omgevingsdienst per 1 april 2026 robuust kan zijn, is een momentopname. Het is belangrijk om aandacht te blijven geven aan het proces en het te behalen doel. In het reeds geplande gesprek 23 oktober 2024 bespreken wij graag de eerste voortgang van de werkzaamheden.

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT - OPENBAAR
VERVOER EN MILIEU,

C.A. Jansen

Bestuurskern

Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster E

Ons kenmerk

IENW/BSK-2024/262998

OD	Vraag	Criterium	Specifieke vragen lenW aan de OD	Maatregel in plan	Duiding TG	Bron	Staat in PvA	Haalbaar voor 1-4-2026?
OZHZ		1 Tijdsplanning per kwartaal aanwezig	een uitgebreide tijdsplanning per kwartaal waarin bovengenoemde acties duidelijk omschreven terugkomen. Hierbij wordt inzichtelijk gemaakt welke tussen- en eindproducten worden voorzien van de acties die de komende twee jaar ontplooid worden om robuust te worden.		OZHZ heeft geen kwartaalplanning opgenomen. De vraag is of dit moet: er is één actie waaraan een datum is gekoppeld.			
OZHZ		3 Alle basistaken zijn overgedragen	Ik verzoek u om in het plan van aanpak van alle randvoorwaarden te onderbouwen waarom u wel of niet voldoet.	De 10 gemeenten in Zuid-Holland Zuid en de provincie Zuid-Holland nemen deel in ODZH. ODZH voert voor hen alle milieutaken uit.	OZHZ voldoet aan de randvoorwaarde maar is gevraagd een toelichting te geven op de onderbouwing ervan. De onderbouwing is summier maar volstaat omdat er reeds wordt voldaan aan de randvoorwaarde.	Bestuursnotitie (blz. 4)		1
OZHZ		4 De governance is ingericht, er is onafhankelijkheid en de directeur heeft mandaat	Ik verzoek u om in het plan van aanpak van alle randvoorwaarden te onderbouwen waarom u wel of niet voldoet.	De governance is ingericht en staat beschreven in de Nota Bedrijfsvoering van ODZH. Voorstellen worden via twee adviesgroepen van opdrachtgevers en eigenaren naar het bestuur geleid. In voorkomende gevallen treedt het AB op als 'intermediair' voor de (beleids-) voorstellen die ODZH voorlegt aan het bevoegde gezag. ODZH werkt met een intensief relatiebeheer per individuele opdrachtgever. Het mandaat van de directeur is robuust en bevat de gehele VTH-keten.	OZHZ voldoet aan de randvoorwaarde maar is gevraagd een toelichting te geven op de onderbouwing ervan. Uit de onderbouwing blijkt dat ODZH inderdaad voldoet aan de randvoorwaarde.	Bestuursnotitie (blz. 5)		1
OZHZ		5 De OD is v.w.b. de omzet in staat om onderscheid te maken tussen taken	Ik verzoek u om in het plan van aanpak van alle randvoorwaarden te onderbouwen waarom u wel of niet voldoet.	Organisatorisch en in de jaarprogramma's is een onderscheid gemaakt met de niet-milieugerelateerde plustaken op het gebied van o.a. bouwen, brandveiligheid en bijzondere wetgeving.	ODZH voldoet aan de randvoorwaarde maar is gevraagd een toelichting te geven op de onderbouwing ervan. De onderbouwing is summier maar volstaat omdat er reeds wordt voldaan aan de randvoorwaarde.	Bestuursnotitie (blz. 5)		1
OZHZ		6 Omzet basistaken inclusief milieutaken > € 16,5 mln	U geeft aan dat u robuust blijft bij terugname van plustaken, mede omdat dit sterk afhangt van de uittrekkende deelnemer. Ik verzoek u om in het plan van aanpak in te gaan op de situatie waarin de plustaken worden teruggenomen en de gevolgen die dit heeft voor het voldoen aan de omvangnorm van € 16,5 miljoen.	Op voorhand merkt ODZH op dat lenW een onjuiste weergave geeft van wat ODZH hierover in de zelftoets heeft opgenomen. ODZH wijst er namelijk op dat de frictiebepalingen in de gemeenschappelijke regeling en in de bijdrageverordening primair beogen het collectief aan 'achterblijvende' deelnemers te beschermen tegen de bedrijfsmatige risico's van overmatige terugname van taken. Een relatie met de (nieuwe) norm voor robuustheid is (vanzelfsprekend) aan de voorkant niet te leggen. Een en ander hangt immers sterk af van de uittrekkende deelnemer en de aard en omvang van diens ingebrachte takenpakket of van de aard en grootte van de volumereductie. (...) De robuustheidsnorm van € 16,5 mln ziet op de milieubasistaken plus de milieugerelateerde plustaken. In die zin is de vraag van lenW dus enigszins opmerkelijk. De omvang van deze taken in 2022 was ongeveer € 20 mln. en is in 2023 verder gegroeid. ODZH is van mening dat het volledig terugnemen van de milieugerelateerde plustaken een louter theoretische kwestie is, geteeld op de huidige en strategische (VTH- en ontwikkel-) opgaven waar de opdrachtgevers voor staan. De bij ODZH beschikbare expertise is daarvoor hard nodig en wordt middels versterking van de samenwerking tussen de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten verder geborgd. Daarnaast bestaat in Drechtsteden / Zuid-Holland Zuid al 50 jaar een regionale dienst voor de uitvoering van milieutaken (achtereenvolgens Technische Milieudienst Drechtsteden, Milieudienst Zuid-Holland Zuid en nu ODZH) en is er, in combinatie met de groei aan taken, gerechtvaardigd vertrouwen dat er geen taken worden teruggenomen in zodanige omvang dat daarmee de minimale omzet in gevaar komt.	OZHZ reageert hierbij op het verzoek in de brief van het Ministerie die luidt: 'ik verzoek u om in het plan van aanpak in te gaan op de situatie waarin de plustaken worden teruggenomen en de gevolgen die dit heeft voor het voldoen aan de omvangnorm van € 16,5 miljoen.' In onze ogen volstaat de toelichting omdat de KPI geënt is op basis+milieugerelateerde taken. Vanuit de zelftoets en het werkprogramma blijkt dat deze omvang volstaat en dat OZHZ als partner wordt gezien waar in toenemende mate dit soort taken worden neergelegd.	Bestuursnotitie (blz. 5 en 6)		1
OZHZ		14 Fusie-perspectief	U geeft reeds aan om in het plan van aanpak aandacht te besteden aan vraag 15. Ik verzoek u, in navolging van mijn brief van 16 november, en in navolging van het feit dat u niet aan alle robuustheidscriteria voldoet, om ook het antwoord op vraag 16 en 17 mee te nemen in uw plan van aanpak.		OZHZ gaat niet in op het perspectief op fusieren			
OZHZ		15 Intensieve samenwerking met andere OD's?	U geeft reeds aan om in het plan van aanpak aandacht te besteden aan vraag 15. Ik verzoek u, in navolging van mijn brief van 16 november, en in navolging van het feit dat u niet aan alle robuustheidscriteria voldoet, om ook het antwoord op vraag 16 en 17 mee te nemen in uw plan van aanpak.	Voor deze opgaven staan alle bevoegde gezagen en omgevingsdiensten aan de lat, dus samenwerking hierop is logisch en efficiënter dan wanneer de vijf diensten dat afzonderlijk van elkaar doen. Tegen deze achtergrond is aan de 5 omgevingsdiensten gevraagd het volgende verder uit te werken: • Maak afspraken over een robuuste strategie voor de samenwerking en maak die concreet met gezamenlijke trajecten en uit te voeren projecten. Zorg ervoor dat deze afspraken zodanig worden geborgd dat er een voortdurende aandacht is voor de projecten, taken en trajecten die in gezamenlijkheid tussen de diensten kunnen worden opgepakt. Neem hier nadrukkelijk ook de maatschappelijke transitie opgaven in mee en wat dat betekent voor de uitvoering. • Kijk naar welke taken of specialismen zich tenen om in gezamenlijkheid op te pakken, zowel primaire als niet primaire taken. Hierbij valt te denken aan de innovatiekalender als onderdeel van de robuustheidscriteria, expertises die nodig zijn bij nieuwe ontwikkelingen zoals circulaire economie, ZZS en PFAS en ontwikkelingen op het gebied van bedrijfsvoering, WOO en AVG-regelgeving. Voor (niche) taken zou onderzocht moeten worden hoeveel fte er per dienst beschikbaar is en of clustering efficiënciewinst en betere kennisborging tot gevolg heeft. Hiernaast is het ook belangrijk om uit te werken hoe deze taken dan op een werkbare manier gezamenlijk kunnen worden opgepakt en hoe toegankelijkheid tot de taak en financiële consequenties kunnen worden geregeld.	OZHZ werkt intensief samen met de andere Zuid-Hollandse OD's	Bestuursnotitie (blz. 2)		1
OZHZ		17 Opleidingsbudget > 3% loonsom		• Maak afspraken over een robuuste strategie voor de samenwerking en maak die concreet met gezamenlijke trajecten en uit te voeren projecten. Zorg ervoor dat deze afspraken zodanig worden geborgd dat er een voortdurende aandacht is voor de projecten, taken en trajecten die in gezamenlijkheid tussen de diensten kunnen worden opgepakt. Neem hier nadrukkelijk ook de maatschappelijke transitie opgaven in mee en wat dat betekent voor de uitvoering.	OZHZ licht toe dat de norm van 3% opleidingsbudget verwerkt gaat worden in de ontwerpbegroting 2025.	Bestuursnotitie (blz. 6)		1
OZHZ		19 Capaciteit Bus Int > 3 FTE		Met ingang van 1 januari 2024 is binnen ODZH een nieuwe unit Data en ICT actief. Binnen deze unit (15 fte waarvan 3 fte voor data-analyse / business intelligence) organiseert ODZH het datamanagement en de data-analyse. De taakopdracht en werkzaamheden van deze unit geven invulling aan de werkzaamheden waarop de robuustheidsnorm ziet. Daarnaast bevat de Ontwikkelaanpak (innovatieagenda) een aparte programmalijn Beter benutten van data. Samen met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland is bovendien een basis getegd voor verdere samenwerking op het gebied van data, business intelligence etc, onder meer in de vorm van een datalab waarin de data-experts van de vijf omgevingsdiensten samenwerken.	OZHZ licht toe dat er per 1 januari 2024 3 fte voor business intelligence beschikbaar is binnen een unit Data en ICT van 15 fte. Er wordt daarmee voldaan aan de norm; er zijn geen verdere acties nodig.	Bestuursnotitie (blz.7)		1

Bestuurs- en ambtelijke vergaderingen 2025 OZHZ

Agendapunt: 11

VERGADERING	DATUM DB	TIJDSTIP	LOCATIE
<i>Dagelijks Bestuur</i>			Kantoor OZHZ
	06 03 2025	09.00-10.30 uur	Mariapolder
	10 04 2025	09.00-10.30 uur	Mariapolder
	26 06 2025	11.00-12.30 uur	Mariapolder
	18 09 2025	09.00-10.30 uur	Mariapolder
	13 11 2025	09.00-10.30 uur	Mariapolder
<i>Algemeen Bestuur</i>			
	20 03 2025	09.30-11.00 uur	SK Dordrecht, verg.kamer 1
	10 07 2025	09.30-11.00 uur	SK Dordrecht, verg.kamer 1
	27 11 2025	09.30-11.00 uur	SK Dordrecht, verg.kamer 1
<i>Adviesgroep Eigenaren</i>	DATUM AGE		Kantoor OZHZ
	20 02 2025	14.00-16.00 uur	Mariapolder
	03 04 2025	10.00-12.00 uur	Mariapolder
	12 06 2025	14.00-16.00 uur	Mariapolder
	04 09 2025	14.00-16.00 uur	Mariapolder
	30 10 2025	14.00-16.00 uur	Mariapolder
<i>Adviesgroep Opdrachtgevers</i>	DATUM AGO		Kantoor OZHZ
	20 02 2025	10.00-12.00 uur	Mariapolder
	12 06 2025	10.00-12.00 uur	Devel

	30 10 2025	10.00-12.00 uur	Devel
Auditcommissie	DATUM		Kantoor OZHZ
	19 02 2025	14.00-16.00 uur	Maas
	12 03 2025	14.00-16.00 uur	Maas
	02 04 2025	14.00-16.00 uur	Maas
	02 07 2025	14.00-16.00 uur	Maas
	19 11 2025	14.00-16.00 uur	Maas